

17803 LLEI 16/1987, de 30 de juliol, d'ordenació dels transports terrestres. («BOE» 182, de 31-7-1987.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.

Sapigueu: que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

La fins ara vigent legislació reguladora del transport per carretera data, en les seves normes bàsiques, de 1947; la del transport ferroviari, de 1877. Des d'aquestes dates fins als nostres dies s'han produït en la realitat infraestructural sobre la qual incidien les normes esmentades canvis profundíssims que afecten els aspectes tècnic, econòmic, social i polític del transport.

La falta d'adequació d'unes normes promulgades fa gairebé mig segle, en el primer cas, i més d'un en l'altre, per regular un transport que es porta a terme amb uns mitjans tècnics molt diferents dels que s'hi van poder preveure, i per establir les pautes amb què s'han d'afrontar unes necessitats de desplaçament enquadrades en una realitat sociològica diferent, i en un context econòmic i polític absolutament diversos dels existents quan van ser redactades, feien que la seva revisió general fos una tasca autènticament inajornable.

Es necessari tenir en compte, a més, que el sector del transport, lluny de caracteritzar-se per l'existència d'uns principis permanents que postulin la prolongada continuïtat de les normes, tal com ocorre en altres sectors de l'ordenament, s'emmarca en el que la iuspublicística alemanya ha denominat expressivament terreny de la «lleï mesura», en què les normes s'han de caracteritzar per la seva variabilitat, a fi de ser utilitzades com a «mesures» davant les situacions contingents en què es desenvolupa normalment la realitat que intenten regular.

Això ha fet que, a la pràctica, hagin proliferat en la regulació del transport les normes de caràcter reglamentari, que, amb una cobertura de legalitat, moltes vegades dubtosa, han tractat, de manera asistemàtica i dispersa, de fer front a les noves necessitats sorgides, i s'ha creat una fronda legislativa, en què el sol fet de determinar quines eren les normes vigents constituïa per si mateix, moltes vegades, un autèntic problema.

Per això, la Llei que ara es promulga, partint del disseny d'un sistema flexible en què tenen cabuda les diferents situacions fàctiques, que, com a mínim a mitjà termini, es puguin presentar, realitza una derogació expressa de totes les normes amb rang de llei formal, reguladores del transport per carretera i per ferrocarril, i preveu que en el moment d'entrada en vigor dels seus reglaments generals quedin, així mateix, derogades la resta de les normes reguladores de les matèries esmentades, excepte les que expressament es declarin vigents.

La Llei estableix, doncs, un punt zero en la regulació del transport terrestre, i això forçosament ha obligat que aquesta tingui una certa extensió, malgrat el notable esforç sintetitzador realitzat, com es pot apreciar en veure el conjunt de disposicions derogades per aquesta Llei.

La Llei realitza l'ordenació del transport terrestre en el seu conjunt, i estableix normes d'aplicació general; així, els títols preliminar i primer s'apliquen, de manera global, a la totalitat dels mitjans de transport terrestre, i en els títols successius es regulen, de manera específica, el transport per carretera i per ferrocarril. Amb relació als transports per cable i per troleibús, atesa la més recent promulgació de la seva legislació reguladora, i el caràcter especial d'aquesta, s'ha optat per una remissió a la seva normativa específica, sense perjudici del seu enquadrament en el context d'ordenació general del transport terrestre, a través de l'aplicació a aquests dels esmentats

títols preliminar i primer de la Llei, a més de la disposició adicional tercera, pel que fa al transport per cable.

Dins el més estricte respecte de les competències de les comunitats autònomes i de les entitats locals, i, així mateix, del sistema constitucional i legal d'atribució normativa i jerarquització de fonts, la Llei pretén confessadament la seva aplicació per via directa o supletòria, a l'àmbit més ampli en què això sigui jurídicament possible, partint de la idea que el manteniment d'un sistema comú de transport és absolutament imprescindible per a la vigència efectiva d'una sèrie de principis constitucionals entre els quals s'esmenta expressament a l'articulat l'existència d'una unitat de mercat en tot el territori de l'Estat.

Això ha portat a intentar establir un sistema com més flexible millor perquè les característiques pròpies de les diverses comunitats autònomes puguin ser desenvolupades per aquestes, dins el marc general de la Llei, sense que per a això sigui necessari que cada comunitat autònoma promulgui la seva pròpia regulació ordenadora del transport, si ho estima oportú.

Aquest disseny d'un sistema comú de transports, presidit per un marc normatiu homogeni, encara que compatible amb els diferents desplegaments que les diferents situacions territorials impliquin, es complementa amb una delegació pràcticament total de les competències executives, i fins i tot normatives, estatals, que s'hagin de realitzar a escala regional i local, cosa que comporta, i això s'estableix explícitament a la Llei orgànica de delegació de facultats de l'Estat en les comunitats autònomes en relació amb els transports per carretera i per cable, la desaparició de l'Administració de l'Estat anteriorment competent.

En definitiva, el sistema que es tracta d'aconseguir és clar. S'intenta que el marc normatiu general i la direcció global del sistema de transports sigui comú a tot l'Estat; això es fa compatible amb l'existència de normes diferenciades, que, sense violentar el sistema general esmentat, donin respostes diferents de necessitats territorials diferents, segons la voluntat de les diferents comunitats autònomes, i s'atribueix la gestió única del dit sistema a les entitats territorials, a fi d'evitar la superposició de diverses administracions diferents en l'àmbit regional.

Es necessari afegir, a més, que la Llei s'aplica tant al transport interurbà com a l'urbà, i en aquest es respecta la competència municipal, i, d'aquesta manera, s'acaba amb un buit normatiu que era causa d'importants disfuncions.

Pel que fa als principis econòmics i socials que la presideixen, és necessari dir que la Llei, respectant en tot cas el sistema de mercat i el dret de llibertat d'empresa, constitucionalment reconeguts, tendeix, en tot cas, al fet que l'empresa de transports actuï en el mercat amb el màxim grau d'autonomia possible, i alhora permet una graduació d'intervencionisme administratiu, segons quines siguin les circumstàncies existents en cada moment.

La Llei contribueix a flexibilitzar el sistema d'ordenació del transport, i a potenciar les empreses que intervinguen en aquest sector, a través d'un ampli ventall de mesures, entre les quals figuren la millora del funcionament del sistema d'exercici de la professió de transportista de viatgers, mitjançant el mecanisme de lligar les concessions de serveis regulars i les autoritzacions habilitadores per al transport discrecional, fet que possibilita que els transportistes regulars puguin —llevat d'excepcions— realitzar també transport discrecional, i que els transportistes discrecionals accedeixin al transport regular; la no-exigència que els vehicles siguin propietat del transportista, i es permeten altres sistemes de disponibilitat d'aquests, com ara l'arrendament, que en flexibilitzen la utilització i potencien l'aprofitament; la previsió de la constitució de cooperatives i la realització d'altres formes de col·laboració entre transportistes, que es poden unir entre si per crear canals

de comercialització i oferta de transports, d'una dimensió adequada, i pal·liar així la situació d'atomització, que és un dels principals problemes amb què s'enfronta el sector.

També es pot destacar, respecte als serveis de transport regular de viatgers, la previsió d'altres fórmules de gestió diferents de la figura tradicional de la concessió, com el concert i la gestió interessada. En aquests mateixos serveis s'escurcen els terminis de durada de les concessions, i es possibilita una variació d'aquests en funció de les característiques de les diferents línies; se'n flexibilitza el règim d'explotació, i les empreses concessionàries, poden fer, dins els límits establerts per l'Administració, les modificacions en les condicions de prestació, freqüència d'expedicions, etc. que demani la realitat social; es possibilita la utilització de diferents vehicles per a la prestació del servei, sense exigir-ne la propietat, i es facilita la col·laboració temporal d'altres transportistes per fer front a intensificacions eventuales de trànsit. Així mateix, juntament amb les concessions tradicionals per a serveis lineals, se'n preveuen altres de caràcter zonal, que comprendrien, com a regla general, tots els transports regulars permanents d'ús general i d'ús especial, i finalment, s'estableix un règim especial per a les línies de trànsit feble, de caràcter generalment rural, i se'n promouen la creació i continuïtat, i la flexibilització de la seva explotació.

Quant al transport discrecional, la nova legislació introdueix, així mateix, importants mesures flexibilitzadores, especialment en el transport de mercaderies, i com a regla general permet que la mateixa autorització habiliti tant per realitzar transport de càrrega completa com de càrrega fraccionada, i amb reiteració o no d'itinerari. Pel que fa al sistema d'autorització del dit transport discrecional, és necessari assenyalar que, juntament amb les autoritzacions tradicionals referides a un vehicle concret, la nova Llei en possibilita altres en què els vehicles no estiguin determinats, i fins i tot es preveu la possibilitat d'autoritzacions sense condicionament del nombre de vehicles ni del volum de càrrega; com a regla general les autoritzacions esmentades s'atorguen sense un termini de durada prefixat. D'altra banda, l'atenció administrativa es concentra ara —a diferència del règim anterior— en el vehicle tractor i no en el remolc o semiremolc, quant al transport realitzat en conjunts articulats. Finalment, es pot destacar que es possibilita la utilització de la col·laboració d'altres empreses per atendre intensificacions conjunturals de la demanda amb criteris anàlegs als esmentats en el transport regular.

Amb relació a les activitats complementàries i auxiliars del transport, la Llei estableix agències de càrrega completa i càrrega fraccionada, i permet que es porti a terme, amb un radi d'acció nacional, la mediació en el transport de càrrega fraccionada (paqueteria), en coherència amb la possibilitat abans esmentada que qualsevol transportista faci aquest tipus de càrrega amb l'itinerari o amb la periodicitat que estimi convenient.

No es pot oblidar, dins de totes aquestes mesures que enumerem, referents a la flexibilització del sistema d'ordenació del transport, la desaparició del dret de tempteig ferroviari, i, en general, de les mesures de protecció a ultrança del ferrocarril, que són substituïdes per un sistema de competència intermodal basat en la llibertat d'elecció de l'usuari, sense perjudici de la previsió de mesures públiques correctores quan l'interès públic ho requereixi.

Finalment, és necessari assenyalar que la Llei realitza una nova regulació del transport ferroviari, que substitueix les ja centenàries lleis ferroviàries de finals del segle passat, i primers de l'actual, així com els decrets llei, que, el 1962 i 1964, van definir el règim jurídic de RENFE.

La part més rellevant d'aquesta regulació potser és la que defineix la Xarxa Nacional Integrada de Transport Ferroviari, que constitueix el suport bàsic de les comunicacions ferroviàries nacionals, i la responsabilitat de la qual

s'encomana per la Llei, en concordança amb el marc constitucional, a l'Administració de l'Estat, en règim de gestió directa, a través de la societat estatal «Red Nacional de los Ferrocarriles Españoles» (RENFE).

Així mateix, és necessari destacar que s'actualitza el règim jurídic bàsic de RENFE, i s'ajusta a les previsions de la Llei general pressupostària; es perfilen els mecanismes de control de la dita Xarxa Nacional per part de l'Administració de l'Estat, sense minva de la seva convenient autonomia de gestió, i es recullen les modernes tècniques de planificació d'objectius a través de contractes programa, així com els conceptes d'obligacions de servei públic i normalització de comptes, en línia amb el dret derivat de les Comunitats Europees.

D'altra banda, la Llei realitza, de la manera més sintètica possible, la regulació —obligada, encara que la seva previsible aplicació sigui segurament reduïda— dels ferrocarrils de transport privat; quant als primers, s'estableixen les normes bàsiques per a la gestió directa o indirecta dels corresponents serveis, en línia amb els principis inspiradors de la resta de la Llei, i els segons se sotmeten al règim d'autorització administrativa.

TÍTOL PRELIMINAR

CAPÍTOL PRIMER

Àmbit d'aplicació

Article 1

1. Es regeixen pel que disposa aquesta Llei:

1r Els transports de viatgers i mercaderies. Tenen la consideració de tals els realitzats en vehicles automòbils que circulin sense camí de rodolament fix, i sense mitjans fixos de captació d'energia, per tota classe de vies terrestres urbanes o interurbanes, de caràcter públic, i així mateix, de caràcter privat, quan el transport que en s'hi realitzi sigui públic.

2n Les activitats auxiliars i complementàries del transport. Es consideren com a tals als efectes d'aquesta Llei l'activitat d'agència de transports, la de transitari, els centres d'informació i distribució de càrregues, les funcions d'emmagatzematge i distribució, l'agrupació i facilitació de les arribades i sortides a través d'estacions de viatgers o de mercaderies, i l'arrendament de vehicles.

3r Els transports per ferrocarril. Es consideren com a tals aquells en què els vehicles en els quals es duen a terme circulen per un camí de rodolament fix, que els serveix de sustentació i de guiatge, i en què el conjunt camí-vehicle constitueix una unitat d'explotació.

2. Els transports que es portin a terme en troleibús, així com els realitzats en telefèrics o altres mitjans en què la tracció es faci per cable, i en què no hi hagi un camí de rodolament fix, estan sotmesos a les disposicions dels títols preliminar i primer d'aquesta Llei, i pel que fa a la resta, es regeixen per les seves normes específiques.

No obstant això, són aplicables al transport per cable les regles que estableix la disposició adicional tercera.

Article 2

Aquesta Llei és d'aplicació directa, en relació amb els transports i les activitats auxiliars o complementàries d'aquests, la competència dels quals correspongui a l'Administració de l'Estat. Així mateix, s'aplica als transports i les activitats la competència dels quals correspongui a les comunitats autònomes, i a l'Administració local, amb el caràcter supletori o directe que en cada cas sigui procedent, de conformitat amb l'ordenament constitucional, estatutari i legal.

Les disposicions que contenen el capítol VII del títol III i els capítols II i V del títol IV es consideren d'aplicació supletòria respecte de les que, de conformitat amb els seus Estatuts, puguin dictar les comunitats autònomes.

CAPÍTOL II

Principis generals

Article 3

L'organització i funcionament del sistema de transports s'ha d'ajustar als principis següents:

- a) Establiment i manteniment d'un sistema comú de transport a tot l'Estat, mitjançant la coordinació i interconnexió de les xarxes, serveis o activitats que els integren, i de les actuacions dels diferents òrgans i administracions públiques competents.
- b) Satisfacció de les necessitats de la comunitat amb el màxim grau d'eficàcia i amb el mínim cost social.
- c) Manteniment de la unitat de mercat en tot el territori espanyol, de conformitat amb l'article 139.2 de la Constitució.

Article 4

1. Els poders públics han de promoure la satisfacció adequada de les necessitats de transport dels ciutadans, en el conjunt del territori espanyol, en condicions idònies de seguretat, amb atenció especial a les categories socials desfavorides i a les persones amb capacitat reduïda, així com a les zones i nuclis de població allunyats o de difícil accés.

2. L'eficàcia del sistema de transports ha de quedar, en tot cas, assegurada mitjançant la utilització adequada dels recursos disponibles, que possibilitin l'obtenció del màxim rendiment d'aquests. Els poders públics han de vetllar, pel que fa al cas, per la coordinació d'actuacions, unitat de criteris, celeritat i simplificació procedimentals i eficàcia en la gestió administrativa.

3. En el marc del principi d'unitat de mercat, els poders públics han de buscar l'harmonització de les condicions de competència entre els diferents mitjans i empreses de transport, i tendir a evitar situacions de competència deslleial, i protegir el dret de lliure elecció de l'usuari, i la llibertat de gestió empresarial, que únicament es poden limitar per raons inherents a la necessitat de promoure el màxim aprofitament dels recursos i la prestació eficaça dels serveis.

CAPÍTOL III

Règim de competències i coordinació d'aquestes

Article 5

1. L'exercici de les seves competències per part dels diferents òrgans administratius no es pot fer de tal manera que impedeixi o obstaculitzi l'efectivitat de les encomanades a la resta quan aquestes siguin conduents al compliment dels principis establerts a l'article 3.

2. L'Administració de l'Estat ha de promoure la coordinació de les seves competències amb les de les comunitats autònomes i les entitats locals, i establir, si s'escau, amb aquestes els convenis o altres fórmules de cooperació que siguin necessàries amb vista a la seva efectivitat i a la consecució adequada dels principis establerts a l'article 3.

Article 6

El Govern de la Nació, de conformitat amb el que preveu l'article 97 de la Constitució, fixa els objectius de la política general de transports, i en l'àmbit de la seva competència assegura la coordinació dels diferents tipus de

transport terrestre entre si, i amb els altres mitjans de transport, i procura la dotació adequada de les infraestructures necessàries per a aquests.

Article 7

De conformitat amb els criteris assenyalats als articles anteriors, correspon als poders públics:

- a) Formular les directrius i objectius de la política de transports terrestres en els diferents nivells.
- b) Planificar o programar el sistema de transports terrestres en els termes que estableix aquesta Llei.
- c) Promulgar les normes necessàries per a l'ordenació adequada dels transports terrestres, en desplegament d'aquesta Llei o en concordança amb aquesta Llei.
- d) Gestionar directament per si mateixos o indirectament, a través d'un contracte, els serveis assumits com a propis, de conformitat amb el que preveu aquesta Llei, per raons d'interès públic.
- e) Expedir les corresponents autoritzacions o llicències administratives que habilitin els particulars per a la prestació de serveis i la realització d'activitats de transport de titularitat privada, subjectes a control per raons d'ordenació o policia administrativa.
- f) Exercir les funcions d'inspecció i sanció en relació amb els serveis i les activitats de transports terrestres.
- g) Adoptar en general les mesures necessàries per assegurar el funcionament correcte del sistema de transports terrestres.

Article 8

Les competències que, en matèria de transports, corresponen a l'Estat, les exerceix el Ministeri de Transports, Turisme i Comunicacions, llevat que estiguin atribuïdes al Govern o a un altre òrgan de l'Administració, de conformitat amb els preceptes d'aquesta Llei o de la resta de l'ordenament jurídic vigent.

CAPÍTOL IV

Òrgans de coordinació interadministrativa

Article 9

1. Per promoure i facilitar l'exercici coordinat de les potestats públiques per les administracions de l'Estat i de les comunitats autònomes, i assegurar el manteniment d'un sistema comú de transports a tota la Nació, es crea, amb caràcter d'òrgan consultiu i deliberant, la Conferència Nacional de Transports, que està constituïda pel Ministeri de Transports, Turisme i Comunicacions, i pels consellers de les comunitats autònomes, competents en el ram de transports. Quan la naturalesa dels assumptes a tractar ho requereixi, es poden incorporar a la dita Conferència representants d'altres departaments de l'Administració Central, o de les comunitats autònomes afectades.

2. La Conferència Nacional de Transports té la seu a la capital de l'Estat. El seu president és el ministre de Transports, Turisme i Comunicacions, i es reuneix, almenys, dues vegades a l'any.

3. La convocatòria de la Conferència l'efectua el seu president, tant si es tracta d'una reunió ordinària com de les extraordinàries que se celebrin per al tractament d'assumptes que no admetin demora. En aquest últim cas, la convocatòria també es pot formular a instància de qualsevol dels seus membres.

Article 10

Els ens públics representats en la Conferència Nacional de Transports poden sotmetre al coneixement

d'aquesta tots els assumptes rellevants de la seva competència que puguin tenir incidència en el funcionament i la coordinació del sistema de transport, i especialment els següents:

a) Els projectes de programació o planificació dels sectors del transport terrestre, de les diferents administracions públiques, prèviament a la seva aprovació per part de l'òrgan corresponent.

b) Els avantprojectes de lleis i projectes de reglaments en matèria de transports, elaborats per les diferents administracions públiques.

c) Les previsions generals sobre les actuacions de l'Estat en relació amb acords o convenis internacionals en matèria de transports.

d) Les incidències entre administracions en matèria de transports quan afectin el funcionament general del sistema, i les actuacions de coordinació entre aquestes.

e) Tots els assumptes en la matèria que revesteixin rellevància i no tinguin la conformitat de la Comissió de Directors Generals a què es refereix l'article següent.

Article 11

1. Per tal de portar a terme la coordinació immediata i ordinària de les competències estatals i autonòmiques, i d'assegurar l'efectivitat del compliment dels objectius atribuïts a la Conferència Nacional de Transports, hi ha, amb el mateix caràcter d'òrgan deliberant, la «Comissió de Directors Generals de Transport», integrada pels titulars de les direccions generals competents en matèria de transport terrestre de l'Administració Central i de les comunitats autònomes. La Comissió està presidida pel director general de Transports Terrestres de l'Administració de l'Estat, i es reuneix almenys quatre vegades a l'any.

Quan la naturalesa dels assumptes a tractar ho requereixi, es poden incorporar a la Comissió els titulars d'altres direccions generals de les administracions esmentades.

2. La Comissió de Directors Generals de Transports actua com a òrgan ordinari de coordinació tècnica i administrativa en matèria de transports terrestres, entre les diferents administracions públiques, i delibera sobre tots els assumptes de la competència dels seus membres que puguin afectar el funcionament adequat del sistema de transports.

Així mateix, aquesta Comissió actua com a òrgan de suport i de discussió prèvia de tots els assumptes que siguin de la competència de la Conferència Nacional de Transports, la qual li pot delegar el coneixement dels assumptes de la seva competència.

La Comissió de Directors Generals pot crear les subcomissions i grups de treball que siguin necessaris.

TÍTOL PRIMER

Disposicions comunes als diferents mitjans de transport terrestre

CAPÍTOL PRIMER

Directrius generals

Article 12

1. De conformitat amb el que estableix l'article 38 de la Constitució, i d'acord amb els principis generals recollits als articles 3 i 4 d'aquesta Llei, el marc d'actuació en què s'han de desenvolupar els serveis i activitats de transport és el d'economia de mercat, amb l'obligació, a càrrec dels poders públics, de promoure la productivitat i el màxim aprofitament dels recursos.

2. L'actuació pública en el sector s'ha de subjectar al que estableix aquesta Llei per a cada mitjà o classe de transport, i correspon als poders públics la missió de procurar la prestació eficaç dels serveis de titularitat pública, així com les funcions de policia o foment dels transports de titularitat privada.

Article 13

Els òrgans competents de l'Administració, a fi de possibilitar el compliment dels principis expressats als articles 3 i 4, poden adoptar, durant el temps necessari, i en les formes que preveuen aquesta Llei i les seves normes de desplegament, mesures que promoguin la correcció de les possibles deficiències estructurals del sistema de transports; tendir a l'eliminació de les insuficiències i dels excessos de capacitat, i vigilar la implantació i el manteniment de serveis o activitats del transport, d'acord amb les necessitats de la demanda.

Article 14

El Govern pot suspendre, prohibir o restringir totalment o parcialment, el temps que sigui estrictament necessari, la realització d'alguna o algunes classes de serveis o activitats de transport objecte d'aquesta Llei, ja siguin de titularitat pública o privada, per motius de defensa nacional, ordre públic, sanitaris o altres causes greus d'utilitat pública o interès social, que igualment ho justifiquin. Aquestes mesures poden justificar, si s'escau, la procedència de les indemnitzacions que puguin ser aplicables de conformitat amb la legislació vigent.

CAPÍTOL II

Programació i planificació

Article 15

1. L'Administració pot programar o planificar l'evolució i desenvolupament dels diferents tipus de transports terrestres, a fi de facilitar el desenvolupament equilibrat i harmònic del sistema de transports.

2. Els programes o plans han de contenir especialment previsions sobre les qüestions següents:

a) Els serveis o activitats de gestió pública directa.

b) El disseny general o parcial de la xarxa de transports regulars o dels seus eixos bàsics en el transport de viatgers per carretera i de la Xarxa Nacional Integrada en el transport ferroviari.

c) Les restriccions o condicionaments per a l'accés al mercat, si són procedents.

d) Les prohibicions o restriccions de transport en una zona o zones determinades, si són procedents.

e) Les mesures de foment i suport al transport o a determinades classes de transport, si són procedents.

Article 16

1. El procediment d'elaboració i aprovació dels programes o plans que preveu l'article anterior s'ha de determinar per reglament. En tot cas hi ha d'haver els tràmits d'informació pública, i l'informe del Consell Nacional de Transports, que regula l'article 36.

2. Els òrgans administratius competents han d'elaborar, en desplegament dels plans de transports aprovats, i després de l'aplicació de mètodes de selecció d'inversions, esquemes directors que continguin les xarxes de transport definides i previstes, així com les prioritats referents a la seva modernització, adaptació i ampliació, referides al seu període de vigència.

CAPÍTOL III

Règim economicofinancer dels serveis i activitats de transport terrestre*Article 17*

1. Les empreses prestadores dels serveis de transport públic a què es refereix aquesta Llei o d'activitats auxiliars o complementàries d'aquest han de portar a terme la seva explotació amb plena autonomia econòmica, i gestionar-los d'acord amb les condicions si s'escau establertes, al seu risc i ventura, amb les excepcions que si s'escau s'estableixin en relació amb les empreses públiques ferroviàries.

2. No obstant el que preveu el punt anterior, en els transports públics prestats mitjançant concessió administrativa són aplicables en relació amb les qüestions a què es refereix el punt esmentat, les disposicions de la legislació de contractes de l'Estat, sobre règim econòmic del contracte de gestió de serveis públics, en concordança amb els preceptes d'aquesta Llei.

Article 18

1. L'Administració de transports pot establir tarifes obligatòries o de referència per als transports públics i activitats auxiliars i complementàries del transport que regula aquesta Llei. Aquestes tarifes poden establir quanties úniques o bé límits màxims, mínims o tots dos. Si no hi ha tarifes, la contractació s'ha de fer als preus usuals o de mercat del lloc en què aquesta es porti a terme.

2. L'establiment de tarifes obligatòries que preveu el punt anterior ha d'estar determinat per raons d'ordenació del transport vinculades a la necessitat d'aquestes per protegir la posició dels usuaris i/o dels transportistes, per assegurar el manteniment i continuïtat dels serveis o activitats de transport o per a la realització d'aquests en condicions adequades.

3. Quan per raons de política econòmica el preu dels transports estigui inclòs en alguna de les modalitats d'intervenció regulades a la normativa general de preus, l'Administració de transports ha de sotmetre l'establiment o modificació de les corresponents tarifes als òrgans competents sobre control de preus.

4. La falta de tarifes obligatòries establertes per l'Administració de transports per a determinats serveis o activitats de transport, motivada per la inexistència de raons que justifiquin aquestes tarifes des de la perspectiva de l'ordenació del transport, no és un obstacle per a l'aplicació dels règims de preus intervinguts establerts a la legislació de control de preus, quan la repercussió d'aquests en el sistema econòmic general ho justifiqui; en aquest cas s'ha de fer directament sobre els preus que pretenguin aplicar les empreses els controls que preveu la legislació general de preus.

Article 19

1. Les tarifes del transport públic i de les activitats auxiliars i complementàries del transport han de cobrir la totalitat dels costos reals en condicions normals de productivitat i organització, i permetre una amortització adequada i un benefici empresarial raonable i una prestació correcta del servei o realització de l'activitat, i no s'han de deixar de retribuir, si s'escau, les prestacions complementàries.

2. L'estructura tarifària s'ha d'ajustar a les característiques del transport o de l'activitat auxiliar o complementària d'aquest de què es tracti en cada cas, i s'ha de configurar de manera que fomenti la inversió, la seguretat i la qualitat.

3. La revisió de les tarifes l'autoritza l'Administració, d'ofici o a petició dels titulars dels serveis o activitats de transport o, si s'escau, de les associacions empresarials o d'usuaris.

La revisió pot ser individualitzada o de caràcter general per als transports d'una determinada classe, i és procedent quan hagin patit variació les partides que integren l'estructura de costos de manera que s'alteri significativament l'equilibri econòmic del servei o de l'activitat, i impedeixi atendre les finalitats previstes al punt 1.

Tant la fixació inicial com les successives revisions de les tarifes s'han de fer tenint en compte la situació, les modificacions i la interacció recíproca del conjunt de variables que es determinin com a elements integrants de l'estructura tarifària.

4. No obstant el que preveu el punt 1 anterior, excepcionalment es poden establir, en els serveis en què hi hagi motius econòmics o socials per a això, tarifes a càrrec de l'usuari més baixes de les que resultarien per aplicació del que disposa el punt esmentat, i un règim especial de compensació econòmica o altres fórmules de suport a les corresponents empreses per part de les administracions afectades o interessades. Aquest règim especial de suport es pot estendre a altres classes de transport, per raons de perfeccionament tecnològic o millores del sistema de transport que es portin a terme en supòsits determinats.

En cap cas no s'admeten subvencions o suports que cobreixin dèficits imputables a una gestió empresarial inadequada.

Article 20

1. L'Administració, quan hi hagi motius socials que ho justifiquin, pot imposar a les empreses titulars de serveis regulars de viatgers obligacions de servei públic; s'entenen per tals les que l'empresa no assumiria, o no ho faria en la mateixa mesura i condicions, si considerés exclusivament el seu propi interès comercial.

2. Quan es faci la imposició d'obligacions de servei públic, tant si aquestes consisteixen en reduccions o bonificacions tarifàries com en la prestació de serveis o realització d'activitats econòmicament no justificats, l'Administració està obligada a compensar les empreses del cost de l'obligació, a menys que aquesta estigui imposada expressament al títol habilitador amb el caràcter de no indemnitzable amb càrrec a aportacions econòmiques diferents de les tarifàries.

Article 21

1. En tot transport públic de viatgers, els danys que pateixin aquests han d'estar coberts per una assegurança, en els termes que estableixi la legislació específica sobre la matèria.

2. Així mateix, l'Administració pot establir l'obligatorietat que les empreses i agències de transport subscriuin una assegurança que cobreixi la seva responsabilitat derivada del compliment del contracte de transport de mercaderies en els termes i amb els límits que determini l'Administració. Per reglament es poden establir fórmules de coordinació d'aquesta assegurança amb la que cobreixi els riscos, que hagi de suportar el carregador, fins i tot a través de la unificació de tots dos.

3. L'import de les assegurances previstes en aquest article té la consideració de despesa d'explotació, i per tant és repercutible en les tarifes corresponents.

Article 22

1. En els serveis de transport per carretera de càrrega completa, les operacions de càrrega de les mercaderies en els vehicles corresponents, així com les de descàrrega d'aquests, llevat que expressament es pacti una altra

cosa, són a càrrec respectivament del carregador o remitent i del consignatari. No obstant això, el portador pot impartir instruccions per a la col·locació i estiba de les mercaderies.

2. En els serveis de càrrega fraccionada, entenen per tals aquells en què siguin necessàries operacions prèvies de manipulació, agrupatge, classificació, etc., les operacions de càrrega i descàrrega, llevat que expressament es pacti una altra cosa, i en tot cas la col·locació i estiba de les mercaderies, són a càrrec del portador.

Article 23

1. Excepte per al cas de dol, el Govern pot establir límits màxims en relació amb la responsabilitat dels transportistes derivada del contracte de transport, els quals són aplicables si no hi ha l'establiment exprés per les parts del valor de les mercaderies als efectes de la consegüent determinació de la responsabilitat. En els transports sotmesos a tarifes obligatòries, s'ha de preveure l'adaptació d'aquestes al dit pacte exprés de les parts quant a la determinació de la responsabilitat.

2. Per reglament s'ha d'establir un procediment simplificat de dipòsit i si s'escau alienació de les mercaderies no retirades o els ports de les quals no siguin pagats a fi de garantir la percepció d'aquests per part del transportista.

Article 24

1. Els contractes de transport de viatgers, de caràcter individual o per seient, s'entenen convinguts de conformitat amb les clàusules dels contractes tipus que en cada cas aprovi l'Administració, i es formalitzen a través de l'expedició del bitllet corresponent.

2. Així mateix, l'Administració pot aprovar contractes tipus en relació amb els transports de mercaderies o de viatgers contractats per vehicle complet i amb els arrendaments de vehicles, i les seves condicions són aplicables, únicament de manera subsidiària o supletòria, als que lliurement pactin les parts de manera escrita en el contracte corresponent.

CAPÍTOL IV

Coordinació entre els diferents mitjans de transport terrestre i transport combinat

Article 25

Per tal de donar compliment als principis expressats a l'article 3 d'aquesta Llei, l'Administració ha de procurar l'harmonització de les condicions de competència dels diferents tipus de transport terrestre entre si i entre aquests i els altres mitjans de transport, i, si s'escau, ha de fer les actuacions necessàries tendents a la seva coordinació i complementació recíproca.

Article 26

El Govern, a proposta del Ministeri de Transports, Turisme i Comunicacions, amb l'informe previ del Consell Nacional de Transports, pot adoptar excepcionalment, per raons extraordinàries d'interès públic que ho justifiquin, durant el temps que sigui necessari, mesures tendents a realitzar un desplaçament o transvasament entre mitjans de transport en el tràfic de determinades mercaderies.

Article 27

1. Per reglament i sempre que això sigui justificat per raons objectives d'interès públic, inherents a la necessitat de possibilitar o afavorir una prestació i desenvolupament

del transport més adequats, es pot establir un règim especial per a les empreses que portin a terme transport en un determinat mitjà, que permeti a aquestes complementar aquest transport amb el realitzat en un mitjà diferent, sempre que aquest sigui antecedent o continuació de caràcter complementari del realitzat en l'altre.

2. A través del dit règim especial es pot autoritzar aquestes empreses a fer funcions normalment reservades a les agències de transport, contractant, en nom propi, amb transportistes degudament autoritzats, la realització en un determinat mitjà de transport complementari al que directament portin a terme aquestes mateixes en mitjans diferents.

Article 28

1. Es considera transport combinat o successiu aquell en què, tot i haver-hi un únic contracte amb el carregador o usuari, és realitzat materialment de manera successiva per diverses empreses portadores en un o diversos mitjans de transport.

2. La contractació del transport combinat es pot portar a terme de les maneres següents:

a) Contractant el transport el carregador conjuntament amb les diferents empreses portadores.

b) Mitjançant l'actuació d'una agència de transport o transitari que contracti conjuntament o individualitzadament amb les diferents empreses portadores i se subrogui en la posició d'aquestes davant el carregador efectiu.

c) Contractant el transport el carregador o usuari amb una de les empreses que el portin a terme, la qual ha d'aparèixer com a portador efectiu en relació amb el transport que materialment porti a terme per si mateixa, i actuar com a agència de transport en relació amb les altres empreses.

CAPÍTOL V

Coordinació del sistema de transports amb les necessitats de la defensa i protecció civil

Article 29

1. De conformitat amb el que estableix la legislació reguladora de la defensa nacional, el Ministeri de Transports, Turisme i Comunicacions és l'òrgan de l'Administració civil de l'Estat amb competència en tot el territori de l'Estat per executar la política de defensa nacional, en el sector dels transports, sota la coordinació del Ministeri de Defensa i d'acord amb el que preveu aquesta Llei.

2. Per això, i de conformitat amb el que disposa l'article 149.1.4 de la Constitució, correspon al Ministeri de Transports, Turisme i Comunicacions controlar i coordinar les activitats de les comunitats autònomes en matèria de transports, quan la defensa nacional ho requereixi.

Article 30

1. En el marc de les funcions relacionades amb la defensa civil, correspon al Ministeri de Transports, Turisme i Comunicacions estudiar, planificar, programar, proposar, executar i inspeccionar tots els aspectes que es relacionin amb l'aportació del Ministeri a la defensa nacional, en l'àmbit dels transports.

2. De la mateixa manera, ha d'exercir les mateixes funcions quan es refereix a la mobilització de les persones, els béns i els serveis, d'acord amb els plans sectorials de mobilització i els plans de mobilització ministerials.

3. A aquests efectes, el dit Ministeri ha de dissenyar i disposar permanentment actualitzats tots els mecanismes de transformació de l'organització civil dels transports que siguin necessaris.

Article 31

En l'àmbit de la protecció civil, en la seva relació amb l'activitat dels transports, correspon al Ministeri de Transports, Turisme i Comunicacions, d'acord amb les regles i normes coordinadores establertes pel Ministeri de l'Interior:

– Informar de la redacció de les disposicions generals i les normes tècniques sobre seguretat i protecció que a aquest efecte es dictin relacionades amb l'aportació dels transports a les activitats de protecció civil, i col·laborar-hi.

– Participar en la formulació dels criteris necessaris per establir el catàleg dels recursos mobilitzables que necessiti la protecció civil en l'àmbit dels transports, així com en l'elaboració d'aquest.

– Participar en la coordinació de les accions dels òrgans competents en matèria de protecció civil, relacionades amb la prevenció de riscos, el control d'emergències i la rehabilitació dels serveis públics afectats per aquestes, que incideixin en els transports o en què sigui necessària la intervenció d'aquests.

– Proposar la normalització de tècniques i mitjans sobre transports que siguin d'interès per al compliment dels objectius de la protecció civil.

– Col·laborar en l'elaboració i homologació dels plans territorials i especials d'intervenció en emergències que poden afectar els transports, així com l'execució de les previsions relatives a l'ús d'aquests.

CAPÍTOL VI**La inspecció del transport terrestre****Article 32**

1. L'actuació inspectora tendent a garantir el compliment de les normes reguladores del transport terrestre i de les activitats complementàries i auxiliars d'aquest està encomanada als serveis d'inspecció del transport terrestre.

2. Els membres de la inspecció del transport terrestre, en casos de necessitat per a un compliment eficaç de la seva funció, poden sol·licitar el suport necessari de les unitats o destacaments de les forces i cossos de seguretat de l'Estat i policies autònomes o locals.

3. Sense perjudici de la cooperació que regula el punt anterior, als territoris en què estigui atribuïda la vigilància del transport a la Guàrdia Civil, dins de cada subsector de l'Agrupació de Trànsit, hi ha d'haver un nombre suficient d'agents que tinguin com a dedicació preferent aquesta vigilància i que ha d'actuar sota les directrius i orientacions dels òrgans superiors dels serveis d'inspecció del transport. La coordinació d'aquestes actuacions s'articula a través dels governadors civils.

Article 33

1. Els funcionaris de la inspecció del transport que exerceixin funcions de direcció tenen, en l'exercici de les actuacions inspectores, la consideració d'autoritat pública a tots els efectes, i gaudeixen de plena independència en l'exercici d'aquestes, en el marc del que estableix l'article 35.2. La resta del personal adscrit als serveis d'inspecció té en l'exercici d'aquesta la consideració d'agent de l'autoritat.

2. Els titulars dels serveis i activitats a què es refereix aquesta Llei, i en general les persones afectades pels seus preceptes, estan obligats a facilitar al personal de la inspecció del transport terrestre en l'exercici de les seves funcions la inspecció dels seus vehicles i instal·lacions i

l'examen dels documents, llibres de comptabilitat i dades estadístiques que estiguin obligats a portar.

L'exigència a què es refereix aquest punt únicament es pot fer en la mesura que sigui necessària per verificar el compliment de les obligacions que conté la legislació de transports.

Article 34

Els serveis d'inspecció han de fer les seves funcions en relació amb la totalitat de les empreses que realitzin serveis o activitats de transport o que es vegin afectades per les normes d'ordenació i control del transport. Sobre les empreses públiques, la seva activitat inspectora s'ha d'exercir amb independència orgànica i funcional del control intern que sobre la seva pròpia organització i actuació efectuin si s'escau les esmentades empreses públiques.

Article 35

1. La funció inspectora es pot exercir d'ofici o com a conseqüència d'una petició fundada dels usuaris o de les seves associacions, així com de les empreses o associacions del sector del transport.

Les associacions del sector del transport poden col·laborar amb els serveis d'inspecció en la forma que s'estableixi per reglament.

2. Es persegueix l'augment de l'eficàcia de la funció inspectora a través de l'elaboració periòdica de plans d'inspecció que donen a les actuacions inspectores un caràcter sistemàtic i presten especial atenció al transport de mercaderies perilloses.

L'elaboració d'aquests plans es porta a efecte de manera coordinada amb els òrgans competents per a la vigilància del transport en vies urbanes o interurbanes, a fi d'aconseguir una coordinació adequada en la realització de les diferents competències de vigilància i inspecció.

CAPÍTOL VII**El Consell Nacional de Transports Terrestres****Article 36**

1. Es crea el Consell Nacional de Transports Terrestres, com a òrgan superior d'assessorament, consulta i debat sectorial de l'Administració en assumptes que afectin el funcionament del sistema de transports.

2. El Consell està integrat per experts designats, en raó a la seva competència, per l'Administració de l'Estat, i per representants: de l'Administració, de les associacions de transportistes i d'activitats auxiliars i complementàries del transport per carretera, de les empreses ferroviàries i, si s'escau, d'altres mitjans de transport, dels usuaris, de les cambres de comerç i dels treballadors en les empreses de transport designats a través dels sindicats.

3. La composició concreta, el sistema de designació dels seus membres i l'organització del Consell Nacional de Transports Terrestres s'estableixen per reglament.

4. El Consell Nacional de Transports Terrestres ha de coordinar la seva actuació amb les dels consells territorials o òrgans anàlegs que puguin crear les comunitats autònomes.

5. Les competències del Consell Nacional de Transports Terrestres s'estableixen per reglament, i, en tot cas, li correspon informar del procediment d'elaboració dels plans de transport, així com proposar a l'Administració les mesures que es considerin pertinents en relació amb la coordinació dels transports per carretera, i d'aquests amb altres mitjans de transport.

CAPÍTOL VIII

Juntes arbitrals del transport*Article 37*

1. Com a instrument de protecció i defensa de les parts que intervenen en el transport es creen les juntes arbitrals del transport. La seva competència, organització, funcions i procediment s'han d'adequar al que disposa aquesta Llei i al que estableixin les seves normes de desplegament.

En tot cas han de formar part de les juntes membres de l'Administració, als quals correspon la presidència, representants de les empreses de transport i representants dels carregadors i usuaris.

2. El Ministeri de Transports, Turisme i Comunicacions, a través de la Direcció General de Transports Terrestres, ha de dirimir els conflictes d'atribucions que puguin sorgir entre les juntes arbitrals del transport.

Així mateix, aquest Ministeri ha d'assegurar la coordinació adequada entre les juntes arbitrals del transport, facilitant l'intercanvi d'informació i exercint totes les altres funcions que se li atribueixin.

Article 38

1. Les juntes arbitrals han de decidir, amb els efectes previstos a la legislació general d'arbitratge, les controvèrsies sorgides en relació amb el compliment dels contractes de transport terrestre i de les activitats auxiliars i complementàries del transport per carretera que, de conformitat amb el que preveu el punt següent, siguin sotmeses al seu coneixement.

2. Sempre que la quantia de la controvèrsia no excedeixi les 500.000 pessetes, les parts han de sotmetre a l'arbitratge de les juntes qualsevol conflicte que sorgeixi en relació amb el compliment del contracte, llevat que hi hagi pacte exprés en contra.

En les controvèrsies la quantia de les quals excedeixi les 500.000 pessetes, les parts contractants poden pactar expressament la submissió a l'arbitratge de les juntes dels conflictes sorgits en el compliment dels contractes de transport esmentats.

3. El procediment d'acord amb el qual s'ha substanciar l'arbitratge l'ha d'establir el Govern, i s'ha de caracteritzar per la simplificació de tràmits i per la no-exigència de formalitats especials.

4. Les juntes arbitrals han de fer, a més de la funció d'arbitratge a què es refereixen els punts anteriors, totes les actuacions que li siguin atribuïdes.

CAPÍTOL IX

Els usuaris del transport*Article 39*

1. Els usuaris han de participar, de conformitat amb el que disposen en aquesta Llei i la legislació específica de consumidors i usuaris, en el procediment d'elaboració de les disposicions i de les resolucions administratives referents al transport que els afectin, en la forma que es determini per reglament.

2. L'Administració ha de fomentar la constitució i desenvolupament d'associacions d'usuaris i potenciar la seva participació en la planificació i gestió del sistema de transport.

Article 40

1. L'Administració ha de mantenir informats els usuaris de les prestacions del sistema de transports que a cada

moment es trobin a disposició d'aquests, així com de les seves modificacions.

2. Així mateix, l'Administració ha d'elaborar el catàleg dels drets i deures dels usuaris del transport, la difusió i compliment dels quals ha de tutelar. Aquests deures estan fonamentalment determinats per l'establiment de les condicions generals d'utilització del servei i de les obligacions dels usuaris.

Article 41

1. L'Administració ha d'establir les condicions generals que han de complir els usuaris, així com les obligacions d'aquests en la utilització dels transports terrestres.

2. L'incompliment de les condicions i obligacions a què es refereix el punt anterior se sanciona de conformitat amb el que preveuen l'apartat i) de l'article 142 i l'article 173.

TÍTOL II

Disposicions d'aplicació general als transports per carretera i a les activitats auxiliars i complementàries d'aquests

CAPÍTOL PRIMER

Condicions per a l'exercici del transport i de les activitats auxiliars i complementàries d'aquest

SECCIÓ PRIMERA. CONDICIONS PRÈVIES DE CARÀCTER PERSONAL PER A L'EXERCICI PROFESSIONAL

Article 42

1. El transport públic per carretera definit a l'article 62 d'aquesta Llei, així com les activitats auxiliars i complementàries d'aquest, únicament les poden portar a terme les persones que reuneixin els requisits següents:

a) Tenir la nacionalitat espanyola, o bé la d'un país estranger amb el qual, en virtut del que disposin tractats o convenis internacionals subscrits per Espanya, no sigui exigible el dit requisit.

b) Acreditar les condicions de capacitació professional, honorabilitat i capacitat econòmica necessàries.

2. El Govern pot exonerar del compliment de les condicions a què es refereix el punt anterior, o d'alguna d'aquestes, o bé establir procediments sumaris o simplificats per acreditar aquest compliment en relació amb:

a) Els transports de viatgers realitzats per persones o empreses l'activitat principal de les quals no sigui la de transportistes o que no tinguin caràcter comercial i que tinguin una feble incidència en el mercat dels transports.

b) Transports nacionals de mercaderies que per raó de la naturalesa de la càrrega o del seu àmbit territorial reduït tinguin una feble incidència al mercat dels transports.

c) Transports de viatgers realitzats en vehicles amb una capacitat inferior a deu places inclosa la del conductor, així com transports de mercaderies realitzats en vehicles la capacitat de càrrega útil autoritzada dels quals no sobrepassi les 3,5 tones o el pes màxim autoritzat dels quals no sobrepassi les sis tones. El Govern pot rebaixar aquests límits.

d) Les activitats d'arrendament de vehicles, agències de viatgers, estacions de viatgers i de mercaderies i centres d'informació i distribució de càrregues.

Mentre el Govern no faci una determinació expressa, en relació amb els transports i les activitats a què es refereixen els apartats c) i d) anteriors, no són exigibles per a la realització d'aquests els requisits a què es refereix aquest article.

3. Quan es tracti d'empreses individuals el titular de les quals no compleixi el requisit de capacitat professional, aquest requisit es pot satisfer mitjançant el seu compliment per una altra persona que de manera efectiva i permanent dirigeixi l'empresa. Aquesta persona ha de complir així mateix el requisit d'honorabilitat, però sense que això signifiqui que el propietari en quedi exonerat.

Quan es tracti d'empreses o entitats col·lectives, el requisit d'honorabilitat l'ha de complir la totalitat de les persones que, de manera efectiva i permanent, dirigeixin l'empresa, i, quant al requisit de capacitat professional, n'hi ha prou que sigui complert per alguna d'aquestes.

4. El compliment de les condicions d'honorabilitat, capacitat professional i capacitat econòmica es reconeix a les persones, empreses o entitats, individuals o col·lectives, nacionals dels altres estats membres de la CEE, o constituïdes de conformitat amb la legislació d'un altre estat membre i establertes en territoris de la resta de països de la Comunitat, amb la constatació prèvia que aquestes compleixen els requisits establerts a la legislació comunitària per al reconeixement esmentat.

Article 43

1. S'entén per capacitat professional la possessió dels coneixements necessaris per a l'exercici de l'activitat de transportista.

Per reglament s'han de determinar:

- Els coneixements mínims exigibles.
- La manera d'adquirir els esmentats coneixements.
- El sistema de comprovació per part de l'Administració competent de la possessió dels coneixements exigits, així com l'expedició dels documents que acreditin aquesta capacitat.

2. L'Administració, de conformitat amb el que es determini per reglament, pot autoritzar la continuació, durant un període màxim d'un any, prorrogable per sis mesos en casos particulars degudament justificats, dels serveis o activitats de transport a què es refereix el punt 1 de l'article primer, encara que no es compleixi el requisit de capacitat professional, en els casos de mort o incapacitat física o legal de la persona que fins aleshores hagi complert aquest requisit.

Sense perjudici del que disposa el paràgraf anterior, l'Administració pot reconèixer amb caràcter definitiu el requisit de capacitat professional a les persones a les quals es refereix aquest paràgraf, sempre que tinguin una experiència pràctica d'almenys tres anys en la gestió efectiva de l'empresa.

Article 44

Als efectes del que preveu aquesta Llei, s'entén que posseeixen el requisit d'honorabilitat les persones en les quals no es dona cap de les circumstàncies següents:

- Haver estat condemnades, per sentència ferma, per delictes dolosos amb una pena igual o superior a la presó menor, mentre no hagin obtingut la cancel·lació de la pena.
- Haver estat condemnades, per sentència ferma, a penes d'inhabilitació o suspensió, llevat que s'hagin imposat com a accessòries i la professió de transportista no tingui relació directa amb el delicte comès.
- Haver estat sancionades de manera reiterada, per resolució ferma, per infraccions molt greus en matèria de

transports, en els termes que es determinin per reglament.

Article 45

La capacitat econòmica consisteix en la disposició dels recursos financers i dels mitjans materials necessaris per a la posada en marxa i gestió adequada de l'activitat de què es tracti en els termes que es determinin per reglament.

Article 46

La determinació de la capacitat professional i si s'escau de la capacitat econòmica es pot establir de manera variable segons el caràcter específic del transport o de l'activitat de què en cada cas es tracti, atenent, fonamentalment, la naturalesa, classe, intensitat, volum i àmbit territorial dels serveis o activitats que es pretenguin dur a terme.

SECCIÓ SEGONA. TÍTOLS ADMINISTRATIUS HABILITADORS PER A L'EXERCICI DE L'ACTIVITAT

Article 47

1. Per a la realització del transport per carretera i de les activitats auxiliars i complementàries d'aquest és necessària l'obtenció del corresponent títol administratiu que habiliti per a aquests. No obstant això, el Govern pot exonerar d'aquest requisit els transports privats, i públics discrecionals de mercaderies, que pel fet que es realitzen en vehicles amb petita capacitat de càrrega tinguin una escassa incidència en el sistema general de transport.

2. Aquests títols habilitadors revesteixen, per a les diferents classes de serveis o activitats de transport, la forma jurídica que expressament s'estableixi a la regulació específica de cadascuna.

Article 48

1. Per a l'atorgament dels títols administratius habilitadors per a la prestació dels serveis de transport públic, o per a la realització d'activitats auxiliars i complementàries d'aquest és necessari, d'acord amb el que es determini per reglament, el compliment dels requisits següents:

- Complir els requisits que preveu el punt 1 de l'article 42.
- Complir les obligacions de caràcter fiscal, laboral i social exigides per la legislació vigent.
- Complir, si s'escau, les condicions específiques necessàries per a la prestació adequada del servei o realització de l'activitat, que expressament s'estableixin en relació amb les diferents classes o tipus de títols habilitadors.

2. La pèrdua de qualsevol dels requisits que preveu l'apartat a) del punt 1 anterior, llevat del que disposa el punt 2 de l'article 43, així com l'incompliment reiterat d'algun dels requisits previstos als apartats b) i c) del mateix punt, determina la revocació per l'Administració dels corresponents títols habilitadors.

Article 49

1. Com a regla general, l'oferta de transport es regeix pel sistema de lliure concurrència. Això no obstant, el sistema d'accés al mercat del transport i de les activitats auxiliars i complementàries d'aquest mercat pot ser restringit o condicionat per l'Administració, en les formes que preveu aquesta Llei, en els supòsits següents:

a) Quan hi hagi desajustaments entre l'oferta i la demanda que impliquin unes condicions del mercat tals, que no quedi assegurada la prestació correcta de les activitats o serveis.

b) Quan en una situació de mercat equilibrat l'augment de l'oferta sigui susceptible de produir els desajustaments i disfuncions expressats a l'apartat a) anterior.

c) Quan el funcionament adequat del sistema de transport exigeixi un dimensionament idoni de la capacitat de les empreses.

d) Quan hi hagi raons de política econòmica general lligades a la millor utilització dels recursos disponibles.

e) Quan el funcionament del sistema de transports en el seu conjunt pugui ser perjudicat.

2. Únicament es poden permetre actuacions d'exclusivitat, en el mercat de transports de viatgers, quan es tracti de serveis la naturalesa o característiques dels quals determinin que el seu establiment o continuïtat exigeixin, per assegurar una satisfacció adequada de les necessitats de la comunitat, l'exclusió del règim de concurrència.

Article 50

1. Les mesures limitadores a què fa referència l'article 49 es poden adoptar, o bé en forma general, o bé parcialment en relació amb determinats tipus de serveis o activitats, i, així mateix, es poden circumscriure a àrees geogràfiques concretes.

2. Aquestes mesures limitadores es poden establir en alguna o algunes de les modalitats següents:

a) Atorgament dels títols amb imposició de determinades condicions, obligacions modals o restriccions de circulació.

b) Fixació de quotes o contingents màxims de les diferents classes de títols habilitadors a expedir en els períodes de temps que s'assenyalin.

c) Suspensió o limitació temporal de l'atorgament de nous títols.

Article 51

1. L'atorgament dels títols administratius habilitadors per a la realització dels transports i les activitats auxiliars i complementàries que regula aquesta Llei té caràcter reglat, per la qual cosa, quan es compleixin els requisits que preveu el punt 1 de l'article 48, així com els exigits per les normes específiques reguladores de cada servei o activitat, s'ha de fer l'atorgament, sempre que no es doni alguna de les causes de restricció o limitació determinades legalment.

No obstant això, quan es tracti de serveis de transport de viatgers assumits per l'Administració, que aquesta gestioni indirectament, mitjançant una concessió, aquesta pot decidir sobre la conveniència de l'establiment del servei.

2. Quan s'estableixin les limitacions previstes als articles anteriors, el repartiment de les quotes o contingents, o la fixació de les condicions, obligacions o restriccions, segons les seves diverses modalitats, s'ha de fer d'acord amb criteris preestablerts de caràcter objectiu, i en tot cas queda prohibit a l'Administració l'atorgament o distribució discrecional dels corresponents títols habilitadors.

Article 52

1. Els títols habilitadors als quals es refereix aquesta secció únicament es poden transmetre vàlidament a persones diferents d'aquelles a les quals es van atorgar originàriament quan es donin conjuntament les circumstàncies següents:

a) Que la transmissió es faci a favor d'una persona física o jurídica que compleixi els requisits assenyalats a l'article 48, llevat del que preveu el punt 2 de l'article 42.

b) Que els transmissors, els adquirents o tots dos compleixin els requisits específics establerts per l'Administració, en relació amb la possibilitat de transmissió de cadascun dels diferents tipus de títols habilitadors.

c) Que no es tracti de títols habilitadors referits a modalitats de transport que, per raó del seu caràcter internacional o altres condicions específiques, el Govern n'hagi establert la intransmissibilitat.

2. La transmissió està en tot cas subordinada al fet que l'Administració hi doni prèviament la seva conformitat, fent la novació subjectiva del títol habilitador pel que fa al compliment dels requisits que preveu el punt 1 anterior.

SECCIÓ TERCERA. REQUISITS GENERALS D'EXERCICI DE L'ACTIVITAT

Article 53

1. Les persones que obtinguin qualsevol dels títols habilitadors necessaris per a la realització de serveis de transport per carretera o activitats auxiliars o complementàries d'aquest que regula aquesta Llei s'han d'inscriure en el Registre general de transportistes i d'empreses d'activitats auxiliars i complementàries del transport que a aquest efecte hi ha al Ministeri de Transports, Turisme i Comunicacions. La inscripció d'aquests títols constitueix un requisit indispensable per a l'exercici de l'activitat a què es refereix el títol inscrit.

2. Les dades i circumstàncies que han de ser objecte d'inscripció, així com l'organització i el funcionament del Registre s'han d'establir per reglament, i en tot cas s'ha de permetre el tractament informatitzat de les dades que hi constin.

3. La inscripció en el Registre l'ha d'efectuar o promoure l'òrgan administratiu que expedeixi el corresponent títol habilitador, o que realitzi l'actuació administrativa que motivi el fet a inscriure. A través dels oportuns convenis s'han d'establir els mecanismes necessaris per coordinar amb el Registre general els registres territorials que puguin establir les comunitats autònomes per a la inscripció de les persones que obtinguin títols habilitadors de la seva competència.

El Registre és públic en els termes que s'estableixin per reglament.

4. Han de ser objecte d'inscripció en el Registre els vehicles dedicats a la realització de transport, d'acord amb el que estableixi l'Administració.

Article 54

1. La realització del transport públic s'ha de portar a terme sota la direcció i responsabilitat de les persones que l'hagin contractat com a portadors. Aquesta realització l'han d'efectuar, llevat dels supòsits de col·laboració entre transportistes que preveu la Llei, a través de la seva pròpia organització empresarial.

2. Als efectes del que disposa el punt anterior, es considera que els vehicles estan integrats en l'organització empresarial del transportista quan siguin de la seva propietat, quan els hagi pres en arrendament d'acord amb les condicions legalment o reglamentàriament establertes, o quan en disposi en virtut de qualsevol altre dret jurídicament vàlid que permeti la seva utilització en forma suficient per a l'ordenació adequada del transport d'acord amb el que determini l'Administració.

3. Com a vehicles que realitzen el transport i que han d'estar emparats pels corresponents títols habilitadors es consideren en tot cas els vehicles amb capacitat de tracció pròpia. La utilització de remolcs i semiremolcs, sense per-

judici de tenir en compte la seva capacitat de càrrega, és lliure i no necessita un títol habilitador específic.

Article 55

Els vehicles amb els quals es facin els transports públics i privats que regula aquesta Llei, i, si s'escau, les càrregues que s'hi transportin, han de complir les condicions tècniques que siguin exigibles segons la legislació industrial, de circulació i seguretat reguladora d'aquestes matèries.

Quan la prestació adequada de determinats serveis de transport ho faci convenient, l'Administració pot establir, en relació amb els vehicles amb els quals es realitzin aquests i amb les càrregues transportades, ja siguin aquestes divisibles o no, condicions específiques addicionals o diferents.

Article 56

Les persones a les quals s'atorguin els títols habilitadors per a la realització dels transports i les activitats auxiliars i complementàries d'aquests que regula aquesta Llei han de constituir, en la forma i quantia que es determini per reglament, excepte per als tipus de transport o activitats que se n'excepciuin per reglament d'acord amb les seves característiques especials, una fiança que ha d'estar afectada a la garantia del compliment de les responsabilitats i obligacions administratives dimanants dels dits títols habilitadors. La constitució d'aquesta fiança s'ha d'acreditar en tot cas prèviament al lliurament dels nous títols que siguin atorgats.

CAPÍTOL II

Col·laboració amb l'Administració i cooperació entre empreses

SECCIÓ PRIMERA. COL·LABORACIÓ AMB L'ADMINISTRACIÓ

Article 57

1 Les associacions de transportistes i d'activitats auxiliars i complementàries del transport per carretera, legalment constituïdes, poden col·laborar amb l'Administració en la realització de les funcions públiques d'ordenació i millora del funcionament del sector, en la forma que preveuen aquesta Llei i les seves normes de desplegament.

2. Per a la col·laboració de les associacions professionals en l'exercici de funcions públiques, prevista al punt anterior, i per formar part del Comitè Nacional del Transport per carretera que regula l'article següent, és necessària la seva inscripció prèvia en la secció que amb aquesta finalitat hi hagi en el Registre general que regula l'article 53.

3. Per reglament s'han de fixar els criteris a través dels quals s'ha de fer constar en els registres a què es refereix el punt anterior la representativitat de les diferents associacions professionals, segons el nombre i/o volum de les empreses que hi estan integrades.

Article 58

1. El Comitè Nacional del Transport per carretera és una entitat corporativa de base privada, dotada de personalitat jurídica, i integrada per les associacions de transportistes i d'activitats auxiliars i complementàries del transport per carretera.

El Comitè Nacional orienta i harmonitza els criteris de les diferents professions i sectors del transport, i sense perjudici de la col·laboració directa i individualitzada de les associacions amb l'Administració, és la via de participació integrada del sector, en les actuacions públiques

que l'afectin de manera general, que tinguin un caràcter rellevant, o que impliquin una important incidència per a aquest.

El Comitè Nacional està format pels representants de les associacions professionals que el constitueixen.

2. La designació dels membres del Comitè Nacional l'han de fer democràticament les associacions segons la seva respectiva representativitat, seguint els criteris que estableixi l'Administració.

3. El Comitè Nacional ha d'aprovar el seu Reglament d'organització i funcionament, el qual ha de ser autoritzat per l'Administració i ajustar-se a les normes que s'assenyalin per reglament, les quals han de garantir el seu caràcter democràtic. Dins el Comitè Nacional, es poden establir diferents seccions corresponents a les diferents classes dels serveis o activitats de transport. En tot cas, el sistema de funcionament i actuació ha de possibilitar que les posicions minoritàries siguin prou recollides, i puguin ser conegudes i ponderades per l'Administració.

Article 59

En l'exercici de la seva funció de servir de curs de participació integrada del sector en l'exercici de les funcions públiques que l'afectin, corresponen al Comitè Nacional del Transport per carretera les competències següents:

a) Informar dels procediments de fixació de tarifes i proposar si s'escau a l'Administració les que considerin que s'han d'aplicar en els diferents serveis i activitats de transport.

b) Informar a petició de l'Administració del procediment d'imposició de les sancions que comportin la revocació definitiva de l'autorització o la caducitat de la concessió.

c) Col·laborar amb l'Administració en la forma que aquesta prevegi en relació amb la capacitació professional i amb la gestió de la declaració de port o altres documents de control de transport.

d) Promoure la creació de centres d'informació i distribució de càrregues i estacions de transport per carretera, i col·laborar amb l'Administració pel que fa al cas.

e) Evacuar totes les consultes que li faci l'Administració.

f) Participar en representació de les empreses i associacions de transport en el procediment d'elaboració de totes les disposicions que es dictin en matèria de transport.

g) Fer totes les altres funcions que se li atribueixin legalment o reglamentàriament.

SECCIÓ SEGONA. AGRUPACIÓ I COOPERACIÓ ENTRE EMPRESES

Article 60

1 L'Administració ha de promoure l'agrupació i cooperació entre si dels petits i mitjans empresaris de transport, i protegir l'establiment de fórmules de col·laboració i especialment de cooperatives.

2. Els títols habilitadors per a la realització dels serveis i activitats de transport que regula aquesta Llei es poden atorgar directament a les entitats cooperatives de treball associat, sempre que aquestes compleixin els requisits generals exigits per a l'atorgament esmentat.

3. Els transportistes posseïdors dels títols habilitadors que regula aquesta Llei els han de transmetre a les entitats cooperatives de treballs associats de què formin part, i si s'escau posteriorment recuperar-los, quan es produeixi la seva baixa en aquestes, amb subjecció als requisits que determini l'Administració. En tot cas, s'han d'establir condicions especials per a la recuperació de les autoritzacions habilitadores per al transport discrecional que hagin estat transmeses pels seus socis a la coopera-

tiva, quan aquestes hagin servit de base per a l'atorgament i realització de serveis regulars dels quals sigui adjudicatària la cooperativa.

Article 61

1. Les persones habilitades per a la prestació de serveis discrecionals de transport de mercaderies o viatgers poden establir cooperatives de transportistes, i es consideren incloses dins les funcions atribuïdes per la seva normativa específica les de captació de càrregues o contractació de serveis i comercialització per als seus socis. Aquestes cooperatives han de contractar la prestació dels dits serveis discrecionals en nom propi, i aquests serveis els ha d'efectuar en tot cas, sense més excepcions que els supòsits de col·laboració entre transportistes legalment previstos, algun dels seus socis que tingui el corresponent títol administratiu que habiliti per a la prestació esmentada. En aquest cas, en el contracte de transport amb l'usuari ha d'aparèixer com a portador la cooperativa, i les relacions d'aquesta amb el soci posseïdor del títol habilitador que materialment dugui a terme el transport s'han de regir per les normes i regles reguladores de la cooperativa.

Les obligacions i responsabilitats administratives que la Llei atribueix al transportista corresponen al soci titular de la corresponent autorització, que materialment dugui a terme el transport. La cooperativa ha d'assumir les obligacions i responsabilitats administratives que la Llei atribueix als intermediaris.

2. Per a la realització de les activitats a què es refereix el punt 1 d'aquest article, i l'article anterior, les cooperatives han d'estar inscrites en la corresponent secció especial que a aquest efecte hi ha en el Registre general que regula l'article 53, i, així mateix, han de complir les condicions especials que determini l'Administració.

3. L'Administració ha d'establir els requisits que han de reunir les societats de comercialització, i si s'escau les seves regles específiques de funcionament.

Les cooperatives de transportistes i les societats de comercialització han de complir el requisit de capacitació professional exigible per a l'activitat d'agència de transport.

TÍTOL III

Dels serveis i activitats del transport per carretera

CAPÍTOL PRIMER

Classificació

Article 62

1. Els transports per carretera es classifiquen, segons la seva naturalesa, en públics i privats.

2. Són transports públics els que es porten a terme per compte d'altri mitjançant una retribució econòmica.

3. Són transports privats els que es porten a terme per compte propi, bé sigui per satisfer necessitats particulars, bé com a complement d'altres activitats principals realitzades per empreses o establiments del mateix subjecte, i directament vinculats a l'exercici adequat d'aquestes activitats.

Article 63

1. Per raó del seu objecte, els transports poden ser:

a) De viatgers, quan estiguin dedicats a fer els desplaçaments de les persones i els seus equipatges en vehicles construïts i condicionats a aquest efecte.

b) De mercaderies, quan estiguin dedicats a fer desplaçaments de mercaderies, en vehicles construïts i condicionats a aquest efecte.

c) Mixtos, quan estiguin dedicats al desplaçament conjunt de persones i de mercaderies en vehicles especialment condicionats amb aquesta finalitat, que facin el transport amb la separació adequada. Els transports mixtos es regeixen per les disposicions d'aquesta Llei que siguin aplicables a la seva naturalesa específica, segons el que s'estableixi per reglament.

2. Els transports de viatgers poden conduir objectes o encàrrecs diferents dels equipatges dels viatgers, i els transports de mercaderies, persones diferents del conductor, quan el seu transport sigui compatible amb les característiques tècniques del vehicle, i l'Administració ho autoritzi, en les condicions que en cada cas s'estableixin.

Article 64

1. Els transports públics de viatgers per carretera poden ser regulars o discrecionals.

Són transports regulars els que s'efectuen dins itineraris preestablerts, i amb subjecció a calendaris i horaris prefixats.

Són transports discrecionals els que es porten a terme sense subjecció a un itinerari, calendari ni horari preestablert.

2. Els transports públics de mercaderies per carretera tenen en tot cas la consideració de discrecionals, encara que s'hi produeixi una reiteració d'itinerari, calendari o horari.

Article 65

1. Els transports es classifiquen, segons l'àmbit en què es realitzin, en interiors i internacionals.

2. Són transports interiors els que tenen l'origen i destinació dins el territori de l'Estat espanyol, i que com a regla general transcorren íntegrament dins d'aquest, si bé, per raó de les seves rutes i en règim de transport multimodal, poden travessar aigües o espais aeris no pertanyents a la sobirania espanyola.

3. Són transports internacionals aquells l'itinerari dels quals circula parcialment pel territori d'estats estrangers.

Article 66

1. D'acord amb l'especialitat del seu objecte i del seu règim jurídic, els transports es classifiquen en ordinaris i especials.

2. Són transports especials aquells que, per raó de la seva perillositat, urgència, incompatibilitat amb un altre tipus de transport, repercussió social o altres causes similars, estan sotmesos a normes administratives especials, i per a la seva prestació es pot exigir, de conformitat amb el que preveu l'article 90, una autorització específica.

La determinació concreta dels transports de caràcter especial, així com l'establiment de les condicions específiques aplicables a cadascun d'aquests transports, s'ha de fer en les normes de desplegament d'aquesta Llei. En tot cas es consideren transports especials el de mercaderies perilloses, productes peribles el transport dels quals s'hagi de fer en vehicles sota temperatura dirigida, el de persones malaltes o accidentades i el funerari.

CAPÍTOL II

Els transports públics regulars de viatgers

Article 67

Els transports públics regulars de viatgers poden ser:

a) Per la seva continuïtat, permanents o temporals.

Són transports públics regulars permanents els que es porten a terme de manera continuada, per atendre necessitats de caràcter estable.

Són transports públics regulars temporals els destinats a atendre tràfics de caràcter excepcional o conjuntural i de durada temporalment limitada, si bé s'hi pot donar una repetició periòdica, com ara els de fires, mercats, vacances o altres de similars.

b) Per la seva utilització, d'ús general o d'ús especial.

Són transports públics regulars d'ús general els que van dirigits a satisfer una demanda general, i que poden ser utilitzats per qualsevol interessat.

Són transports públics regulars d'ús especial els que estan destinats a servir, exclusivament, un grup específic d'usuaris, com ara escolars, treballadors, militars o grups homogenis similars.

Article 68

1. Per a la realització dels diferents tipus de transport regular de viatgers, és necessari que els vehicles, amb els quals es porti a terme, estiguin emparats, a més de per la concessió o autorització especial per a transport regular que en cada cas correspongui de conformitat amb les disposicions de les seccions 1a i 2a d'aquest capítol, per l'autorització habilitadora per a la realització de transport discrecional de viatgers, que regula el capítol III d'aquest títol.

2. Excepcionalment, i de conformitat amb el que s'estableixi per reglament, el requisit a què es refereix el punt anterior pot ser exceptuat en relació amb tots o part dels vehicles amb els quals es prestin els serveis regulars permanents d'ús general, quan la prestació adequada del servei exigeixi la dedicació exclusiva d'aquests vehicles a la realització del transport de la corresponent concessió.

SECCIÓ PRIMERA. ELS TRANSPORTS PÚBLICS REGULARS PERMANENTS DE VIATGERS D'ÚS GENERAL

Article 69

1. Els transports públics regulars permanents de viatgers d'ús general, llevat del supòsit que preveu l'article 87, tenen el caràcter de serveis públics de titularitat de l'Administració, i han de ser admeses per a la seva utilització totes les persones que ho desitgin i que compleixin les condicions establertes per reglament.

2. La gestió dels serveis a què es refereix el punt anterior es regeix, en el que no preveuen aquesta Llei i les seves disposicions de desplegament, per les normes generals reguladores de la contractació administrativa.

Article 70

1. La prestació dels serveis regulars permanents de transport de viatgers d'ús general ha de ser precedida de la corresponent i fundada resolució administrativa sobre l'establiment o creació dels serveis esmentats, la qual ha de ser acompanyada de l'aprovació del corresponent projecte de prestació d'aquests.

2. Aquest establiment o creació l'ha d'acordar l'Administració, per pròpia iniciativa o per la dels particulars, tenint en compte les demandes actuals i potencials de transport, els mitjans existents per servir-les, les repercussions de la seva inclusió a la xarxa de transport, i la resta de les circumstàncies socials que afectin aquest establiment o siguin afectades per aquest establiment. En tot cas, la creació de nous serveis ha de respectar les previsions que si s'escau estiguin establertes en els programes o plans de transport, i aquests han de ser objecte de les actualitzacions necessàries quan no incloguin serveis l'establiment dels quals es demostrï necessari o convenient després de la seva aprovació.

Article 71

1. La prestació dels serveis públics de transport d'ús general l'ha de fer, com a regla general, l'empresa a la qual s'atribueixi la corresponent concessió administrativa per a la seva prestació.

Tanmateix, quan hi hagi motius que ho justifiquin, l'Administració pot decidir que l'explotació es porti a terme a través de qualsevol dels restants procediments de gestió de serveis públics previstos a la legislació reguladora de la contractació administrativa.

2. No obstant el que preveu el punt 1 anterior, és procedent la gestió pública directa d'un servei sense la realització del corresponent concurs, quan la gestió indirecta sigui inadequada per al seu caràcter o naturalesa, sigui incapaç de satisfer els objectius econòmics o socials que es pretengui aconseguir o es reclami per motius d'interès públic concret o de caràcter econòmic i social. L'apreciació d'aquestes circumstàncies correspon al Govern, de conformitat amb el procediment que es determini.

3. Quan es donin les circumstàncies previstes al punt anterior, l'Administració pot prestar directament els serveis de transport públic permanent d'ús general, i utilitzar per a la seva gestió qualsevol de les figures que sobre la gestió empresarial pública admet la legislació vigent.

Article 72

1. Les concessions a què es refereix l'article anterior s'entenen atorgades amb caràcter exclusiu, i no es poden establir mentre estiguin vigents altres concessions que cobreixin serveis de transport coincidents, llevat dels supòsits que s'exceptuin per reglament per raons fundades d'interès públic.

De la mateixa manera s'han de determinar les circumstàncies d'apreciació de la coincidència, i posar especial atenció a la naturalesa dels serveis i la similitud de les prestacions d'aquests serveis, excloent-ne en tot cas la zona d'influència dels grans nuclis urbans, d'acord amb les distàncies que s'estableixin en la reglamentació.

2. Quan el transport entre les mateixes localitats es pugui fer per diferents itineraris, així com quan hi hagi modificacions a la xarxa viària que impliquin una comunicació entre punts servits per concessions ja existents, s'han de determinar per reglament les condicions en què, si s'escau, escaigui apreciar la coincidència, i així mateix, en cas que aquesta no s'aprecii, es pot preveure un règim especial en relació amb els nous serveis que s'hi hagin d'establir, tenint en compte de manera específica la situació dels titulars de les concessions ja existents.

3. La durada de les concessions s'ha d'establir en el títol concessional, d'acord amb les característiques i necessitats del servei i atenent els terminis d'amortització de vehicles i instal·lacions. Aquesta durada no pot ser inferior a vuit anys, ni superior a vint. Quan finalitzi el termini concessional, sense que hagi conclòs el procediment tendent a determinar la subsegüent prestació del servei, el concessionari ha de prolongar-ne la gestió fins a la finalització del procediment, sense que en cap cas aquest estigui obligat a continuar la gestió durant un termini superior a dotze mesos.

Article 73

1. Per a l'atorgament de la corresponent concessió s'ha de seguir el procediment de concurs, al qual poden concórrer les empreses que reuneixin els requisits que preveu l'article 48 i els que es determinin per reglament, o per a cada cas concret.

2. En aquest concurs ha de servir de base al corresponent plec de condicions el projecte aprovat per l'Administració, i en aquest s'han d'incloure els serveis bàsics i els complementaris, els itineraris, els tràfics que es puguin

dur a terme, les parades, el règim tarifari, el nombre mínim de vehicles, el seu termini màxim d'amortització, les instal·lacions fixes que, si s'escau, siguin necessàries i la resta de circumstàncies que delimitin el servei i en configuren la prestació.

3. Les condicions i circumstàncies a què es refereix el punt anterior es poden establir en els plecs de condicions amb caràcter de requisits mínims, o amb caràcter orientatiu, i les empreses licitadores, dins els límits si s'escau establerts, poden formular ofertes que incloguin precisions, ampliacions o modificacions de les condicions del corresponent plec, sempre que no alterin les condicions essencials del servei o de la seva prestació.

Article 74

1. En la resolució del concurs s'han de tenir en compte les circumstàncies de tot ordre que concorrin en les diferents ofertes, i en les empreses que les formulin, i s'han d'establir amb caràcter general o en els plecs de condicions criteris de valoració específics.

2. En el supòsit que l'oferta, que si s'escau hagi presentat el concessionari anterior, mereixi una valoració similar a una altra o a altres de les presentades, ha de tenir preferència sobre aquestes, sempre que la prestació del servei s'hagi fet en condicions adequades, en els termes que es determinin per reglament.

3. En qualsevol cas, s'han de desestimar les ofertes que estableixin condicions econòmiques temeràries, tècnicament inadequades, o que no garanteixin degudament la prestació del servei en les condicions necessàries, i la continuïtat del servei.

Article 75

1. El servei s'ha de prestar en les condicions que fixi el títol concessional, el qual ha de recollir les establertes en el plec de condicions amb les precisions o modificacions que ofereix l'adjudicatari, que siguin acceptades per l'Administració.

2. Per reglament, o en el títol concessional, s'han de determinar les circumstàncies de prestació incloses al títol esmentat, que l'empresa concessionària pot modificar lliurement, en nom d'una millor gestió del servei, i n'ha de donar compte, si s'escau, a l'Administració, que les pot prohibir, quan siguin contràries a l'interès públic, o establir límits concrets al seu exercici.

3. L'Administració pot dur a terme d'ofici o a instància dels concessionaris o dels usuaris les modificacions, en les condicions de prestació, no previstes al títol concessional, i les ampliacions, reduccions o substitucions d'itineraris que siguin necessàries o convenients per a una millor prestació del servei, i, en tot cas, està obligada a respectar l'equilibri econòmic de la concessió.

Quan aquestes modificacions consisteixin en ampliacions o afegiments, únicament són procedents quan constitueixin un mer apèndix del servei principal que s'hagi de prestar en una unitat d'explotació amb aquest, o quan no tinguin entitat pròpia per a una explotació econòmicament independent.

4. Quan, com a conseqüència del que estableix aquesta Llei, resulti adjudicatària de la concessió una empresa diferent de la que fins aleshores havia explotat el servei, s'han d'observar, respecte a la possible subrogació d'aquesta en les relacions amb els treballadors de l'anterior, les normes que estableixi la legislació laboral.

5. El nou concessionari no respon dels drets salarials meritats abans de l'assumpció efectiva dels serveis, ni dels deutes a la Seguretat Social, fiscals o qualssevol altres que hagi contret l'empresari anterior.

Article 76

1. Per fer front a intensificacions de tràfic que no puguin ser ateses pels vehicles adscrits a la concessió es poden utilitzar altres vehicles, ja siguin propis del concessionari, o bé cedits amb conductor o sense, per altres transportistes a través de qualsevol fórmula jurídica vàlida.

En tot cas, aquests vehicles han d'estar emparats per l'autorització habilitadora per al transport discrecional de viatgers que regula el capítol III d'aquest títol per a la classe i àmbit del transport de què es tracti.

2. En tot cas, el servei es considera prestat, tant als efectes de les corresponents relacions jurídiques privades, com de les obligacions i responsabilitats de caràcter administratiu, per l'empresa concessionària del servei regular, i els vehicles cedits per altres transportistes es consideren integrats en la seva organització.

Article 77

1. Els vehicles adscrits a les concessions de serveis regulars poden fer, així mateix, serveis de caràcter discrecional, sempre que estiguin emparats per l'autorització habilitadora per a aquests, i quedi degudament assegurada la prestació correcta del servei regular.

2. L'Administració pot autoritzar, de conformitat amb el que s'estableixi per reglament, que un mateix vehicle sigui utilitzat en diversos serveis regulars la prestació dels quals correspongui a un mateix titular.

3. Així mateix, es pot autoritzar la utilització de vehicles per servir la xarxa d'itineraris de dues o més concessions de diferents titulars, si aquestes presenten punts de contacte i el servei es presta sense solució de continuïtat en el recorregut. Tanmateix, únicament escau l'atorgament d'aquesta autorització quan en el corresponent expedient quedi acreditat el fet que no és procedent establir com a servei independent l'itinerari corresponent a les diferents concessions que hagi de servir el vehicle de què es tracti.

Article 78

Com a regla general, les concessions s'atorguen, únicament, per a serveis predeterminats de caràcter lineal; no obstant això, l'Administració pot atorgar concessions zonals que compreguin tots els serveis regulars permanents o temporals i d'ús general o especial que s'hagin de prestar en una determinada zona, llevat dels que expressament se n'exceptuin. És aplicable a les concessions zonals el règim jurídic establert per a les lineals mentre sigui compatible amb la seva naturalesa específica.

Article 79

1. Les concessions zonals s'han d'ajustar a les determinacions d'un pla d'explotació per a la zona de què es tracti, aprovat per l'Administració d'ofici o a iniciativa dels particulars, que ha de contenir les previsions que s'assenyalin per reglament i que ha de formar part de les clàusules concessionals.

2. Els plans d'explotació a què es refereix l'apartat anterior han de tenir en compte les necessitats dels usuaris, l'estructura dels serveis que s'integrin en la concessió i les exigències de l'ordenació territorial.

3. Per raons d'interès públic, l'Administració pot constituir o modificar zones de transport, així com variar els plans d'explotació, i en tot cas ha de mantenir l'equilibri econòmic de les concessions preexistents.

Article 80

1. L'atorgament de concessions zonals està subordinat, en tot cas, al respecte dels drets econòmics dels titu-

lars dels serveis regulars, lineals, permanents o temporals, i d'ús general o especial, que circulin totalment o parcialment pel seu territori.

2. Els serveis lineals l'itinerari dels quals circuli en més d'un 50 per 100 per una zona o àrea de transport s'han d'incorporar automàticament a aquesta una vegada transcorregut el termini de durada de la concessió o autorització especial respectiva, o abans, mitjançant la compensació econòmica adequada, si l'interès general ho aconsella.

3. És aplicable a les concessions zonals, quant al seu règim d'atorgament i altres circumstàncies no expressament previstes, el règim general establert en aquesta secció. No obstant això, quan la racionalitat en el disseny del sistema de transports ho aconselli, es pot fer l'adjudicació directa d'aquestes als titulars dels serveis a què es refereix el punt 1 d'aquest article.

Article 81

1. Quan hi hagi raons objectives d'interès públic que ho justifiquin i no sigui viable o procedent l'establiment d'un nou servei amb independència dels anteriorment existents, l'Administració pot acordar, d'ofici o a instància de part, respectant l'equilibri econòmic de les concessions, la unificació dels serveis que hagin estat objecte de concessions independents, als efectes que la seva prestació es faci en règim d'unitat d'empresa. Quan els serveis corresponguin a concessions atorgades a diferents empreses, s'ha d'establir per via reglamentària el sistema que s'ha de seguir per determinar el règim de gestió.

2. Els serveis unificats es consideren, en tot cas, prestats a l'empareda d'una nova concessió; el termini de durada d'aquesta es fixa, de conformitat amb el que es determini per reglament, en funció dels terminis de vigència que restin en les concessions corresponents als serveis que s'unifiquin, dels tràfics d'aquestes i de la millora del sistema de transports que impliqui la unificació.

3. Quan es porti a terme la unificació de concessions, l'Administració pot fer les modificacions en les condicions d'explotació que siguin necessàries per a una prestació del servei més adequada, d'acord amb les característiques de la concessió unificada.

Article 82

Les concessions s'extingeixen per les causes següents:

- a) Transcurs del temps pel qual hagin estat atorgades.
- b) Incompliment de les condicions essencials de la concessió en els termes que preveu el punt 5 de l'article 143.
- c) Mort de l'empareda individual o extinció de l'empresa gestora del servei, llevat que es produeixi la transmissió d'aquestes en els termes que es determinin per reglament. No es considera que s'ha produït l'extinció de l'empresa quan simplement canviï la seva forma jurídica, però es mantingui aquella en els aspectes econòmic i laboral.
- d) Fallida del concessionari o suspensió de pagaments que impossibiliti la prestació del servei.
- e) Supressió o rescat del servei per raons d'interès públic.
- f) Renúncia del concessionari en els casos legalment o reglamentàriament previstos.
- g) Mutu acord entre l'Administració i el concessionari.
- h) Per les causes previstes a l'article 48.2.
- i) Les que s'estableixin expressament en el contracte.
- j) Unificació de diverses concessions d'acord amb el que preveu l'article 81.2.

Article 83

1. Quan es decideixi la supressió del servei o es donin altres motius d'interès públic que ho justifiquin, l'Administració, amb l'informe previ del Consell Nacional de Transports i del Comitè Nacional de Transport per Carretera, pot rescatar les concessions en qualsevol moment anterior a la data del seu venciment. Aquest rescat dóna lloc, quan es realitzi sense que hi hagi hagut un incompliment del concessionari que justifiqui la caducitat com a sanció, regulada al punt 5 de l'article 143 d'aquesta Llei, a la indemnització que, si s'escau, correspongui. La indemnització s'ha de fer de conformitat amb la legislació sobre responsabilitat patrimonial de l'Administració.

2. El concessionari, amb el corresponent preavís amb dotze mesos d'antelació i l'autorització de l'Administració, pot renunciar a continuar la prestació del servei.

Article 84

1. Quan es produeixin els supòsits de rescat o renúncia que preveu l'article anterior, així com d'incompliment determinant de la caducitat, l'Administració, llevat que decideixi la supressió del servei o assumeixi la seva gestió directa de conformitat amb el que preveu l'article 71.2, ha de convocar, en el menor termini possible, un nou concurs públic per atorgar la concessió, i mentrestant, pot gestionar directament o indirectament el servei, utilitzant, quan això sigui necessari o convenient, els mitjans personals i materials, o qualsevol d'aquests, amb els quals s'hagi estat prestant, i assumir els resultats econòmics de l'explotació.

2. Quan es dugui a terme la utilització prevista al punt anterior, s'ha d'indemnitzar el concessionari per aquesta utilització, de conformitat amb el que preveu la legislació sobre responsabilitat patrimonial de l'Administració. No obstant això, aquesta indemnització no és procedent en els supòsits següents:

a) Quan s'hagi produït la caducitat per incompliment del concessionari, i la utilització prevista al punt anterior es faci en el termini dels dotze mesos següents a la declaració de caducitat.

b) Quan la utilització que regula aquest article tingui l'origen en la renúncia del concessionari, si el preavís d'aquest s'ha produït amb una antelació inferior a dotze mesos, quant a la utilització subsegüent, fins a completar el dit termini de dotze mesos.

Article 85

1. Quan es produeixin supòsits d'insolvència del concessionari que afectin la prestació correcta del servei, abandonament d'aquest, interrupcions en la prestació, o un mal funcionament notori, l'Administració pot intervenir la prestació del servei, i assumir-ne la direcció i explotació durant un termini màxim de sis mesos i utilitzant per a aquesta explotació els mitjans personals i materials de l'empresa concessionària. Els resultats econòmics es continuen imputant a la dita empresa.

2. El règim d'intervenció i els seus efectes econòmics cessen si es produeix la renúncia del concessionari de conformitat amb el que preveu el punt 2 de l'article 83, o es declara la caducitat de la concessió, i en aquests supòsits es produeixen les conseqüències previstes a l'article 84.

Article 86

Les concessions administratives de serveis públics regulars permanents de transport de viatgers per carretera i els vehicles i instal·lacions que hi estan destinats no poden ser objecte d'embargament, sense perjudici que judicialment pugui ser intervinguda l'explotació d'aquestes i assignada una part de la recaptació a l'amortització del deute; a aquest efecte es pot designar, a compte i risc

del creditor, un interventor que comprovi la recaptació obtinguda i es faci càrrec de la part que s'hagi assenyalat, la qual no pot excedir el percentatge o quantia que es determini per reglament.

Article 87

1. Els serveis amb un índex d'utilització baix en què, per falta de rendibilitat no en sigui possible l'establiment, o no aparegui garantida la seva realització i continuïtat adequades, mantenint les exigències generals que regula aquesta secció, en relació amb les concessions administratives, el poden prestar d'acord amb condicions més flexibles, segons el que preveu aquest article, les persones que obtinguin l'autorització administrativa especial necessària que habiliti per a la seva prestació.

2. Les autoritzacions especials previstes al punt anterior poden ser per a serveis lineals o zonals, i es concedeixen per un termini màxim de cinc anys, que es pot renovar, i automàticament es consideren caducades quan transcorri el termini que es fixi per reglament, sense que el servei sigui prestat en les condicions establertes.

3. Les persones autoritzades per a la realització dels serveis a què es refereix aquest article poden establir i modificar lliurement el calendari, horari i expedicions del servei, d'acord amb el que es determini en la corresponent autorització.

4. Per a l'atorgament de les autoritzacions especials a què es refereix aquest article, és un requisit indispensable la justificació prèvia, en el procediment corresponent, de la inviabilitat d'explotació del servei, d'acord amb les condicions generals establertes en relació amb les concessions administratives que regula aquesta secció.

5. Per reglament es pot establir un règim específic per a l'atorgament de les autoritzacions especials a què es refereix aquest article, així com condicions especials respecte a l'explotació del servei, i és aplicable en tot el que no estigui expressament previst en el règim general de les concessions administratives.

SECCIÓ SEGONA. TRANSPORTS REGULARS TEMPORALS I D'ÚS ESPECIAL

Article 88

1. Es consideren transports regulars temporals de viatgers:

1) Els que es presten de manera continuada durant períodes de temps de durada limitada, com ara els de vacances, estacionals, o fires i exposicions extraordinàries.

2) Els que es presten de manera discontinua, però periòdica al llarg de l'any, com ara els de mercats i fires, ordinaris i periòdics.

2. La prestació de serveis regulars temporals ha d'estar precedida de l'acord sobre el seu establiment i condicions de prestació adoptat per l'Administració d'ofici o a instància de part. Aquest establiment únicament es pot acordar quan, pel caràcter temporal o extraordinari de la demanda de transport, estigui prou justificada la necessitat d'establiment d'un servei de transport d'ús general i es doni alguna de les circumstàncies següents:

a) Que no hi hagi un servei regular permanent d'ús general coincident que pugui servir adequadament les necessitats de transport de què es tracti.

b) Que fins i tot havent-hi servei regular permanent d'ús general coincident, es doni alguna de les dues condicions següents:

1) Que l'adaptació a les necessitats de transport, que s'hagin de cobrir, suposi una modificació substancial en les condicions d'explotació del servei coincident, establertes en la concessió corresponent.

2) Que les necessitats de transport, que s'hagin de cobrir, reuneixin tals requisits d'especificitat que facin recomanable l'establiment d'un servei independent.

3. Els transports regulars temporals únicament els poden prestar les persones que obtinguin l'autorització administrativa especial que habiliti per a la seva realització. El règim d'atorgament d'aquestes autoritzacions, que ha de ser públic i objectiu, s'ha d'establir per reglament, i, així mateix, es poden arbitrar procediments perquè en la realització o comercialització dels serveis participin conjuntament diverses empreses o associacions de transportistes.

4. Per a la prestació dels serveis als quals es refereix aquest article, quan siguin insuficients els vehicles propis, es poden utilitzar vehicles d'altres transportistes que tinguin l'autorització de transport discrecional necessària, de conformitat amb el règim que s'estableixi per reglament.

5. Les corresponents autoritzacions especials han de determinar les condicions de prestació del servei, així com el seu termini de durada, que es pot renovar de conformitat amb el que es disposi amb caràcter general.

Article 89

1. Els transports regulars de viatgers d'ús especial únicament es poden prestar quan es tingui la corresponent autorització especial per a aquests atorgada per l'Administració. Per reglament s'ha de determinar per a cada tipus d'aquests serveis el sistema d'atorgament, durada i extinció de les corresponents autoritzacions, i es pot preveure la participació dels usuaris en el procediment d'atorgament d'aquestes, per al qual es pot exigir la contractació prèvia d'aquells o els seus representants amb el transportista sol·licitant de l'autorització. L'Administració, si s'escau, pot establir regles sobre aquesta contractació. Les autoritzacions especials esmentades han d'establir les condicions específiques d'explotació, així com el seu termini de durada, que es pot renovar.

2. Per reglament s'han de determinar els supòsits en què no sigui procedent autoritzar l'establiment d'un servei d'ús especial, perquè n'hi ha un d'ús general coincident que pot atendre adequadament les necessitats sorgides, fonamentalment, quan aquest sigui de tràfic feble, baixa rendibilitat o caràcter rural, així com les condicions en què, si s'escau, aquest ha de fer el transport específic del col·lectiu de què es tracti.

3. Els serveis als quals es refereix aquest article es poden fer, quan siguin insuficients els vehicles propis, utilitzant vehicles d'altres transportistes que tinguin la necessària autorització de transport discrecional, de conformitat amb el règim que s'estableixi per reglament.

CAPÍTOL III

Els transports públics discrecionals de viatgers i mercaderies

SECCIÓ PRIMERA. DISPOSICIONS COMUNES

Article 90

1. Els transports públics discrecionals de mercaderies o de viatgers per carretera únicament els poden fer les persones que compleixin els requisits que preveu l'article 48 i hagin obtingut la corresponent autorització administrativa que habiliti per a la realització esmentada, llevat del que disposa el punt 1 de l'article 47.

2. Les autoritzacions s'atorguen per a la realització de transports de mercaderies o de viatgers, i poden ser de caràcter general i de caràcter específic.

3. Les autoritzacions de caràcter general habiliten en tot cas per a la realització de transport discrecional de caràcter ordinari i així mateix per a la realització de transports de caràcter especial en relació amb els quals no s'exigeixi una autorització específica, i els seus titulars s'han de sotmetre, quan realitzin aquests últims, a les normes especials que els regulin.

4. Les autoritzacions de caràcter específic habiliten per a la realització dels transports de caràcter especial als quals estiguin expressament referides, i, si s'escau, la seva validesa es pot estendre a altres tipus de transport.

5. Es poden establir diferents classes d'autoritzacions segons el tipus de vehicles, el nombre de places o la capacitat de càrrega per als quals habilitin, o d'àmbit territorial al qual es refereixin segons el que preveu l'article següent.

Article 91

1. Per raó del seu àmbit territorial les autoritzacions de transports públics discrecionals poden ser d'àmbit nacional o d'un radi d'acció limitat.

2. Les autoritzacions d'àmbit nacional habiliten per realitzar serveis de l'índole dels esmentats en tot el territori nacional.

3. Les autoritzacions d'un radi d'acció limitat habiliten per realitzar serveis en els àmbits territorials concrets als quals aquestes es refereixin.

La determinació dels àmbits limitats per als quals es puguin atorgar les autoritzacions s'ha de fer per reglament, i s'han de tenir en compte per a la seva fixació criteris generals de caràcter socioeconòmic i d'ordenació adequada del sistema de transports.

4. En tot cas, s'han de respectar en la fixació dels corresponents àmbits les regles de delimitació de competència entre l'Estat i les comunitats autònomes.

Article 92

1. Les autoritzacions de transport públic discrecional han de determinar, en tot cas, la classe de transport i l'àmbit o radi d'acció autoritzats, i es poden atorgar segons les modalitats següents:

a) Autorització a l'empresa transportista sense condicionar el volum del transport permès ni els vehicles concrets amb els quals aquest s'hagi de portar a terme.

Aquesta modalitat d'autorització únicament es pot aplicar als tipus o classes de transport que no requereixin limitació de l'oferta o en els quals n'hi hagi prou, si s'escau, amb la limitació en el nombre d'empreses que accedeixen al mercat.

b) Autorització a l'empresa transportista establint un límit màxim al volum del transport permès, però sense condicionar els vehicles concrets amb els quals s'hagi de portar a terme aquest transport.

Aquesta modalitat d'autorització únicament és aplicable quan, per raó de les circumstàncies que preveu l'article 49, s'estableixin limitacions a la capacitat de l'oferta de transport.

c) Autorització a l'empresa transportista establint limitacions específiques en relació amb els vehicles que s'hagin d'utilitzar per al transport i, si s'escau, amb la capacitat de càrrega o altres característiques d'aquests.

Aquesta modalitat es pot utilitzar en qualsevol de les dues variants que regula el punt següent, amb independència que s'estableixin o no limitacions en l'oferta de transport, per les causes previstes a l'article 49. En el primer cas, es limita el nombre i/o les condicions de les noves autoritzacions que s'hagin d'atorgar, mentre que en el segon no aquestes restriccions no hi són.

2. Les autoritzacions a què es refereix l'apartat c) del punt 1 anterior poden revestir, al seu torn, les dues modalitats següents:

a) Estar referides, en cada moment, a un o diversos vehicles concrets.

En aquest cas, s'ha d'establir per reglament el procediment per fer, a instància de l'autoritzat, aquesta referència, a un vehicle diferent que reuneixi les condicions exigibles. Aquest procediment possibilita que el canvi de referència es faci amb el màxim grau d'automatisme i simplificació de tràmits.

b) No estar referides a priori a cap vehicle concret, i per tant pot fer el transport, a l'empara d'aquestes, qualsevol vehicle de què disposi el titular de l'autorització, segons el que preveu l'article 54, que reuneixi les condicions exigides en aquesta.

Article 93

1. Inicialment, s'ha d'aplicar als transports públics, discrecionals, tant de viatgers com de mercaderies, la modalitat d'autorització a què es refereix l'apartat a) del punt 2 de l'article anterior, en la forma que es determini per reglament.

No obstant això, es pot aplicar inicialment la modalitat a) del punt 1 de l'article anterior a les classes de transport públic discrecional de viatgers o mercaderies en què, d'acord amb les circumstàncies del mercat, no sigui necessari limitar o condicionar el volum de l'oferta o n'hi hagi prou de limitar el nombre d'empreses que accedeixen al mercat.

2. El Govern, en funció de la variació de les circumstàncies socioeconòmiques i tecnològiques que es puguin produir en el futur, tenint en compte el grau de perfeccionament de l'organització de les administracions públiques, la seva capacitat de tractament de la informació i l'eficiència dels instruments d'inspecció i control del sector, pot introduir per via reglamentària, amb vista a l'ordenació més adequada del sistema de transports, les variacions que estimi necessàries al règim d'autoritzacions establert en virtut del punt 1, aplicant o estenent a les diverses classes de transport públic discrecional qualsevol de les modalitats d'autorització d'entre les previstes a l'article anterior d'aquesta Llei, que en cada moment aconsellin els interessos públics, en funció de les característiques pròpies de cadascuna de les modalitats, tal com es configuren en l'article esmentat.

3. En els supòsits en què s'introdueixin variacions en la modalitat d'autorització aplicable, de conformitat amb el que preveuen els punts anteriors, l'Administració ha d'atorgar a les empreses titulars d'autoritzacions, en substitució de les que anteriorment posseïen, les necessàries de la nova modalitat aplicada, perquè l'empresa pugui continuar fent el transport que legalment prestava amb anterioritat, amb els vehicles de què disposava en el moment de decidir-se la substitució.

Article 94

1. Amb les limitacions derivades de l'ordenament jurídic general i, si s'escau, de la legislació de consumidors i usuaris, l'actuació dels titulars d'autoritzacions de transport públic discrecional es regeix pel principi de llibertat de contractació.

2. No obstant això, en els supòsits, individuals o generals, d'absentisme empresarial, que puguin implicar trastorns importants per a l'interès públic, l'Administració pot establir un règim de serveis mínims de caràcter obligatori.

Article 95

1. Les autoritzacions de transport públic discrecional de viatgers o mercaderies en qualsevol de les seves modalitats s'atorguen, llevat que s'estableixi expressament un termini concret de durada per a aquestes, sense cap limitació específica de termini de validesa, si bé aquesta queda condicionada al seu visat en els períodes que s'estableixin per reglament, el qual no es du a terme quan les empreses no compleixin les condicions legalment o reglamentàriament exigides per a l'exercici de l'activitat.

2. No obstant això, quan es produeixin les circumstàncies previstes al punt 1 de l'article 49, amb independència de les mesures de restricció de l'accés al mercat de transports que, si s'escau, es puguin adoptar a l'empara del precepte esmentat, en qualsevol moment l'Administració pot revocar o condicionar, així mateix, quan això sigui necessari per causes d'utilitat pública o interès social i amb l'informe previ del Comitè Nacional de Transports, les autoritzacions anteriorment atorgades, en la mesura necessària, per procurar, amb criteris objectius, la correcció de les deficiències del sistema de transports.

3. Quan la revocació prevista al punt anterior es faci abans que l'autorització arribi a l'antiguitat que es determini per reglament, l'Administració ha d'abonar al titular la indemnització corresponent.

Article 96

Les autoritzacions per a la realització dels transports que regula aquest capítol han d'expressar, com a mínim, les circumstàncies següents:

1. Sigui quina sigui la seva modalitat:

- a) Identificació de la persona física o jurídica titular d'aquestes, i de la seu de l'empresa.
- b) Classe de l'autorització atorgada, i modalitat d'aquesta d'entre les previstes a l'article 92.
- c) Àmbit territorial.
- d) Condicions del servei, obligacions modals, restriccions de circulació i altres disposicions específiques relatives a l'activitat autoritzada.

2. Autoritzacions de l'apartat b) del punt 1) de l'article 92.

A més de les anteriors, han de ressenyar les següents:

Pesos i, si s'escau, volums i dimensions de les càrregues o nombre de viatgers autoritzats.

3. Autoritzacions de l'apartat c) del punt 1 de l'article 92.

A més de les assenyalades al punt 1 d'aquest article, han de consignar les següents:

Vehicles als quals estiguin referides les autoritzacions o, si s'escau, característiques dels que poden ser utilitzats a l'empara d'aquestes.

Article 97

1. Quan les empreses autoritzades per a la realització de transports públics discrecionals de mercaderies o de viatgers rebin demandes de port que excedeixin conjunturalment la seva pròpia capacitat de transport, les poden atendre utilitzant la col·laboració d'altres transportistes que disposin dels mitjans necessaris, i, a aquest efecte, s'han de subjectar a les normes que s'estableixen en aquest article i a les que es determinin per reglament.

2. Són aplicables als supòsits de col·laboració entre transportistes les regles següents:

- a) El transportista que rebí de l'usuari la demanda de port ha de contractar amb aquest, en nom propi, la prestació com a portador del servei corresponent.

- b) El transportista col·laborador ha de tenir l'autorització administrativa habilitadora per a la realització del transport de què es tracti.

- c) Les obligacions i responsabilitats administratives que la Llei atribueix al transportista corresponen al transportista col·laborador a l'empara de l'autorització del qual s'efectua el transport i que materialment l'executa.

Al transportista que va rebre la demanda de port de l'usuari li corresponen davant l'Administració les obligacions i responsabilitats que la Llei atribueix a les agències.

SECCIÓ SEGONA. DISPOSICIONS ESPECÍFIQUES SOBRE EL TRANSPORT DISCRECIONAL DE MERCADERIES

Article 98

Les autoritzacions de transport discrecional de mercaderies habiliten per:

- a) Realitzar transport amb reiteració, o no, d'itinerari, calendari i horari.

- b) Realitzar en un mateix vehicle transport en què hi hagi un o diversos remitents, i un o diversos destinataris, sempre que s'observin els requisits establerts si s'escau per l'Administració, en relació amb el pes, volum, homogeneïtat o altres característiques de les càrregues, així com amb el règim tarifari aplicable.

SECCIÓ TERCERA. DISPOSICIONS ESPECÍFIQUES SOBRE EL TRANSPORT DISCRECIONAL DE VIATGERS

Article 99

1. Els transports discrecionals de viatgers s'han de fer, com a regla general, mitjançant la contractació global pel transportista de la capacitat total del vehicle.

No obstant això, es poden determinar per reglament els supòsits excepcionals en què, per raons d'ordenació adequada del sistema de transports, es pugui admetre la contractació per plaça, amb pagament individual.

2. Els transports discrecionals de viatgers no es poden fer amb reiteració d'itinerari, calendari i horari preestablerts.

CAPÍTOL IV

Els transports privats*Article 100*

Els transports privats poden revestir les dues modalitats següents:

- a) Transports privats particulars.
- b) Transports privats complementaris.

Article 101

1. Es consideren transports privats particulars els que compleixen conjuntament els dos requisits següents:

- a) Que estiguin dedicats a satisfer les necessitats de desplaçament de caràcter personal o domèstic del titular del vehicle i els seus cercles pròxims.

En cap cas, llevat del supòsit de percepció de dietes o despeses de desplaçament per al seu titular, el transport particular pot donar lloc a remuneracions dineràries directes o indirectes.

- b) Que es facin en vehicles el nombre de places, o capacitat de càrrega, dels quals no excedeixi els límits que s'estableixin per reglament.

2. Els transports privats particulars no estan subjectes a autorització administrativa, i l'actuació ordenadora

de l'Administració únicament els és aplicable en relació amb les normes que regulin la utilització d'infraestructures obertes i les aplicables per raó de la seguretat en la seva realització. Si s'escau, es poden donar, així mateix, sobre aquest tipus de transports, les actuacions públiques previstes a l'article 14.

Article 102

1. Són transports privats complementaris els que porten a terme en el marc de la seva actuació general empreses o establiments les finalitats principals dels quals no són de transport, com a complement necessari o adequat per al desenvolupament correcte de les activitats principals que aquestes empreses o establiments realitzen.

2. Els transports privats complementaris han de complir conjuntament les condicions següents:

a) Si es tracta de transport de mercaderies, aquestes han de pertànyer a l'empresa o establiment, o haver estat venudes, comprades, haver-ne estat gestionada la venda o la compra, donades o preses en lloguer, produïdes, extretes, transformades o reparades per aquestes.

Si es tracta de transport de viatgers, els usuaris han de ser els treballadors o assalariats dels respectius centres o bé els assistents a aquests, segons la seva naturalesa i finalitat en els termes que es determini per reglament a fi d'assegurar l'equilibri adequat del sistema de transports. Els transports habituals d'un altre tipus d'usuaris es presumeixen, llevat que hi hagi prova en contra, com a transports públics.

b) El transport ha de servir:

1. Per conduir les mercaderies o les persones a l'empresa o establiment.

2. Per expedir o enviar les mercaderies o les persones de l'empresa o establiment.

3. Per desplaçar les mercaderies o persones, o bé a l'interior d'una empresa o establiment, o bé fora d'aquests sempre que es tracti d'atendre les seves pròpies necessitats internes.

c) Els vehicles han de ser, com a regla general, propietat de les empreses o establiments, i han d'estar matriculats a nom d'aquests.

No obstant això, s'admet la utilització de vehicles arrendats quan aquesta possibilitat estigui imposada per tractats internacionals, quan els vehicles no superin la capacitat de càrrega o es compleixin els requisits específics de les empreses que es determinin per reglament, així com en els supòsits d'avaries de curta durada del vehicle normalment utilitzat o quan això sigui necessari per la insuficiència o inadequació de l'oferta de transport públic per al transport concret de què es tracti.

d) Els vehicles han de ser conduïts en tot cas pel personal propi de l'empresa o establiment.

e) El transport no es pot contractar ni facturar de manera independent. El seu cost s'ha d'incorporar en tot cas al preu dels productes o serveis objecte de l'activitat principal que realitzi l'empresa o establiment.

No obstant això, per excepció, l'Administració pot permetre la percepció independent del preu del transport, quan es tracti de transport complementari de viatgers i el preu no excedeixi el cost estricte del transport.

3. Els transports a què es refereix el punt 1 d'aquest article, que no compleixin els requisits establerts al punt 2, s'han de sotmetre al règim jurídic del transport públic.

Article 103

La realització dels transports privats que regulen els apartats 1 i 2 de l'article anterior requereix l'autorització prèvia de l'Administració, llevat dels supòsits que, per raó

del reduït nombre de places o capacitat de càrrega dels corresponents vehicles, se n'exceptuin per reglament.

Així mateix, en tot cas es poden eximir de disposar de l'autorització que preveu el paràgraf anterior aquelles classes específiques de transport de viatgers o de mercaderies que per les seves característiques o àmbits suposin una escassa incidència en el sistema general de transports.

Article 104

1. Per a l'atorgament de les autoritzacions que preveu l'article anterior, s'exigeix la justificació prèvia de la necessitat de realitzar el transport que aquests han d'emparar, per a l'exercici adequat de les activitats de l'empresa o establiment de què es tracti. L'Administració denega l'autorització si hi ha una desproporció manifesta entre la càrrega útil o el nombre de places dels vehicles per als quals se sol·licita el transport i les necessitats acreditades pel sol·licitant.

2. Les autoritzacions s'atorguen inicialment, i mentre no s'estableixi per reglament un altre sistema, en una modalitat anàloga a la prevista a l'apartat a) del punt 2 de l'article 92, i tenen una durada indefinida, si bé la seva validesa està supeditada al seu visat en els terminis que estableixi l'Administració, amb la constatació prèvia del manteniment de les circumstàncies que en van justificar l'atorgament.

Article 105

1. Els transports oficials que realitzin els òrgans de l'Administració, com a activitats integrades dins les del seu propi funcionament intern, sempre que vagin dirigits a solucionar les necessitats de desplaçament de persones o mercaderies que l'activitat administrativa d'aquests òrgans ocasioni, tenen la consideració de serveis privats complementaris, però no estan subjectes a l'autorització prevista als articles anteriors, i són aplicables respecte al control d'aquests les normes internes d'organització administrativa que els afectin, sense perjudici de la seva submissió a les normes de transport que els siguin aplicables.

2. Els transports que realitzin les empreses públiques sotmeses en la seva actuació al dret privat han de complir, en tot cas, les prescripcions generals d'aquesta Llei.

CAPÍTOL V

El transport internacional

Article 106

1. Els transports internacionals definits a l'article 65 poden ser de viatgers i de mercaderies. Al seu torn els transports internacionals de viatgers es classifiquen en regulars, discrecionals i de llançadora. La conceptualització de cadascuna d'aquestes classes s'ha de fer de conformitat amb el que preveuen els convenis o tractats internacionals de què Espanya sigui part. Els transports de mercaderies tenen en tot cas el caràcter de discrecionals.

2. Per a la prestació de serveis de transport públic internacional es pot exigir una capacitació professional, i si s'escau financera, específica, d'acord amb el que s'estableixi per reglament.

3. Els transports privats complementaris de caràcter internacional estan sotmesos quant al seu règim jurídic a les normes contingudes en relació amb aquests en els tractats o convenis internacionals subscrits per Espanya i a les que específicament es determinin per via reglamentària.

4. El que disposa aquest capítol s'entén sense perjudici de l'aplicació d'un règim diferent quan així es determini en convenis o tractats internacionals subscrits per Espanya.

Article 107

1. Les empreses de transport espanyoles únicament poden realitzar transport públic internacional de caràcter discrecional de viatgers o de mercaderies, així com de viatgers en la modalitat de llançadora, quan es trobin específicament autoritzades o genèricament habilitades per a aquest per l'Administració espanyola.

2. L'autorització de l'Administració espanyola s'entén implícita quan aquesta Administració hagi atribuït al transportista de què es tracti una autorització estrangera la distribució o atorgament de la qual li hagi estat encomanada a través del corresponent conveni amb l'estat estranger de què es tracti.

Quan el nombre d'autoritzacions estrangeres, la distribució de les quals correspongui a l'Administració espanyola, estigui limitat a una determinada quota o contingent, aquesta distribució s'ha de fer seguint criteris objectius, entre els transportistes que reuneixin els requisits als quals es refereix el punt 2 de l'article anterior.

3. Llevat del que preveu el punt anterior per a l'atorgament i validesa de les autoritzacions a què es refereix el punt 1 d'aquest article, s'ha de donar alguna de les circumstàncies següents:

a) Que el transport al qual es refereix l'autorització, en la part que es porti a terme en territori d'estats estrangers, no estigui subjecte a l'autorització prèvia d'aquests estats, de conformitat amb el que preveuen els tractats internacionals i la legislació interna d'aquests.

b) Que el transportista espanyol hagi estat específicament autoritzat de manera directa per l'estat estranger pel qual ha de circular el transport per fer-ho en el seu territori.

c) Que l'autorització estrangera pugui ser obtinguda pel transportista en el curs del viatge segons el que preveuen els tractats internacionals i la legislació interna dels corresponents estats estrangers.

Article 108

L'establiment de serveis regulars de viatgers de caràcter internacional s'ha de portar a terme segons el procediment següent:

1. Sol·licitud d'una empresa, o proposta inicial de l'Administració, a iniciativa pròpia o d'un estat estranger, per a l'establiment del servei.

2. Valoració i decisió de l'Administració sobre la conveniència de l'establiment del servei, ponderant l'existència prèvia d'altres que atenguin totalment o parcialment el mateix tràfic i altres circumstàncies de tota índole que hi concorrin.

3. Valoració sobre la capacitat de l'empresa sol·licitant per prestar satisfactòriament el servei. En cas que aquesta valoració sigui negativa o que la iniciativa per a l'establiment sigui pública, s'ha de portar a terme un concurs de selecció de l'empresa prestatària, els criteris d'admissió i de resolució dels quals s'han d'establir per reglament.

4. Negociació i acord amb els estats estrangers afectats portada a terme per l'Administració espanyola.

5. Atorgament, si s'escau, de la corresponent autorització, que té una validesa temporal, si bé és renovable quan s'hagi de continuar la prestació del servei i l'eficàcia de l'empresa en la seva gestió anterior així ho postuli.

6. En cas que els estats estrangers afectats unilateralment prenguin mesures provisionals que impossibilitin la prestació del servei, l'autorització espanyola queda en

suspens temporalment fins que sigui possible reprendre'l. En aquest cas el termini de durada de l'autorització es considera prorrogat en el termini durant el qual el servei hagi hagut d'estar suspès.

7. Als serveis regulars de viatgers de transport internacional s'han d'aplicar les normes establertes a la secció primera del capítol II d'aquest títol, quan aquestes siguin compatibles amb la seva naturalesa específica.

Article 109

1. Els transportistes estrangers únicament poden realitzar transport internacional que circuli per territori espanyol, quan es doni alguna de les dues circumstàncies següents:

a) Que la realització d'aquest transport estigui permesa amb caràcter general segons el que preveuen els tractats internacionals dels quals Espanya sigui part o alguna disposició específica de dret intern. En aquest cas són exigibles els documents de control o les formalitats que prevegin aquestes normes.

b) Que el transportista estranger estigui en possessió de la corresponent autorització habilitadora per al transport, atorgada de conformitat amb el que preveuen els tractats internacionals i les normes específiques de dret intern.

2. Les liberalitzacions genèriques s'estableixen i les autoritzacions concretes es concedeixen, tenint en compte criteris de reciprocitat, llevat de casos degudament justificats.

3. Els transportistes estrangers habilitats o autoritzats per fer transport internacional que circuli per territori espanyol en cap cas no poden fer a l'empara de l'habilitació o autorització transport intern a Espanya, llevat que estigui previst en tractats o convenis internacionals subscrits per Espanya.

CAPÍTOL VI

Els transports turístics

Article 110

1. Són transports turístics als efectes d'aquesta Llei els que, tinguin o no caràcter periòdic, es presten a través de les agències de viatge conjuntament amb altres serveis complementaris com ara els d'allotjament, manteniment, guia turística, etcètera, per satisfer d'una manera general les necessitats de les persones que fan desplaçaments relacionats amb activitats recreatives, culturals, d'oci, o altres motius conjunturals.

2. Els transports turístics es poden fer amb reiteració o no d'itinerari, calendari i horari. La contractació amb l'agència de viatges es pot fer de manera individual o per seient, o per la capacitat total del vehicle.

Article 111

Els transports turístics únicament es poden contractar a través d'agències de viatge degudament autoritzades. La seva prestació s'ha de fer amb vehicles emparats per l'autorització habilitadora per al transport discrecional de viatgers i regulada al títol III, tant si es tracta de vehicles propis de l'agència de viatge com d'altres en relació amb els quals l'agència exerceixi les funcions de mediació que preveu el punt 2 de l'article 120.

Article 112

1. L'Administració pot exigir que els transports turístics es prestin conjuntament amb determinats serveis complementaris concrets de caràcter mínim, així com que

el preu del transport no excedeixi el percentatge que es determini del preu total del conjunt dels serveis que es contractin.

2. Quan els transports turístics siguin substancialment coincidents amb serveis regulars de transport de viatgers d'ús general, el seu preu i el dels corresponents serveis complementaris ha de ser superior, en el percentatge que s'estableixi per reglament, al del transport realitzat en la línia regular de què es tracti. No obstant això, l'Administració pot exceptuar del compliment d'aquest requisit els transports turístics en què, per raó de l'homogeneïtat dels viatgers, el caràcter conjuntural o esporàdic del transport i altres circumstàncies específiques, aparegui prou demostrat que no es realitza una competència injustificada, que sigui lesiva per als interessos de la corresponent línia regular coincident.

CAPÍTOL VII

Els transports urbans

Article 113

1. Els municipis són competents amb caràcter general per a la gestió i ordenació dels serveis urbans de transport de viatgers que es portin a terme dins els seus respectius termes municipals. A aquests efectes es consideren serveis urbans els que circulen íntegrament per sòl urbà o urbanitzable, definit de conformitat amb la legislació urbanística, o que estiguin exclusivament dedicats a comunicar entre si nuclis urbans diferents situats dins un mateix terme municipal.

2. No obstant la regla general exposada al punt anterior, les comunitats autònomes o si s'escau l'Estat poden estendre de manera individualitzada la competència municipal a serveis diferents dels expressats al punt anterior, sempre que es prestin íntegrament dins el terme municipal corresponent.

3. Quan els serveis als quals es refereix el punt 1 anterior afectin interessos que transcendeixen els purament municipals, les competències dels corresponents ajuntaments s'han d'exercir de manera coordinada amb les de les entitats d'àmbit superior, segons el que si s'escau estableixin les corresponents normes estatals o de les comunitats autònomes.

Article 114

1. En les zones o aglomeracions urbanes en què hi hagi diversos municipis i si s'escau altres entitats públiques en principi competents, que pel seu volum de població, configuració urbanística, o circumstàncies peculiars d'ordre físic o economicosocial, presentin problemes greus de coordinació en la seva xarxa de transports, es pot establir un règim específic que asseguri a través d'una ordenació unitària l'existència d'un sistema harmònic i coordinat.

2. La finalitat prevista al punt anterior es pot portar a terme a través de convenis entre els municipis o entitats competents, o bé a través de la creació, en alguna de les formes previstes en l'ordenament vigent, d'una entitat pública en què participin els diferents municipis o entitats afectades, que realitzi amb autonomia l'ordenació unitària dels serveis de transport a la zona de què es tracti.

Així mateix es pot encomanar aquesta ordenació unitària a alguna entitat pública preexistent, sempre que es garanteixi degudament el respecte a l'autonomia municipal constitucionalment reconeguda.

3. Les comunitats autònomes i/o si s'escau l'Administració de l'Estat poden participar en els òrgans de govern de les entitats supramunicipals a què es refereix el punt anterior, sempre que les seves competències o interessos en resultin afectats.

Article 115

1. L'atorgament dels títols habilitadors per a la realització de transports urbans de viatgers correspon als òrgans municipals competents.

2. No obstant el que disposa el punt anterior, els transports discrecionals de viatgers realitzats en vehicles amb una capacitat superior a deu places inclòs el conductor es poden portar a terme en sòl urbà o urbanitzable a l'empara de les autoritzacions de transport interurbà atorgades per l'Estat, o les comunitats autònomes, l'àmbit del qual compregui el corresponent municipi.

Els ajuntaments poden autoritzar la realització de transport urbà amb els vehicles a què es refereix aquest punt, quan no es disposi de la corresponent autorització de l'Estat o de les comunitats autònomes, quan es garanteixi degudament la rendibilitat del servei amb caràcter exclusivament urbà.

Article 116

1. L'atorgament d'autoritzacions per a la realització de serveis de transport de viatgers de caràcter interurbà en automòbils de turisme està condicionat a l'obtenció prèvia de la llicència de transport urbà expedida pel municipi en què estigui residenciat el vehicle, llevat de les excepcions que es determinin per reglament. El servei interurbà, llevat dels supòsits expressament exceptuats, s'ha d'iniciar en el municipi esmentat.

La pèrdua o retirada de l'autorització municipal de transport urbà dóna lloc a la cancel·lació automàtica de l'autorització de transport interurbà, llevat que l'autoritat competent decideixi expressament el seu manteniment per raons d'interès públic.

2. A les zones en què hi hagi interacció i influència recíproca entre els serveis de transport de diversos municipis es poden establir àrees territorials de prestació conjunta en què es faculti determinats transports de viatgers en automòbils de turisme per a la prestació de qualsevol servei, ja sigui urbà o interurbà, la iniciació del qual es faci dins les dites àrees, fins i tot fora del terme del municipi en què estigui residenciat el vehicle.

3. En els punts específics en què es produeixi una generació de transport que afecti diversos municipis, com ara ports, aeroports, estacions ferroviàries i de transport, fires o altres d'anàlegs, quan les necessitats de transport no estiguin prou ateses pels automòbils de turisme residenciats en el municipi en què estiguin situats aquests punts, es pot establir un règim específic que permeti a vehicles residenciats en altres municipis fer transport amb origen en aquests punts. Aquest règim específic és d'aplicació preferent i pot establir limitacions quant al nombre de vehicles de cada municipi que puguin prestar serveis amb origen en els punts de generació de transport.

Article 117

1. L'autoritat local competent ha d'establir, amb subjecció a la normativa general de preus, el règim tarifari dels transports urbans de viatgers amb consideració, si s'escau, de la seva part del cost, que hagi de ser finançat amb recursos diferents de les aportacions dels usuaris.

2. El finançament dels transports públics urbans metropolitans de viatgers es pot fer, entre d'altres, amb els ingressos següents:

a) Els procedents de les recaptacions obtingudes directament dels usuaris dels serveis i l'explotació d'altres recursos de les empreses prestatàries.

b) Les recaptacions tributàries que, amb aquesta finalitat específica, puguin establir els organismes competents.

c) Les aportacions que puguin fer les diferents administracions públiques, de conformitat si s'escau amb el corresponent contracte amb l'empresa prestatària.

Article 118

Els preceptes d'aquesta Llei són aplicables al transport urbà, en tot el que no sigui incompatible amb la seva naturalesa especial. Per reglament es poden fer les adaptacions del contingut d'aquesta que siguin necessàries de conformitat amb la naturalesa especial del transport urbà.

Respectant les normes generals aplicables, els ajuntaments poden establir condicions específiques en relació amb els serveis de transport urbà de viatgers.

TÍTOL IV

Activitats auxiliars i complementàries del transport per carretera

CAPÍTOL PRIMER

Activitats de mediació

Article 119

1. Les funcions de mediació entre els usuaris del transport i els transportistes, llevat del que preveu el punt 2 d'aquest article, únicament les poden dur a terme les agències de transport degudament autoritzades.

2. No tenen la consideració d'activitats de mediació als efectes del que disposa el punt anterior les realitzades per:

a) Els transportistes que utilitzin la col·laboració d'altres per fer front a excessos de demanda o per fer transport combinat, en els dos casos de conformitat amb el que preveu aquesta Llei.

b) Els magatzemistes distribuïdors, segons el que disposa l'article 125.

c) Els centres d'informació i distribució de càrregues, segons el que disposa l'article 124.

d) Els transitaris de conformitat amb el que preveu l'article 126.

e) Les persones que contractin el transport de mercaderies que no siguin de la seva propietat, quan aquest transport l'hagin pogut portar a terme aquestes en règim de transport privat complementari perquè es donen les circumstàncies previstes a l'article 102.

f) Les cooperatives i societats comercialitzadores a què es refereix l'article 61.

Article 120

1. Als efectes d'aquesta Llei, s'inclouen sota la denominació d'agències de transport les empreses, individuals o col·lectives, dedicades a intervenir en la contractació del transport públic per carretera de viatgers o mercaderies, com a organitzacions auxiliars interposades entre els usuaris i els transportistes. Aquesta intervenció es pot fer en relació amb la totalitat dels mitjans de transport.

2. Les agències de transport, llevat del supòsit previst als apartats c) i, si s'escau, d) del punt 2 de l'article 122, han de contractar en nom propi tant amb el transportista com amb l'usuari o carregador, i per tant ocupen la posició d'usuari o carregador davant el transportista, i de transportista davant l'usuari o carregador.

3. En l'exercici de la seva activitat s'entenen compreses com a funcions pròpies de les agències de transport totes les actuacions prèvies de gestió, informació, oferta i

organització de càrregues o serveis, necessàries per portar a terme la contractació dels transports, que aquestes agències facin o procurin fer en nom propi, segons el que preveu el punt anterior.

Article 121

1. Únicament poden fer l'activitat d'agència de transport de mercaderies les persones físiques o jurídiques que obtinguin la corresponent autorització administrativa que habiliti per a aquesta, amb el compliment previ dels requisits previstos a l'article 48.

2. Per reglament s'ha de determinar el règim jurídic d'atorgament, modificació i extinció de les autoritzacions a què es refereix el punt anterior, els requisits específics exigibles per a l'atorgament, així com les condicions d'exercici de l'activitat.

3. Són aplicables quant al temps de validesa de les autoritzacions d'agència de transport de mercaderies, el seu visat i, si s'escau, revocació i consegüent indemnització, regles idèntiques a les establertes a l'article 95.

4. Les agències de transport de mercaderies poden ser de càrregues completes i de càrregues fraccionades.

Són agències de càrregues completes les que fan la seva activitat en relació amb els transports en què des de la recepció de la càrrega fins al seu lliurament en destinació no es necessitin altres intervencions complementàries com ara les de manipulació, agrupatge, classificació o embalatge, per compte de l'agència.

Són agències de càrrega fraccionades les que refereixen la seva activitat als transports en què siguin necessàries activitats complementàries com ara les de recollida, manipulació, emmagatzematge, agrupatge, classificació, embalatge o distribució de les mercaderies. Aquestes empreses poden ser conjuntament titulars d'autoritzacions d'agències de càrregues completes i de càrregues fraccionades.

Article 122

1. L'exercici de les funcions corresponents a l'activitat d'agència de transport de viatgers l'han de fer les agències de viatge.

2. Les agències de viatge poden realitzar les funcions següents:

a) Organització i contractació dels transports turístics que regula el capítol VI del títol III d'aquesta Llei, i aquesta contractació pot ser global, o individualitzada o per plaça.

b) Mediació en la prestació de serveis de transport discrecional de viatgers, la qual s'ha de fer contractant amb transportistes i usuaris la capacitat total del vehicle, llevat dels transports en què, per raó de la seva naturalesa específica, se'ls autoritzi a fer la contractació individual o per seient, de conformitat amb el que es disposi a les normes de desplegament d'aquesta Llei.

c) Venda de bitllets i reserva de places per compte del transportista en tota classe de mitjans de transport.

d) Les altres que els atribueixi la seva normativa específica.

3. Les agències de viatge poden revestir les diferents categories o classes que en relació amb el seu àmbit o modalitat d'actuació estiguin establertes o s'estableixin per reglament.

Article 123

1. L'autorització habilitadora per a l'exercici de l'activitat d'agència de viatge l'ha d'atorgar l'òrgan administratiu competent en matèria de turisme, de conformitat amb la seva normativa específica. No obstant això, per a l'exercici de les funcions en matèria de transports, que preveu

l'article anterior, és necessari l'informe favorable a aquest atorgament de l'òrgan competent en matèria de transports.

2. El control i ordenació administrativa de les agències de viatge l'han de fer els òrgans administratius competents en matèria de turisme. No obstant això, els òrgans competents en matèria de transport poden ordenar, controlar, i si s'escau sancionar, les actuacions que en relació amb el transport realitzin aquestes agències, de conformitat amb el que preveu aquesta llei.

Per reglament s'ha d'establir el procediment per coordinar les actuacions dels òrgans competents en matèria de transport i de turisme.

CAPÍTOL II

Centres d'informació i distribució de càrregues

Article 124

1. Quan les circumstàncies del mercat del transport de mercaderies ho aconsellin, es poden establir centres d'informació i distribució de càrregues, la finalitat dels quals és contribuir a un millor ajustament de l'oferta i la demanda de transport, en les places o zones econòmiques que ho requereixin.

2. Els centres d'informació i distribució de càrregues serveixen fonamentalment de punt de trobada entre oferents i demandants de transport; fan funcions d'informació i canalització d'ofertes i demandes, i presten serveis encaminats a propiciar les fases preparatòries del contracte de transport, en la conclusió del qual en cap cas no poden participar directament els centres esmentats en nom propi.

3. El règim de creació i funcionament dels centres d'informació i distribució de càrregues s'ha d'establir per reglament, i, en tot cas, s'ha de possibilitar als representants dels transportistes i agències de transport afectats participar en la seva direcció.

CAPÍTOL III

Magatzemistes distribuïdors

Article 125

1. Són magatzemistes distribuïdors les persones físiques o jurídiques que reben en dipòsit als seus magatzems o locals mercaderies o béns aliens, realitzen en relació amb aquests les funcions d'emmagatzematge, ruptura de càrregues o altres de complementàries que siguin necessàries, i en porten a terme o en gestionen la distribució, d'acord amb les instruccions dels dipositants.

2. Els magatzemistes distribuïdors poden portar a terme la distribució de les mercaderies d'acord amb les dues modalitats següents:

- Amb vehicles propis emparats per autoritzacions de transport públic de les quals siguin titulars.
- Contractant la realització del transport en nom propi amb transportistes degudament autoritzats per portar-ho a terme.

3. Per fer l'activitat de magatzemistes distribuïdors, és necessari estar en possessió de la corresponent autorització administrativa que habiliti per a aquesta.

Aquesta autorització determina, de conformitat amb el que s'estableixi per reglament, les condicions concretes d'exercici de l'activitat.

CAPÍTOL IV

Transitaris

Article 126

1. Els transitaris poden portar a terme la seva funció d'organitzadors dels transports internacionals i en tot cas dels que s'efectuïn en règim de trànsit duaner, fent en relació amb aquests les activitats següents:

a) Contractació en nom propi amb el transportista, com a carregadors, d'un transport que al seu torn hagin contractat, així mateix en nom propi, amb el carregador efectiu, ocupant davant aquest la posició de transportistes.

b) Recepció i posada a disposició del transportista designat pel carregador de les mercaderies remeses a ells com a consignataris.

El transitari pot fer les funcions previstes als apartats a) i b) anteriors, en relació amb transports interns, sempre que aquests suposin la continuació d'un transport internacional la gestió dels quals se'ls hagi encomanat.

2. Per realitzar les activitats de transitari és necessari estar en possessió de la corresponent autorització administrativa que habiliti per a aquestes.

Per reglament s'han de determinar el règim d'atorgament de l'autorització i les condicions concretes d'exercici de l'activitat.

CAPÍTOL V

Estacions de transport per carretera

Article 127

1. Les estacions de transport per carretera són els centres destinats a concentrar les sortides i arribades a una població dels vehicles de transport públic que reuneixen les condicions i requisits establerts per reglament. Les estacions poden ser de viatgers i de mercaderies.

2. Els terrenys i instal·lacions destinats únicament a garatge o estacionament de vehicles no tenen la consideració d'estacions.

Article 128

1. L'establiment d'estacions ha de ser prèviament aprovat per la comunitat autònoma en què aquestes hagin d'estar ubicades o, si s'escau, per l'Estat quan aquest sigui competent. Per a l'atorgament d'aquesta aprovació l'ajuntament corresponent ha de presentar, d'ofici o a instància dels particulars, un projecte elaborat d'acord amb les prescripcions que es determinin per reglament.

S'hi ha de fer constar expressament si la construcció o explotació ha de ser pública o privada i a qui corresponen les despeses necessàries.

2. Són criteris determinants per a l'aprovació de l'establiment de l'estació la conveniència o necessitat d'aquesta per a la millora de les condicions del transport, la circulació i el trànsit a la zona de què es tracti, i així mateix la rendibilitat social de la seva implantació quan la construcció o explotació s'hagi de sufragar almenys parcialment amb càrrec a fons públics.

Article 129

1. La iniciativa per a l'establiment d'estacions correspon als respectius ajuntaments que l'han d'exercir, o bé d'ofici, o bé a instància dels particulars interessats en aquesta, amb subjecció en tot cas a l'autorització prèvia que regula l'article anterior.

2. La construcció i explotació de les estacions l'han de fer normalment els ajuntaments a través de gestió indirecta, mitjançant una concessió administrativa atorgada per concurs a entitats o empreses interessades en aquesta, seguint criteris i regles que s'han de determinar per reglament, i es poden establir condicions preferencials a favor del peticionari particular que hagi promogut la corresponent iniciativa, fonamentalment si aquest es compromet a fer la construcció i explotació al seu risc i ventura i sense subvenció pública.

3. Quan no se segueixi el procediment de gestió indirecta que preveu el punt anterior, perquè hi ha motius econòmics o socials per a això, o quan hagi quedat desert el corresponent concurs, els ajuntaments poden construir o explotar directament les estacions. Quan l'ajuntament faci directament la construcció, però no l'explotació, regeixen respecte a la gestió indirecta d'aquesta les mateixes regles que les establertes al punt anterior.

4. Les comunitats autònomes, i si s'escau l'Estat, poden fer aportacions financeres per a la construcció i/o explotació de les estacions. En aquest cas els ens que realitzin aquestes aportacions poden participar en la gestió administrativa de l'estació, en la forma que es determini.

5. Quan es donin les circumstàncies que de conformitat amb el que preveu el punt 2 de l'article anterior facin convenient l'establiment d'una estació de viatgers o de mercaderies, i l'ajuntament no hagi exercit la corresponent iniciativa, la comunitat autònoma, o si s'escau l'Estat, d'ofici o a instància dels particulars, el pot requerir a aquest efecte, i si aquest requeriment és desestimat o transcorre el temps que es determini per reglament sense que s'hi doni compliment, la comunitat autònoma o si s'escau l'Estat quan aquest sigui competent pot construir i explotar l'estació, i sobre això són aplicables les regles establertes als punts 2 i 3 d'aquest article.

Article 130

1. La ubicació de les estacions ha de respondre no solament a raons intrínseques d'explotació dels serveis que les hagin d'utilitzar, sinó a la seva coordinació amb la resta de mitjans de transports terrestres, així com amb els aeris i marítims i amb els transports urbans de la ciutat de què es tracti. Per a la fixació del seu emplaçament s'ha de ponderar, així mateix, la seva incidència en els aspectes urbanístics de trànsit, seguretat i medi ambient de la població.

2. Sense perjudici de la necessària coordinació de tota estació amb els transports urbans, les que concentrin serveis de viatgers de rodalies de grans poblacions s'han d'ubicar en tot cas al costat de nuclis de comunicacions urbanes que facilitin el transbordament i transferència de trànsits.

Article 131

1. L'ajuntament competent per a la construcció i explotació de les estacions de viatgers ha de determinar quins serveis les han d'utilitzar obligatòriament, si bé quan aquesta utilització pugui alterar substancialment les condicions de prestació del servei, o alterar el seu equilibri econòmic, aquesta obligatorietat no es pot imposar, si l'ens amb competència general sobre el servei de què es tracti no n'emet un informe favorable.

2. Com a regla general és preceptiva la utilització de les estacions de viatgers pels serveis regulars interurbans, a excepció dels de curt recorregut que per la modalitat de la seva prestació siguin assimilables als urbans.

No obstant això, es pot dispensar d'acudir a les estacions de viatgers les empreses que disposin d'instal·lacions pròpies degudament autoritzades amb les condicions mínimes que determini l'Administració.

3. A les estacions de mercaderies tenen accés, d'acord amb les regles que es determini en cada cas, la

totalitat dels transportistes legalment establerts, llevat que la capacitat o caràcter de l'estació obligui a establir restriccions.

4. Els preus o tarifes que si s'escau es perceben per la utilització de les estacions públiques o de les instal·lacions pròpies d'una empresa han d'estar en relació amb els serveis efectivament prestats per aquestes als transportistes i als usuaris.

Article 132

1. Per reglament s'han de fixar les característiques i els serveis principals i accessoris que han de reunir les estacions, i, en tot cas, s'han de respectar en aquestes les condicions de seguretat legalment previstes.

2. A les estacions de mercaderies, s'han d'establir o preveure locals per a la ubicació d'agències de transport i, si s'escau, del centre d'informació i distribució de càrregues.

3. El funcionament de cada estació ha de ser objecte d'un reglament de règim interior aprovat per l'entitat a la qual correspongui la competència administrativa sobre la seva construcció i explotació.

CAPÍTOL VI

Arrendament de vehicles

Article 133

1. Únicament poden realitzar l'activitat d'arrendadors de vehicles automòbils destinats a la prestació dels transports públics o privats que preveu aquesta Llei les persones físiques o jurídiques que compleixin les prescripcions d'aquest capítol, i obtinguin la corresponent autorització administrativa que els habiliti per a l'arrendament.

2. No obstant el que preveu el punt anterior, les persones titulars d'autoritzacions administratives que habilitin els corresponents vehicles per a la realització de transports públics poden cedir-los en arrendament a altres transportistes per als supòsits de col·laboració entre transportistes d'acord amb les condicions que estableix aquesta Llei, sense necessitat de disposar de l'autorització específica per a arrendament que preveu el dit punt anterior.

3. Les operacions d'arrendament financer amb opció de compra tipus lísing o similar queden exceptuades de l'exigència de l'autorització administrativa prèvia que regula aquesta Llei.

4. Així mateix, l'activitat d'arrendament de remolcs o semiremolcs, que necessiten un vehicle tractor per efectuar el transport, no està sotmesa al control administratiu que regula aquesta Llei.

Article 134

1. Estan exclosos de la possibilitat de ser arrendats a l'empara de les autoritzacions que preveu el punt 1 de l'article anterior els tipus i classes de vehicles que es determinin per reglament en consideració a la seva repercussió en el sistema de transport. Aquesta exclusió ha de ser, en tot cas, compatible amb les obligacions derivades de convenis o tractats internacionals dels quals Espanya sigui part.

2. En tot cas, s'ha de permetre, amb subordinació a les condicions a què es refereixen els articles següents, l'arrendament per a transports privats de vehicles de viatgers o de mercaderies el nombre autoritzat de places o capacitat de càrrega dels quals els eximeixi de la necessitat de disposar d'autoritzacions per a la realització d'aquest transport.

Article 135

1. Les autoritzacions habilitadores per a l'arrendament de vehicles es poden atorgar segons modalitats anàlogues a les previstes als apartats a) i c) del punt 1 de l'article 92.

2. Per a l'atorgament de les corresponents autoritzacions és necessari que l'empresa arrendadora compleixi els requisits establerts a l'article 48, així com les relatives a nombre mínim i característiques dels vehicles, disposició de locals o oficines, o altres de necessaris que, si s'escau, s'exigeixin per procurar la realització adequada de l'activitat i l'interès i seguretat dels usuaris.

Article 136

Sense perjudici de l'exigència de les condicions imposades per a l'exercici de l'activitat de l'empresa arrendadora a què es refereix el punt 1 de l'article 133, els vehicles destinats a la realització de transports que requereixin un títol administratiu habilitador, de conformitat amb aquesta Llei, llevat del supòsit previst al punt 2 de l'article 133, únicament poden ser cedits en arrendament a les persones posseïdores d'un títol que habiliti per realitzar transport amb aquests.

Article 137

1. Llevat dels casos que expressament exceptuen aquesta Llei i les seves normes de desplegament, l'arrendament de vehicles s'ha de fer sense els serveis del conductor, i sense que se n'hagi de contractar els serveis amb l'empresa arrendadora.

2. L'arrendament s'ha de fer per períodes de temps determinats, i l'Administració pot establir prescripcions sobre la seva durada. No obstant això, en els arrendaments a què es refereix el punt 2 de l'article 133, es poden autoritzar excepcionalment formes de fixar la durada diferents de les del termini numèricament expressat.

TÍTOL V**Règim sancionador i de control dels transports per carretera, i de les activitats auxiliars i complementàries d'aquests****CAPÍTOL PRIMER****Règim sancionador****Article 138**

1. La responsabilitat administrativa per les infraccions de les normes reguladores dels transports i activitats auxiliars d'aquests, que regula aquesta Llei, correspon:

a) En les infraccions comeses en ocasió de la realització de transports o activitats subjectes a concessió o autorització administrativa, a la persona física o jurídica titular de la concessió o de l'autorització.

b) En les infraccions comeses en ocasió de transports o activitats realitzats sense la cobertura del corresponent títol administratiu, a la persona física o jurídica titular de l'activitat, o propietari del vehicle.

c) En les infraccions comeses per remitents o carregadors, usuaris, i, en general, per tercers que, sense estar compresos en els apartats anteriors, duguin a terme activitats que es vegin afectades per la legislació reguladora dels transports terrestres, a la persona física o jurídica a la qual es dirigeixi el precepte infringit o a la qual les normes corresponents atribueixin específicament la responsabilitat.

2. La responsabilitat administrativa s'exigeix a les persones físiques o jurídiques a què es refereix el punt 1, sense perjudici que aquestes puguin deduir les accions que siguin procedents contra les persones a les quals siguin materialment imputables les infraccions.

Article 139

Les infraccions de les normes reguladores del transport per carretera es classifiquen en molt greus, greus i lleus.

Article 140

Es consideren infraccions molt greus:

a) La realització de transports públics o activitats auxiliars o complementàries d'aquests, per a les quals la normativa reguladora dels transports terrestres exigeixi un títol administratiu habilitador, i que hi falti la preceptiva concessió o autorització del transport o de l'activitat de què es tracti.

La prestació de serveis per als quals es requereixin conjuntament alguna de les concessions o autoritzacions especials que regula aquesta Llei, i l'autorització habilitadora per al transport discrecional de viatgers, que regula el títol III; si falta aquesta última, es considera inclosa, en tot cas, en la infracció tipificada en aquest apartat.

No obstant el que disposen els paràgrafs anteriors, quan l'infractor compleixi els requisits exigits per a l'atorgament de la corresponent autorització administrativa, la qual aquest hagi pogut obtenir, la manca de la dita autorització se sanciona de conformitat amb el que preveu l'apartat a) de l'article 142.

b) La prestació de serveis en condicions que puguin afectar la seguretat de les persones perquè comporta un perill greu i directe per a aquestes.

c) L'excés en el pes màxim autoritzat dels vehicles, superior als percentatges compresos entre el 15 i el 25 per 100 d'aquest que es determinin per reglament en relació amb els diferents tipus de vehicles, mercaderies transportades i amb les instal·lacions de càrrega utilitzades.

La responsabilitat d'aquesta infracció, així com de les previstes a l'apartat i) de l'article 141, i a l'apartat e) de l'article 142, correspon tant al transportista com al carregador i a l'intermediari, llevat que algun d'ells justifiqui respecte de si mateix l'existència de causes d'inimputabilitat.

d) Portar en un lloc visible del vehicle el distintiu corresponent a un àmbit territorial o classe de transport, per a la realització del qual no estigui facultat pel necessari títol habilitador.

e) La negatva o obstrucció a l'actuació dels serveis d'inspecció que impedeixi l'exercici de les funcions que legalment o reglamentàriament aquests tinguin atribuïdes.

f) La realització de transport públic, o d'activitats auxiliars o complementàries d'aquest, incomplint els requisits exigits al punt 1 de l'article 42. Aquesta falta no s'aprecia quan concorri amb la manca del necessari títol habilitador, cas en què és únicament aquesta última la que és objecte de la sanció corresponent.

g) La utilització de títols habilitadors, expedits a nom d'altres persones sense fer-ne prèviament la transmissió, de conformitat amb el que estableix aquesta Llei. La responsabilitat per aquesta infracció correspon tant als que utilitzin títols administratius aliens com a les persones a nom de les quals estiguin aquests, llevat que demostrin que la utilització s'ha fet sense el seu consentiment.

h) Les infraccions greus, d'acord amb el que preveu l'article 141 d'aquesta Llei, quan en els dotze mesos anteriors a la seva comissió el seu responsable hagi estat objecte de sanció, mitjançant una resolució definitiva per infracció tipificada en un mateix apartat de l'article esmentat.

No obstant això, en la qualificació de la infracció tipificada en aquest apartat, cal atènyer-se al que disposa l'article 144 d'aquesta Llei.

i) L'abandonament de la concessió o paralització dels serveis, sense que hagi tingut lloc la finalització del termini de la concessió, sense el consentiment de l'Administració i la seva posada en coneixement.

Article 141

Es consideren infraccions greus:

a) La realització de transport amb vehicles aliens dels quals no es tinguin les condicions de disponibilitat legalment exigibles, així com utilitzar per al transport vehicles arrendats a altres transportistes o utilitzar la seva col·laboració fora dels supòsits o incomplint les condicions legalment establertes, llevat que s'hagi de considerar falta molt greu, de conformitat amb el que preveu l'apartat a) de l'article anterior. Incorren en la mateixa infracció els transportistes que actuïn com a arrendadors o col·laboradors, incomplint les condicions que els afectin.

b) La realització de transports privats per als quals s'exigeixi un títol administratiu específic i no es tingui aquest títol.

c) L'incompliment de les condicions essencials de la concessió o autorització administrativa, llevat que s'hagi de qualificar d'infracció molt greu, de conformitat amb el que preveu l'article anterior.

A aquest efecte, es consideren condicions essencials de la concessió o autorització els aspectes que configuren la naturalesa del servei o activitat de què es tracti, i en delimitin l'àmbit, així com el manteniment dels requisits exigits per al seu atorgament i realització, segons el que es determini per reglament.

d) La prestació de serveis públics de transport, utilitzant la mediació de persona física o jurídica no autoritzada per a això, sense perjudici de la sanció que pugui correspondre al mediador, de conformitat amb el que preveu l'apartat a) de l'article 140 d'aquesta Llei.

e) La connivència en activitats de mediació no autoritzades, o en la venda de bitllets per a serveis clandestins, en locals o establiments públics destinats a altres finalitats. La responsabilitat correspon al titular de la indústria o serveis al qual estigui destinat el local.

f) La venda de bitllets per a serveis clandestins, i, en general, la mediació en relació amb els serveis o activitats no autoritzats, sense perjudici d'estimar la infracció molt greu que, si s'escau, correspongui, quan no es posseeixi el títol habilitador per realitzar activitats de mediació.

g) L'incompliment del règim tarifari. La responsabilitat correspon, en tot cas, al transportista i a l'intermediari, i així mateix, en el transport de mercaderies, a l'altra part contractant, quan la seva actuació sigui determinant de l'incompliment, i en tot cas, quan es tracti de la percepció de tarifes inferiors a les mínimes establertes.

h) La manca o el funcionament no adequat del tacògraf, els seus elements o altres instruments o mitjans de control que sigui d'obligació portar instal·lats al vehicle, imputable al transportista, o bé la seva manipulació.

i) L'excés sobre el pes màxim autoritzat superior als percentatges compresos entre el 6 i el 15 per 100 d'aquest que es determini per reglament en relació amb els diferents tipus de vehicles, mercaderies transportades i instal·lacions de càrrega utilitzades, llevat que aquest excés s'hagi de considerar una falta molt greu, de conformitat amb el que disposa l'apartat c) de l'article anterior.

j) El falsejament de la declaració de port, el full de ruta o alguna altra documentació obligatòria.

k) L'incompliment reiterat no justificat dels horaris en els serveis en què aquests estiguin prefixats amb intervecció de l'Administració.

l) No tenir el preceptiu document en què s'han de formular les reclamacions dels usuaris, negar-ne o obstaculitzar-ne la disposició al públic, així com l'ocultació o demora injustificada de la posada en coneixement de la Inspecció del Transport Terrestre de les reclamacions o queixes consignades en aquell, d'acord amb el que es determini per reglament.

m) La contractació del transport amb transportistes o intermediaris que no estiguin degudament autoritzats per portar-lo a terme, sempre que la contractació global de l'empresa assoleixi les magnituds que es determinin per reglament.

n) La negativa o obstrucció de l'actuació dels serveis d'inspecció quan no es donin les circumstàncies que preveu l'apartat e) de l'article anterior.

ñ) La no-subscripció de les assegurances que hi hagi l'obligació de fer segons el que preveu l'article 21.

o) Qualsevol de les infraccions que preveu l'article anterior, quan per la seva naturalesa, ocasió o circumstància no s'hagi de qualificar com a molt greu.

p) L'excés superior al 20 per 100 en els temps màxims de conducció permesos, llevat que aquest excés s'hagi de considerar una falta molt greu, de conformitat amb el que preveu l'apartat b) de l'article anterior.

q) Qualsevol altra infracció no inclosa als apartats precedents, que les normes reguladores dels transports terrestres qualifiquin de greu, d'acord amb els principis del règim sancionador establert en aquest capítol.

r) Les infraccions que, no incloses als apartats precedents, es qualifiquin de lleus, d'acord amb l'article 142 d'aquesta Llei, quan en els dotze mesos anteriors a la seva comissió el responsable hagi estat objecte de sanció mitjançant una resolució definitiva, per infracció tipificada en un mateix apartat de l'article esmentat, llevat que es tracti d'infraccions que contenen l'apartat h) d'aquest, que tinguin una naturalesa diferent.

No obstant això, en la qualificació de la infracció tipificada en aquest apartat, cal atènyer-se al que disposa l'article 144 d'aquesta Llei.

Article 142

Es consideren infraccions lleus:

a) La realització de transports o activitats auxiliars, per als quals la normativa reguladora dels transports terrestres exigeixi l'autorització administrativa prèvia, i no es tingui, sempre que es compleixin els requisits exigits per a l'atorgament d'aquesta autorització, la qual hauria pogut ser obtinguda per l'infractor.

b) Fer transports públics o privats sense portar a bord del vehicle la documentació formal que acrediti la possibilitat legal de prestar-los.

c) No portar en un lloc visible del vehicle els distintius exigits per la normativa vigent, relatius al tipus de transport que aquell estigui autoritzat a fer, o portar-los en condicions que en dificultin la percepció, així com la utilització inadequada d'aquests distintius, llevat que aquesta s'hagi de qualificar de falta molt greu, de conformitat amb el que preveu l'apartat d) de l'article 140 d'aquesta Llei.

d) Transportar un nombre més alt de viatgers dels autoritzats per al vehicle de què es tracti, llevat que aquesta infracció s'hagi de qualificar de molt greu, de conformitat amb el que disposa l'apartat b) de l'article 140 d'aquesta Llei.

e) L'excés sobre el pes màxim autoritzat, superior als percentatges compresos entre el 2,5 i el 6 per 100, que es determinin per reglament en relació amb els diferents tipus de vehicles, mercaderies transportades i amb les instal·lacions de càrrega utilitzades, llevat que s'hagi de considerar una falta greu o molt greu, de conformitat amb el que disposa l'article 141, i) i 140, c).

f) No tenir els preceptius quadres de tarifes, calendaris, horaris, avisos i altres d'exhibició obligada per a coneixement del públic.

g) Incomplir les normes generals de policia en instal·lacions fixes i vehicles, llevat que aquest incompliment s'hagi de qualificar d'infracció greu o molt greu, d'acord amb el que preveuen els articles anteriors.

h) El tracte desconsiderat amb els usuaris en el transport de viatgers. La infracció a què es refereix aquest apartat se sanciona tenint en compte els supòsits que en aquest aspecte prevegi la normativa sobre drets dels usuaris i consumidors.

i) L'incompliment per part dels usuaris de les obligacions que els corresponguin, de conformitat amb les regles d'utilització del servei que preveuen el punt 2 de l'article 40, i el punt 1 de l'article 41, llevat que la normativa que contingui aquestes regles consideri expressament el seu incompliment com a falta greu.

j) La no-comunicació de les dades essencials que es determinin per reglament i que s'hagin d'inscriure en el Registre que regula l'article 53, o que hagin de ser posats per una altra causa en coneixement de l'Administració. Quan aquesta falta de comunicació sigui determinant per al coneixement per l'Administració de fets sancionables, es considera interromput el termini de prescripció fins que es produeixi la comunicació.

k) L'excés en els temps màxims de conducció permesos, llevat que s'hagi de considerar una falta greu o molt greu.

l) La carència o falta de dades essencials de la declaració de port, el full de ruta o alguna altra documentació obligatòria.

m) Qualsevol de les infraccions previstes a l'article anterior, quan, per la seva naturalesa, ocasió o circumstància, no s'hagi de qualificar com a greu.

n) Tenen la consideració d'infraccions lleus totes les que, suposant vulneració directa de les normes legals o reglamentàries aplicables en cada cas, no figurin expressament recollides i tipificades en els articles anteriors d'aquesta Llei.

Article 143

1. Les infraccions lleus se sancionen amb l'advertiment i/o una multa de fins a 40.000 pessetes; les greus, amb una multa de 40.001 a 200.000 pessetes, i les molt greus, amb una multa de 200.001 a 400.000 pessetes. La quantia de la sanció que s'imposi, dins els límits establerts al paràgraf anterior, es gradua d'acord amb la repercussió social de la infracció, la intencionalitat, el dany causat si s'escau, o el nombre d'infraccions comeses.

2. La comissió de les infraccions que preveuen els apartats a) i b) de l'article 140 pot implicar, independentment de la sanció pecuniària que correspongui, el precintatge del vehicle amb el qual es fa el transport, i la retirada conjunta de la corresponent autorització, així com la clausura del local en què, si s'escau, s'exerceixin les activitats, en els dos supòsits durant el termini màxim d'un any, sense perjudici del pagament del salari o de les indemnitzacions que siguin procedents, i de les mesures que es puguin arbitrar per a la seva garantia.

La infracció prevista a l'apartat g) de l'article 140, a més de la sanció pecuniària que correspongui, comporta l'anul·lació de la corresponent autorització, i, així mateix, quan aquesta estigui atorgada en la modalitat prevista a l'apartat c) del punt 1 de l'article 92, l'anul·lació al titular administratiu de l'autorització esmentada, d'una altra del mateix àmbit territorial, o subsidiàriament dues, de l'àmbit territorial immediatament inferior.

3. Quan els responsables de les infraccions que preveu l'article 140 d'aquesta Llei hagin estat sancionats mitjançant una resolució definitiva, per infracció tipificada en el mateix apartat del dit article en els dotze mesos anteriors

a la seva comissió, la infracció comporta la retirada temporal de la corresponent autorització administrativa, a l'empara de la qual es portava a terme l'activitat, o es prestava el servei, pel termini màxim d'un any. La tercera i successives infraccions en l'esmentat termini de dotze mesos comporta la retirada temporal o definitiva de l'autorització. En el còmput del dit termini no es tenen en compte els períodes en què no hagi estat possible fer l'activitat, o prestar el servei perquè l'autorització ha estat temporalment retirada.

Quan per a la prestació del servei siguin necessàries conjuntament una autorització especial i l'autorització habilitadora per al transport discrecional de viatgers que regula el títol III, la retirada a què es refereix aquest apartat es produeix únicament en relació amb l'autorització especial, llevat que l'autorització de transport discrecional s'hagi atorgat conjuntament amb aquesta, cas en què es produeix la retirada de totes dues.

4. Quan es detectin a la carretera infraccions que s'hagin de denunciar d'acord amb el que preveuen els apartats a), b) o c) de l'article 140, e), i) o p) de l'article 141, es pot ordenar la paralització immediata del vehicle fins que se suprimeixin els motius determinants de la infracció, i l'Administració pot adoptar les mesures necessàries, a fi que els usuaris pateixin la menor pertorbació possible.

5. Independentment de les sancions que corresponguin de conformitat amb aquesta Llei, l'incompliment reiterat o de manifesta gravetat de les condicions essencials de les concessions o autoritzacions administratives pot donar lloc a la caducitat de la concessió, o a la revocació de l'autorització, en tots dos casos amb pèrdua de la fiança.

Article 144

1. Els agreujaments previstos a l'apartat h) de l'article 140, a l'apartat r) de l'article 141 i al punt 3 de l'article 143 d'aquesta Llei únicament són aplicables a cadascun dels supòsits següents:

a) Quan les infraccions s'hagin comès amb motiu de la prestació de serveis o realització d'activitats sotmeses a una mateixa concessió o autorització administrativa especial. Quan per a la prestació del servei siguin conjuntament necessàries una concessió o autorització especial i l'autorització habilitadora per al transport discrecional de viatgers que regula el títol III, s'entenen prestats, a aquests efectes, a l'empara de la corresponent concessió o autorització especial.

b) Quan les infraccions hagin estat comeses amb motiu de la realització material per part del mateix responsable de serveis de transport discrecional subjectes a autoritzacions diverses, sempre que aquelles es refereixin a un mateix tipus de transport. S'entén a aquests efectes que integren un mateix tipus de transport.

1r Els transports privats.

2n Els transports de viatgers realitzats amb vehicles amb una capacitat superior a nou places, inclòs el conductor.

3r Els transports de viatgers realitzats amb vehicles d'una capacitat igual o inferior a nou places, inclòs el conductor.

4t Els transports de mercaderies en vehicles amb un pes màxim autoritzat de sis tones, o una capacitat de càrrega inferior a 3,5 tones, llevat que s'estableixin per reglament límits diferents dels assenyalats per als vehicles lleugers.

5è Els transports de mercaderies en vehicles pesants, amb un pes màxim autoritzat o una capacitat de càrrega igual o superior a l'establerta per al subapartat 4t anterior.

6è Els vehicles de servei mixt.

c) Quan les infraccions s'hagin comès en realitzar activitats que no consisteixin en la prestació material de serveis de transport, però que efectui la mateixa empresa, com a complementàries a aquesta prestació material, encara que els serveis estiguin sotmesos a autoritzacions diverses i aquestes no corresponguin al mateix tipus de transports, segons el que disposa l'apartat b) d'aquest punt.

d) Quan les infraccions hagin estat comeses en ocasió de serveis o activitats realitzades sense la cobertura del corresponent títol habilitador, sempre que aquelles ho hagin estat en efectuar un mateix servei o activitat, entenent per tals les que s'haurien d'haver fet a l'empara d'un títol habilitador, únic, o la prestació material d'un mateix tipus de transport, segons el que disposa l'apartat b) d'aquest punt.

e) Quan les infraccions siguin imputables a un mateix responsable d'entre aquells a què es refereix l'apartat c) del punt 1 de l'article 138 d'aquesta Llei.

2. No és procedent l'agreujament que preveuen l'apartat h) de l'article 140, l'apartat r) de l'article 141 i el punt 3 de l'article 143, quan la persona física o jurídica sancionada per infracció anterior a qualsevol dels preceptes com a responsable administratiu, segons l'article 138.1, a), d'aquesta Llei, acreditat, en virtut d'una resolució judicial o administrativa, que la responsabilitat material de la infracció era imputable a una altra persona, segons el supòsit que preveu el punt 2 de l'últim article esmentat.

Article 145

1. Les infraccions de la legislació reguladora dels transports terrestres prescriuen al cap de tres mesos d'haver-se comès, si abans de transcorregut aquest termini no s'ha notificat al presumpte responsable la incoació de l'expedient sancionador, o, si aquest s'ha iniciat, les actuacions pateixen una paralització per un temps superior al termini esmentat, el qual es computa entre dues actuacions o diligències consecutives que siguin legalment o reglamentàriament necessàries per a la resolució de l'expedient.

2. El termini de prescripció de les infraccions s'interromp, en tot cas, quan s'hagin de practicar actuacions, que han de figurar de manera expressa en l'expedient, encaminades a descobrir la identitat o el domicili del denunciat o qualsevol altra circumstància necessària per comprovar i qualificar la infracció.

Article 146

1. La competència per a la imposició de les sancions previstes en aquesta Llei correspon als òrgans que legalment o reglamentàriament la tinguin atribuïda.

Pel fet de constituir fonamentalment matèria de seguretat viària, la competència per sancionar les infraccions tipificades als apartats b) i c) de l'article 140 i h) de l'article 141, excepte quan la causa de la infracció sigui l'excés de càrrega, correspon als òrgans competents en relació amb l'ordenació del trànsit i la seguretat viària.

2. El procediment per a la imposició de les sancions previstes en aquesta Llei s'ha d'ajustar al que disposa la Llei de procediment administratiu, sobre procediment ordinari i revisió d'actes en via administrativa.

3. En la imposició i execució de les sancions per infraccions comeses per persones que no acreditin la seva residència en territori espanyol, són aplicables les regles específiques que es determinin per reglament, les quals es basen en les normes establertes per a supòsits similars en el Codi de la circulació.

4. En relació amb l'execució de les sancions, són aplicables les normes específiques que s'estableixin per

reglament, i en el que no preveuen aquestes, les regles generals que contenen la Llei de procediment administratiu i el Reglament general de recaptació.

El pagament de les sancions pecuniàries, imposades per resolució definitiva, és un requisit necessari perquè sigui procedent la realització del visat, així com l'autorització administrativa a la transmissió de les autoritzacions habilitadores per a la realització de transport o d'activitats auxiliars o complementàries d'aquest.

Així mateix, la realització d'aquest pagament de sancions és un requisit exigible perquè sigui procedent l'autorització administrativa a la transferència dels vehicles amb els quals s'hagin comès les infraccions a les quals corresponguin les sancions esmentades.

CAPÍTOL II

Documents de control

Article 147

1. Les persones que intervinguin en la prestació de serveis públics de transport de mercaderies per carretera, així com les que realitzin transport privat per al qual es requereixi una autorització administrativa prèvia, han de subscriure, llevat dels casos que se n'exceptuin per reglament per raó de la naturalesa o caràcter especial del transport, un document denominat declaració de port, que té una finalitat de control administratiu de la prestació o realització del transport, a més de complir els efectes jurídics coprivats a què es refereix el punt 5 d'aquest article.

2. La declaració de port ha de contenir les dades d'identificació del vehicle utilitzat i de l'autorització amb què es realitza el transport, la classe de mercaderia transportada, el preu del transport quan es tracti de transport públic i la resta de les dades que s'exigeixin per reglament.

3. Un exemplar de la declaració de port s'ha de portar, en tot cas, en el vehicle que realitzi el transport, i s'ha d'exhibir als funcionaris dels serveis d'inspecció i a les forces de vigilància a la carretera quan ho sol·licitin.

4. El règim i les condicions de la formalització de la declaració de port els estableix l'Administració d'acord amb el que s'estableixi per reglament.

5. La declaració de port, a més dels efectes administratius que preveu aquesta Llei, té, en els serveis de transport en què sigui obligatòria, els mateixos efectes de la carta de port a què es refereixen els articles 350 i següents del Codi de comerç i altres disposicions aplicables a aquesta.

Els efectes de l'expedició, devolució i bescanvi de la carta de port a què es refereixen els articles 353 i 360 del Codi de comerç queden condicionats al sistema de formalització de la declaració de port que s'estableixi per reglament.

6. En els transports internacionals s'han d'utilitzar els documents de control establerts als convenis subscrits per Espanya.

Article 148

Les persones que realitzin transport públic de viatgers per carretera, així com les que realitzin transport privat subjecte a autorització administrativa, llevat dels casos que se n'exceptuin, han de formalitzar i portar a bord del vehicle els documents o altres elements de control administratiu que es determinin per reglament, els quals han d'expressar les dades configuradores del transport que es realitzi.

Article 149

Es reconeix la vigència de la taxa creada per la disposició adicional quarta de la Llei 38/1984, de 6 de novem-

bre, per serveis prestats per l'Administració com a conseqüència de l'expedició, control i tractament de la informació que conté la declaració de port, i la seva aplicació s'estén als serveis que per motius anàlegs presti l'Administració en relació amb els documents o elements de control que regula l'article 148 d'aquesta Llei, llevat dels corresponents a serveis regulars de viatgers que se n'exceptuïn per reglament. Són aplicables en relació amb aquesta taxa les regles següents:

1. La taxa es regeix pel que estableixen aquesta Llei i, si no, la Llei general tributària, de 28 de desembre de 1963; la Llei de taxa i exaccions parafiscals, de 26 de desembre de 1958, i altres disposicions aplicables.

2. Constitueix el fet imposable de la taxa la prestació per part de l'Administració dels serveis necessaris perquè els vehicles que han d'anar proveïts de la declaració de port o els documents o els elements de control que regula l'article 148 puguin disposar-ne, així com els prestats per al seu control i el tractament de la informació que ha de contenir.

3. És subjecte passiu de la taxa la persona natural o jurídica que estigui obligada a proveir-se del corresponent document de control.

4. La quantia de la taxa és de 125 pessetes per cada declaració de port o document de control de caràcter fungible i de la mateixa quantitat per cada dia d'utilització dels elements de control de caràcter permanent.

5. La taxa es merita en el moment en què els subjectes passius sol·licitin els talonaris dels impresos oficials en què s'han de formalitzar els documents de control, segons el model aprovat per reglament.

6. El rendiment de la taxa s'ha d'ingressar en el Tresor en la forma que es determini per reglament.

7. La taxa ha de ser objecte d'autoliquidació pel subjecte passiu en la forma que es determini per reglament.

8. El rendiment íntegre de la taxa queda afectat amb caràcter específic a la cobertura de les despeses produïdes com a conseqüència de la gestió i explotació de la declaració de port o altres documents o elements de control per part del Ministeri de Transports, Turisme i Comunicacions.

TÍTOL VI

El transport ferroviari

CAPÍTOL PRIMER

Conceptes i classes

Article 150

1. És objecte d'aquest títol la regulació dels transports per ferrocarril definits a l'article 1. No es consideren inclosos en el concepte de ferrocarril els telefèrics o altres mitjans anàlegs de transport que utilitzin cable o cables, tractor i portador i que no tinguin un camí terrestre de rodolament.

2. Els ferrocarrils de transport públic definits a l'article següent tenen el caràcter de servei públic de titularitat de l'Administració i han de ser admesos per a la seva utilització tots els viatgers o carregadors que vulguin i que compleixin les condicions que s'estableixin, i s'han de regir pel que estableix aquesta Llei en el que sigui aplicable.

3. En el que no prevegi aquesta Llei, o les normes que la despleguin, és aplicable en la construcció i explotació de ferrocarrils la legislació d'obres públiques i de contractació administrativa, així com la d'específica aplicació a les societats públiques que realitzin aquestes activitats.

Article 151

1. Els ferrocarrils poden ser de transport públic i de transport privat.

2. Són ferrocarrils de transport públic els que porten a terme transport per compte d'altri mitjançant retribució econòmica.

3. Són ferrocarrils de transport privat els destinats a realitzar transport per compte propi com a complement d'altres activitats principals realitzades per empreses o establiments del mateix titular, i que estan directament vinculats a l'exercici adequat d'aquestes activitats.

CAPÍTOL II

Els ferrocarrils de transport públic

SECCIÓ PRIMERA. DISPOSICIONS GENERALS

Article 152

1. Per realitzar l'establiment de línies ferroviàries de transport públic és necessari que l'Administració, d'ofici o a instància de part interessada, aprovi un projecte en què s'han d'incloure: la memòria descriptiva de les necessitats a satisfer i dels factors de tot ordre que s'hi han de tenir en compte, els plans generals i parcials, la descripció del treball i de les obres, així com de les circumstàncies tècniques de la realització d'aquestes, el pressupost general i si s'escau els pressupostos parcials, i les altres circumstàncies que es determinin per reglament.

2. Quan l'establiment de línies ferroviàries es faci amb càrrec a fons d'inversions públiques, la realització d'aquestes exigeix l'aplicació de procediments de selecció d'inversions i d'avaluació de la rendibilitat social del dit establiment.

Article 153

1. L'aprovació del corresponent projecte d'establiment de noves línies, a què es refereix l'article anterior, així com els d'obres d'ampliació o millora de línies preexistents que requereixin la utilització de nous terrenys i la realització de les quals sigui jurídicament procedent, suposa la declaració d'utilitat pública o interès social i la urgència de l'ocupació als efectes d'expropiació forçosa, dels terrenys pels quals hagi de transcórrer la línia o fer l'ampliació o millora segons el que preveu la legislació d'expropiació.

2. Les explotacions ferroviàries de transport públic, així com els vehicles, instal·lacions, terrenys i dependències que hi estan afectes, ja siguin de titularitat pública o privada, són inembargables, i els són aplicables les mateixes regles a les establertes a l'article 86 d'aquesta Llei en relació amb les concessions de serveis regulars de viatgers per carretera.

Article 154

1. La construcció dels ferrocarrils de transport públic s'ha d'ajustar a les característiques tècniques que s'estableixen per reglament per garantir-ne la qualitat, seguretat i homogeneïtat.

2. S'han d'establir regles homogènies en relació amb l'ample de via, així com les dimensions mínimes de l'espai entre vies.

SECCIÓ SEGONA. LA XARXA NACIONAL INTEGRADA DE TRANSPORT FERROVIARI

Article 155

1. Les línies i serveis ferroviaris de transport públic que hagin de formar part de l'estructura bàsica del sis-

tema general de transport ferroviari, així com aquells la gestió adequada de les quals exigeixi una explotació conjunta amb els anteriors o en què aquesta explotació conjunta sigui necessària per al funcionament correcte del dit sistema general de transport, componen de manera unitària la Xarxa Nacional Integrada de Transport Ferroviari.

2. La determinació concreta de les línies ferroviàries que componen la Xarxa Nacional Integrada de conformitat amb el punt anterior, l'ha de fer el Govern, amb l'informe previ de les comunitats autònomes afectades.

Prèviament a l'establiment de qualsevol nova línia, ja sigui de transport públic o privat, el Govern pot determinar, quan es donin les circumstàncies previstes al punt 1 anterior, la necessitat de la seva incorporació a la Xarxa Nacional Integrada com a servei component d'aquesta unitàriament amb els altres. A aquest efecte se li han de comunicar els projectes de creació de noves línies que, de conformitat amb el que preveu aquesta Llei, es pretinguin dur a terme.

Quan el nou recorregut es trobi íntegrament comprès en el territori d'una comunitat autònoma, aquesta determinació del Govern està subordinada al fet que hi hagi un acord favorable de la comunitat esmentada, llevat que la incorporació es justifiqui en interessos superiors constitucionalment garantits.

Article 156

1. Les línies i serveis de la Xarxa Nacional Integrada són objecte d'ordenació i explotació unitàries. Aquella correspon a l'Administració de l'Estat, i aquesta a la societat estatal «Red Nacional de los Ferrocarriles Españoles» (RENFE), regulada al capítol V d'aquest títol.

2. La construcció de les obres de nou establiment que s'hagin d'incorporar a la Xarxa Nacional Integrada, l'ha de decidir el Ministeri de Transports, Turisme i Comunicacions o el Govern a proposta d'aquest, segons quin sigui l'import de la inversió de conformitat amb el que preveu la legislació de contractes de l'Estat. La decisió sobre la construcció de les noves obres s'ha de fer amb l'informe previ de RENFE, i d'acord si s'escau amb els programes o plans a què es refereix el capítol II del títol I.

3. La construcció la pot fer, o bé el Ministeri de Transports, Turisme i Comunicacions, amb càrrec als pressupostos de l'Estat, pels procediments establerts a la legislació d'obres públiques i de contractes de l'Estat, o bé encomanant-la específicament a la Red Nacional de los Ferrocarriles Españoles fent la corresponent aportació als seus pressupostos d'inversions.

SECCIÓ TERCERA. LÍNIES QUE NO HAN DE FORMAR PART DE LA XARXA NACIONAL INTEGRADA

Article 157

1. L'establiment de noves línies de ferrocarrils de transport públic que no hagin de formar part dels serveis que unitàriament componen la Xarxa Nacional Integrada, l'ha de decidir, d'ofici o a instància dels particulars interessats en aquesta, l'Administració.

2. No és procedent l'establiment de les línies a què es refereix el punt anterior, quan es doni alguna de les circumstàncies següents:

a) Que la línia de què es tracti suposi una duplictat o una concurrència innecessària amb altres línies ja existents.

b) Que la construcció i explotació no es plantegi en termes econòmics i financerament viables, o socialment rendibles.

3. L'establiment de les línies el pot portar a terme l'Administració segons alguna de les dues modalitats següents:

a) Fent la construcció amb independència de l'explotació, segons el que preveu el punt 1 de l'article següent, i efectuant l'explotació segons el que estableixen els articles 158, 159, 160 i concordants.

b) Fent la construcció conjuntament amb l'explotació a través del sistema de gestió indirecta que preveuen els articles 161, 162 i concordants.

Article 158

1. Quan l'Administració decideixi la construcció de la línia de què es tracti, amb independència de l'explotació segons la modalitat prevista a l'apartat a) del punt 3 de l'article anterior, pot fer aquesta construcció a través de qualsevol dels procediments de gestió directa o indirecta legalment previstos i, una vegada realitzada la construcció de la línia, l'Administració la pot explotar directament segons el que es preveu al punt 2 d'aquest article o bé indirectament segons el que estableixen els articles 159 i 160.

2. En cas que es decideixi l'explotació pública directa, aquesta l'ha de portar a terme la «Red Nacional de Ferrocarriles Españoles» o altres empreses públiques ferroviàries de titularitat estatal a les qual el Govern encomani l'explotació.

Article 159

1. Quan no es porti a terme l'explotació pública directa prevista al punt 2 de l'article anterior, l'explotació de la línia prèviament construïda de conformitat amb el que disposa el punt 1 del dit article, l'ha de portar a terme com a regla general la persona física o jurídica que obtingui la necessària concessió administrativa que l'habiliti per a aquesta. No obstant això, l'Administració pot decidir en tot cas que l'explotació es porti a terme a través de qualsevol de la resta de procediments de gestió de serveis públics previstos a la legislació de contractació administrativa.

2. El termini de les esmentades concessions d'explotació no pot ser superior a cinquanta anys.

Article 160

1. L'atorgament de la concessió administrativa d'explotació, prevista a l'article anterior, s'ha de portar a terme mitjançant concurs.

Servei de base al dit concurs el plec de condicions aprovat per l'Administració, en el qual s'han d'incloure els serveis base que s'hi hagin de prestar, la classe i les característiques del material que s'hi hagi d'aportar, les funcions de manteniment i conservació que s'hi hagin de fer, el cànon concessional, que com a compensació de les despeses de construcció si s'escau s'hagi de satisfer a l'Administració, el termini de durada, el règim de suport públic que si s'escau s'estableixi, la fiança que s'hagi de constituir com a garantia, i les altres circumstàncies que configuren la prestació del servei.

2. Són aplicables en el corresponent concurs, i en la posterior prestació del servei, regles anàlogues a les establertes als articles 72, 73 i 74 d'aquesta Llei, i subsidiàriament s'hi ha d'aplicar la legislació de contractació administrativa.

Article 161

1. Quan, de conformitat amb el que preveu l'apartat b) del punt 3 de l'article 157, l'Administració decideixi, o bé d'ofici, o bé a instància dels particulars interessats, segons el que es determina al punt 3 d'aquest article, que la construcció i explotació d'una línia ferroviària es porti a terme conjuntament, a través del procediment de gestió indirecta, ha de convocar com a regla general l'oportú con-

curs tendent a seleccionar l'empresa a la qual s'hagi d'atorgar la concessió de construcció i explotació de la corresponent línia.

2. No obstant el procediment comú de caràcter concessional que preveu el punt anterior, l'Administració pot acordar fer la construcció i explotació del servei, a través de qualsevol de les altres formes de gestió que preveu la legislació de contractació administrativa.

3. Els particulars que pretenguin la construcció i explotació d'un ferrocarril de transport públic han de dirigir la seva sol·licitud a l'òrgan administratiu competent, adjuntant-hi els documents que hagin de servir de base al corresponent projecte, que explicitin les dades i circumstàncies que preveu l'article 152.

Article 162

1. Serveix de base al concurs al qual es refereix l'article anterior el corresponent plec de condicions en què s'han d'explicitar les condicions que conté el projecte, així com aquelles altres referides a l'explotació que preveu l'article 160.

2. En el dit concurs, i en la posterior construcció i explotació de la línia, són aplicables regles anàlogues a les establertes als articles 72, 73 i 74 d'aquesta Llei, i en el que no preveuen aquestes s'ha d'aplicar la legislació de contractació administrativa i obres públiques; no obstant això, quan l'establiment del servei es porti a terme per iniciativa dels particulars segons el que preveu el punt 3 de l'article anterior, l'empresa que hagi fet la corresponent iniciativa té dret de tempteig en el concurs a què es refereix el punt 1 de l'article esmentat.

3. Les concessions de construcció i explotació conjunta a què es refereix aquest article es concedeixen per un termini màxim de noranta-nou anys. En finalitzar el termini de concessió, l'ens concedent adquireix la línia concedida amb totes les seves dependències, i si s'escau ha d'indemnitzar el concessionari pel valor no amortitzat d'aquestes.

Article 163

1. Les concessions de construcció i explotació o únicament d'explotació s'extingeixen quan finalitzi el termini per al qual es va atorgar. No obstant això, quan el concessionari hagi complert satisfactòriament les seves obligacions, l'Administració pot decidir-ne la renovació, fent les modificacions en les condicions de prestació que siguin convenients per a l'interès públic.

2. Així mateix, les concessions s'extingeixen quan l'Administració acordi el rescat o la caducitat d'aquestes, o quan es produeixi la renúncia del concessionari, i és aplicable el que estableixen els articles 83 i 84, en el que no s'oposi a la naturalesa especial del transport ferroviari.

L'Administració, quan hi hagi risc d'interrupció del servei, o de no prestació del servei en les condicions establertes, pot intervenir temporalment la seva realització. En aquest cas les conseqüències econòmiques de la prestació continuen corresponent al concessionari.

Article 164

1. Els titulars de les concessions de construcció i explotació de ferrocarrils de transport públic, així com de les que únicament es refereixin a l'explotació, tenen en tot cas els drets següents:

a) Utilització dels terrenys pels quals hagi de circular la línia quan correspongui a l'Administració l'aportació d'aquests segons el que preveu la corresponent concessió.

b) Realització en nom de l'Administració de les funcions de policia que els atribueixi l'ordenament vigent.

c) Percebre mentre duri la concessió l'abonament del preu del transport per part dels usuaris, amb subjecció a les tarifes autoritzades per l'Administració.

d) Atorgament per part de l'Administració competent de les concessions o autoritzacions de domini públic, o de servei públic, que siguin necessàries per realitzar l'explotació del servei.

e) Aplicació del règim especial que preveu l'article 27.

f) Els altres que es determinin per reglament, a fi d'assegurar la viabilitat i la prestació adequada del servei.

2. Així mateix, els titulars de les concessions a què es refereix el punt anterior tenen dret a les subvencions, aprofitament d'obres públiques o altres ajudes administratives que per fundades raons d'interès públic si s'escau estiguin previstes en els respectius títols concessionals.

3. Els concessionaris poden realitzar, per si mateixos o a través de tercers mitjançant un contracte, la utilització dels terrenys, instal·lacions i dependències de la línia per a activitats diferents de la del transport però complementàries o compatibles amb aquesta. L'Administració pot prohibir o condicionar aquestes activitats quan puguin perjudicar la prestació adequada del servei o siguin contràries a l'interès públic.

4. Les empreses concessionàries poden fer, amb l'autorització prèvia de l'Administració, les ampliacions, construcció de ramals o altres modificacions de la línia que no estiguin previstes al títol concessional i que siguin necessàries per a una millor prestació del servei. Amb la petició prèvia del concessionari, i sempre que la utilitat social de les línies o l'interès públic ho justifiqui, l'Administració pot efectuar per si mateixa, sufragar o subvencionar, la realització de les activitats anteriorment esmentades.

5. Les empreses que explotin ferrocarrils de transport públic no necessiten autoritzacions, permisos o llicències administratives per a les obres de conservació i manteniment de les seves línies i instal·lacions i altres serveis auxiliars directament relacionats amb l'explotació ferroviària.

Article 165

1. Els titulars de les concessions a què es refereix l'article anterior tenen les obligacions següents:

a) Observar les normes que respecte al servei, la seva qualitat o seguretat, dicti l'Administració.

b) Respectar els límits tarifaris establerts.

c) Complir i fer complir les normes de policia de ferrocarrils.

d) Facilitar el control i inspecció de l'Administració.

e) Complir les altres obligacions generals que estableixi la legislació vigent, així com les de caràcter específic establertes al títol concessional.

2. Quan no s'estableixi expressament el contrari en el corresponent títol concessional, les funcions de manteniment, conservació i reparació de la línia són a càrrec del concessionari, i aquest està obligat en tot cas a mantenir la línia, les seves instal·lacions, dependències i material mòbil, en un estat idoni de conservació.

CAPÍTOL III

Els ferrocarrils de transport privat

Article 166

1. Els ferrocarrils de transport privat han de complir condicions anàlogues a les regulades a l'article 102 d'aquesta Llei en relació amb el transport privat per carre-

tera; en cas contrari, tenen la consideració de ferrocarrils de transport públic i s'han de sotmetre al règim jurídic d'aquests.

2. Per a l'establiment d'un ferrocarril privat és necessari obtenir prèviament la corresponent autorització administrativa que habiliti per a aquest.

Un requisit previ per a l'atorgament d'aquesta autorització és la presentació d'un projecte en què s'han d'incloure, com a mínim, una memòria explicativa amb la descripció del traçat, un pla general i perfil també general, les obres que s'hi hagin de fer, i el pressupost d'aquestes obres.

3. Per reglament s'ha d'establir un règim de caràcter flexible en relació amb la construcció i explotació dels apartadors de titularitat privada que serveixin per complementar ferrocarrils de transport públic.

Article 167

Quan l'establiment d'un ferrocarril privat sigui convenient per a l'interès públic, o impliqui una repercussió socialment beneficiosa, es pot autoritzar el seu titular perquè utilitzi els terrenys de domini públic que siguin necessaris i, si s'escau, per adquirir els de propietat privada a través del procediment d'expropiació forçosa, en què té la condició de beneficiari.

CAPÍTOL IV

Policia de ferrocarrils

SECCIÓ PRIMERA. LIMITACIONS GENERALS

Article 168

1. Són aplicables als ferrocarrils les normes i disposicions relatives a l'ús i defensa de les carreteres que tinguin per objecte:

a) La conservació de la via, els seus elements, obres de fàbrica i instal·lacions de qualsevol classe necessàries per a l'explotació.

b) Les limitacions imposades en relació amb els terrenys immediats al ferrocarril, segons que siguin zones de domini públic, servitud o afectació, i la corresponent distància es comença a comptar a partir dels carrils exteriors de la via.

c) Les prohibicions que tendeixin a evitar tota classe de dany o deteriorament de les vies o risc o perill per a les persones.

d) Les prohibicions necessàries per no interrompre el lliure trànsit.

Llevat d'indicació expressa consignada per reglament o en el títol concessional, els ferrocarrils s'assimilen a aquests efectes al règim que regeixi per a les autovies.

2. No obstant l'aplicabilitat general del règim relatiu a les carreteres que preveu el punt anterior, quan l'especificitat del transport ferroviari ho faci necessari, es poden establir per reglament les modificacions o addicions que siguin necessàries al dit règim de carreteres, amb la finalitat d'adaptar-lo a la naturalesa especial o a les diferents necessitats del transport ferroviari.

Article 169

1. Llevat que hi hagi autorització atorgada expressament per a això, en cap cas no es pot fer l'entrada i trànsit de persones per les vies fèrries, i s'ha de produir l'encreuament d'aquestes pels llocs determinats a aquest efecte i amb les limitacions o condicions que s'estableixin en relació amb la seva utilització.

2. Així mateix, queda prohibit llançar o dipositar objectes en qualsevol punt de la via i els seus voltants i

instal·lacions annexes, o al pas dels trens, i en general qualsevol acte que pugui representar un perill per a la seguretat del ferrocarril, els seus usuaris, mitjans i instal·lacions de tot tipus.

Article 170

1. Els particulars que pretenguin construir o reedificar a la zona de servitud o afectació a què es refereix l'apartat b) de l'article 168, així com fer obres o altres activitats que hagin de travessar la via, o que impliquin alguna servitud o limitació sobre el ferrocarril, els seus terrenys, instal·lacions o dependències, han d'obtenir prèviament la conformitat de l'empresa titular de la línia, la qual pot establir les condicions en què s'hagi de fer l'activitat de què es tracta. Si no obtenen aquesta conformitat, els particulars poden reiterar, en tot cas, la corresponent petició davant l'Administració, la qual només concedeix l'oportuna autorització quan es justifiqui que no hi ha risc que es produeixin conseqüències desfavorables en la prestació del servei.

2. No obstant el que preveu el punt anterior, l'Administració pot prohibir o condicionar, en tot cas, l'exercici de les obres o activitats a què es refereix el dit punt, encara que hi hagi la conformitat del concessionari, quan aquestes puguin perjudicar la prestació adequada del servei o siguin contràries a l'interès públic, i contra la decisió adoptada es poden interposar els recursos administratius i jurisdiccionalment previstos, tant per part dels particulars com del concessionari.

3. L'incompliment del que preveu aquest article implica, a més de la imposició de la sanció pecuniària que correspongui, la demolició del que s'ha construït indegudament.

SECCIÓ SEGONA. DISPOSICIONS ESPECÍFIQUES SOBRE CONCESSIONARIS I USUARIS

Article 171

1. L'Administració ha d'establir les normes tècniques i comercials de caràcter general, a les quals s'han de subjectar la gestió i explotació dels ferrocarrils, i en què s'han de salvaguardar la seguretat dels usuaris i els seus interessos.

Així mateix, l'Administració pot establir contractes tipus, en què s'estableixin de manera genèrica els drets i deures recíprocs dels concessionaris del ferrocarril i dels usuaris.

2. L'Administració ha d'exercir, de conformitat amb el que preveu el capítol VI del títol I, en la forma que en cada cas sigui més adequada, la inspecció dels serveis ferroviaris, a fi d'assegurar tant la seguretat i l'eficàcia en la seva realització, com el compliment per part dels concessionaris i els usuaris de les normes que els afectin i les obligacions que els corresponguin.

Article 172

1. Els titulars de concessions o autoritzacions de transport ferroviari que incompleixin les condicions essencials de la concessió o autorització, o realitzin infraccions de les normes aplicables als ferrocarrils que impliquin un risc per a la seguretat pública, o un perjudici de consideració per als usuaris, poden ser sancionats amb multes de fins a 1.000.000 de pessetes, i, així mateix, es pot acordar la caducitat de la concessió o autorització.

La determinació de les condicions essencials de la concessió o autorització s'ha de fer seguint regles anàlogues a les establertes a l'apartat c) de l'article 141.

2. L'incompliment de les condicions de la corresponent concessió o autorització, o de les normes reguladores del transport ferroviari, quan no es donin les circumstàncies previstes al punt anterior, es pot sancionar amb una multa de fins a 300.000 pessetes.

3. Les sancions es graduen atenent la intencionalitat, al dany causat o el risc de la seguretat i altres factors que es determinin per reglament.

4. Són aplicables en relació amb la responsabilitat per infracció de les normes reguladores del transport ferroviari les normes que estableix l'article 138 d'aquesta Llei.

Article 173

1. L'Administració ha d'establir les condicions generals que han de complir els usuaris, així com les obligacions d'aquests en la utilització dels transports ferroviaris.

2. L'incompliment de les condicions i obligacions a què es refereix el punt anterior es pot sancionar amb una multa de fins a 150.000 pessetes.

Article 174

1. L'Administració pot encomanar a les empreses titulars de línies de ferrocarrils l'exercici de les funcions de policia que preveu aquesta Llei.

2. Els empleats de les empreses ferroviàries tenen en l'exercici de les funcions, a què es refereix el punt anterior, la consideració d'agents de l'autoritat.

CAPÍTOL V

La «Red Nacional de los Ferrocarriles Españoles»

Article 175

1. La «Red Nacional de los Ferrocarriles Españoles», abreujadament RENFE, creada per la Llei de Bases de 24 de gener de 1941, és una entitat amb personalitat de dret públic que actua en règim d'empresa mercantil amb submissió a l'ordenament jurídic privat; té la consideració de societat estatal de la classe prevista a l'apartat b) de l'article 6.1 de la Llei general pressupostària, i està sotmesa als preceptes de la dita Llei i als d'aquesta, així com als de les disposicions complementàries de totes dues.

2. RENFE té personalitat jurídica independent de la de l'Estat, i plena capacitat per al desenvolupament dels seus objectius, i està adscrita al Ministeri de Transports, Turisme i Comunicacions.

Article 176

1. Correspon a RENFE l'exercici de les funcions següents:

a) Explotar els ferrocarrils compresos a la Xarxa Nacional Integrada definida a l'article 155.

b) Explotar els ferrocarrils que, fins i tot no formant part de la Xarxa Nacional Integrada, corresponguin a la competència de l'Estat i la gestió dels quals li sigui encomanada per aquest.

c) Explotar, si s'escau, els ferrocarrils de competència de les comunitats autònomes o dels ajuntaments, quan aquestes entitats li encomanin la gestió de conformitat amb el que preveu l'article 181.

d) Realitzar la construcció de noves línies ferroviàries que els encomani l'Estat, i si s'escau, de conformitat amb el que preveu l'article 181, les comunitats autònomes o els ajuntaments.

2. RENFE pot efectuar, a més, totes les actuacions mercantils que siguin necessàries o convenients per a la millor realització de les funcions que regula el punt anterior, i pot portar a terme tots els actes de gestió o disposició que siguin necessaris per al compliment d'aquestes.

Així mateix, pot efectuar totes les activitats comercials i industrials que estiguin relacionades amb les funcions a què es refereix el punt 1, fins i tot mitjançant la realització o participació en altres negocis, societats o empreses.

3. El Ministeri de Transports, Turisme i Comunicacions, en aplicació de les directrius que fixi el Govern, de conformitat amb l'article 177, ha d'establir, amb la consulta prèvia amb RENFE, les condicions bàsiques de prestació dels serveis ferroviaris que hagi d'explotar RENFE. Aquesta ha d'assumir-ne la gestió amb autonomia d'actuació, que ha de ser tan àmplia com permeti la garantia de l'interès públic, la satisfacció de les necessitats socials i la seguretat dels usuaris.

Quan RENFE pretengui el tancament d'alguna línia o servei, o la modificació d'alguna altra condició bàsica de l'explotació, ha de demanar l'oportuna autorització de l'Administració, que s'entén atorgada si en el termini de dos mesos no se'n realitza la denegació, o s'inicia el procediment tendent a verificar-ne la conveniència, i s'ha de comunicar a RENFE aquesta iniciació a l'efecte de suspendre l'aplicació de la mesura proposada.

Article 177

1. Correspon al Govern, de conformitat amb les regles i principis que estableix aquesta Llei, aprovar l'Estatut de RENFE.

2. Així mateix, el Govern ha d'establir les directrius bàsiques de l'actuació de RENFE en el marc de la política d'ordenació i coordinació dels diversos mitjans de transport; assenyalar els objectius i finalitats a aconseguir; determinar els nivells d'inversió, i proposar la quantia de les aportacions econòmiques de l'Estat a RENFE, als efectes de la seva inclusió en la corresponent Llei pressupostària.

3. Aquestes actuacions governatives s'han de plasmar a través de contractes programa o altres fórmules de planificació d'objectius que garanteixin la coherència i continuïtat de la gestió de RENFE, prevegin els resultats d'aquesta i vinculin el suport financer que, si s'escau, s'hagi de realitzar a favor seu, a l'eficàcia en la gestió.

Article 178

L'estructura organitzativa bàsica de RENFE, els seus òrgans superiors de direcció i les funcions d'aquests són objecte de regulació en el corresponent Estatut, que ha d'aprovar el Govern.

Article 179

1. Són aplicables a RENFE, amb les adaptacions derivades del seu caràcter d'empresa pública encarregada de la gestió directa d'un servei públic, i les excepcions que preveu aquest capítol, les normes establertes als articles 164 i 165.

2. En l'atribució a RENFE de la gestió dels serveis ferroviaris de la seva competència, s'entenen implícitament atorgades totes les autoritzacions, permisos o llicències administratives necessàries o convenients per a les obres de conservació, manteniment i reposició de les seves línies i instal·lacions i altres serveis auxiliars directament relacionats amb l'explotació ferroviària.

Respecte a les noves obres de RENFE, es requereix l'oportuna llicència de l'autoritat competent, quan aquestes afectin els plans urbanístics o les disposicions sobre establiments incòmodes, insalubres, nocius o perillosos. La llicència s'entén atorgada si l'Administració no contesta a la sol·licitud de RENFE en el termini d'un mes.

Tanmateix, es poden fer les obres de manera immediata quan, per raons fundades de seguretat o altres causes greus degudament acreditades, aquestes siguin inajornables.

3. Per a la instal·lació o aplicació de xarxes pròpies de telecomunicació, sempre que estiguin afectes al trànsit ferroviari i siguin per al seu ús exclusiu, RENFE, ajustant-se als plans i normes tècniques establerts a aquest

efecte, està facultada per al seu establiment, amb l'autorització administrativa prèvia.

4. La realització per part de RENFE de les activitats previstes al punt 4 de l'article 164 no requereix com a regla general l'autorització prèvia de l'Administració. No obstant això, ha de comunicar aquestes activitats a l'Administració, que les pot prohibir o condicionar quan puguin perjudicar la prestació adequada del servei o siguin contràries a l'interès públic.

5. En tot cas, són aplicables a RENFE les disposicions de l'article 170 relatives a les actuacions dels particulars, que afectin la línia ferroviària, les seves instal·lacions o dependències o la seva zona de servitud. No obstant això, si RENFE no dóna la seva conformitat a aquestes activitats, i realitzada pels particulars la corresponent petició al Ministeri de Transports, Turisme i Comunicacions, aquest les autoritza, RENFE no pot interposar cap recurs.

6. El Govern pot estendre a altres companyies ferroviàries de manera total o parcial el règim especial establert en aquest article per a RENFE.

Article 180

1. S'entenen compreses en la gestió encomanada a RENFE, no solament les activitats de prestació o explotació del servei, sinó també les de construcció o equipament de línies o instal·lacions de conformitat amb el que disposa l'article 176 i les de manteniment, conservació i reparació d'aquestes.

2. La construcció o equipament de noves línies o instal·lacions ferroviàries per part de RENFE, amb càrrec als seus pressupostos d'inversions o capital, així com la seva renovació, millora o gran reparació, requereix la seva inclusió prèvia en els plans ferroviaris que es formulin de conformitat amb l'article 15 i, en tot cas, en el programa d'actuació, inversions i finançament que aprovi el Govern. En casos d'urgència, i en els supòsits que es determinin per reglament, n'hi ha prou amb la comunicació al Ministeri de Transports, Turisme i Comunicacions de les obres executades o l'equipament efectuat.

Les activitats de construcció i equipament que preveu aquest punt s'han de fer, en tot cas, amb independència pressupostària i funcional de les d'explotació dels serveis.

3. Quan les obres les efectui el Ministeri de Transport, Turisme i Comunicacions amb càrrec als pressupostos generals de l'Estat, aquestes s'han de fer de conformitat amb el que preveu la legislació d'obres públiques i de contractes de l'Estat, i se'n pot encomanar a RENFE la direcció i, si s'escau, la construcció.

Article 181

La construcció, així com l'explotació de línies ferroviàries de la competència de les comunitats autònomes o dels ajuntaments, prevista a l'apartat d) del punt 1 de l'article 176, únicament és procedent quan RENFE arribi a un acord amb aquestes entitats i hi subscrigui el corresponent conveni, amb l'autorització prèvia del Ministeri de Transport, Turisme i Comunicacions.

Article 182

1. RENFE ha de gestionar el servei ferroviari que se li encomana en forma conduent a l'obtenció de l'equilibri economicofinancer de l'explotació.

A aquest efecte, RENFE ha de presentar anualment al Ministeri de Transports, Turisme i Comunicacions, per a la seva elevació al Govern, de conformitat amb el que preveu la Llei general pressupostària, els seus pressupostos d'explotació i capital, corresponents programes d'actuació, inversions i finançament i la liquidació i balanç de l'exercici anterior.

2. Es compensen a RENFE, mitjançant una subvenció específica, amb separació de la subvenció compensatòria del dèficit d'explotació, les despeses que figurin incloses en normalització de comptes i les inherents al compliment d'obligacions de servei públic.

Les subvencions es fan d'acord amb les previsions dels contractes programa que, si s'escau, es formalitzin i d'acord amb les directrius del Govern tendents a assegurar l'eficàcia de la gestió.

Article 183

1. RENFE ha d'establir les tarifes dels serveis l'explotació dels quals li correspongui dins els límits establerts, si s'escau, per l'Administració, i la intervenció d'aquesta està sotmesa al compliment de les obligacions incloses en els convenis o tractats internacionals subscrits per Espanya.

2. Les condicions tarifàries que l'Administració imposi a RENFE han de ser compatibles, amb la màxima autonomia de gestió que sigui possible, dins les limitacions que les necessitats socials i les obligacions de servei públic, fonamentalment en el transport de viatgers de rodalies, facin necessari establir.

3. En tot cas, són aplicables respecte al règim tarifari dels serveis explotats per RENFE, les regles que preveuen els articles 18 i 19.

Article 184

1. S'incorporen al patrimoni de RENFE tots els béns mobles i immobles adscrits a les línies ferroviàries de titularitat estatal que aquesta hagi d'explotar, excepte els terrenys de domini públic pels quals circuli la línia o altres béns immobles que siguin permanentment necessaris per a la prestació del servei i respecte als quals se'n faci expressament l'afectació demanial, els quals continuen pertanyent a l'Estat, si bé la seva utilització i administració correspon a RENFE. Els béns demanials adscrits a les línies ferroviàries que siguin desafectats passen a integrar-se en el patrimoni de RENFE.

2. RENFE pot disposar lliurement dels béns que de conformitat amb el punt anterior s'integrin en el seu patrimoni, i, així mateix, pot fer, en relació amb els de domini públic, els aprofitaments que siguin complementaris o estiguin relacionats amb la funció essencial de transport ferroviari a què aquests es troben adscrits.

3. No obstant això, són patrimoni de l'Estat, subjecte a les normes per les quals aquell es regeix, els béns de les companyies concessionàries de ferrocarrils que no van ser objecte de rescab per la Llei de bases d'ordenació ferroviària i del transport per carretera de 24 de gener de 1941, i a les que es refereixen les lleis de 27 de febrer i 13 de març de 1943.

4. El Govern ha de dictar les normes per a l'actualització de l'inventari dels béns adscrits als serveis gestionats per RENFE, i la classificació jurídica, de conformitat amb el que preveuen els apartats anteriors dels béns que el constitueixen.

Article 185

Les relacions de RENFE amb el seu personal es regeixen pel dret laboral. No obstant això, són aplicables en relació amb aquest personal les normes especials que estableixin la legislació d'incompatibilitats, la de procediment laboral o altres de vigents que siguin aplicables.

Article 186

1. Sense perjudici del control general de la seva actuació previst a l'article següent, la prestació per part de RENFE dels serveis que li correspon explotar, en les con-

dicions legalment prescrites, es garanteix mitjançant la inspecció per part del Ministeri de Transports, Turisme i Comunicacions d'aquests serveis, que s'ha de fer de conformitat amb el que disposa el capítol VI del títol I.

2. Els resultats de la inspecció no donen lloc a sancions pecuniàries, però es poden de manifest als òrgans administratius competents, a fi que aquests adoptin les mesures que siguin procedents, de conformitat amb el que es preveu a l'article següent.

Article 187

1. El control tècnic i d'eficàcia de la gestió que de conformitat amb el que preveuen els articles anteriors ha de portar a terme RENFE, l'ha de fer el Ministeri de Transports, Turisme i Comunicacions bàsicament a través dels procediments següents:

a) Mitjançant la seva intervenció en el procediment d'aprovació dels pressupostos d'explotació i capital, i en el Programa d'actuació, inversions i finançament de RENFE.

b) L'Administració directament, o per mitjà d'empreses privades, fa les auditories o controls financers i de gestió que siguin necessaris.

c) A través de les actuacions inspectores sobre la prestació dels serveis a què es refereix l'article anterior.

d) A través de la comunicació que ha de fer RENFE de les dades i acords relatius a les qüestions que amb caràcter general es determinin, i, en tot cas, l'Administració pot requerir les dades i la documentació que estimi necessaris, i fer directament l'examen de la comptabilitat o altres aspectes de la gestió, quan ho consideri convenient.

2. L'incompliment per part de RENFE de les normes reguladores dels serveis que li correspon explotar, la desviació de les finalitats i objectius assenyalats, la possible ineficàcia en la gestió i, en general, l'incompliment de les normes, pautes i directrius que l'afectin, dóna lloc a la corresponent investigació tendent a concretar les responsabilitats personals que hi puguin haver en relació amb aquests i a l'adopció, en relació amb els possibles responsables, de les mesures que siguin procedents.

L'adopció de les mesures a què es refereix aquest punt l'han de portar a terme els òrgans administratius que en cada cas correspongui, o la mateixa RENFE, que les pot decidir per pròpia iniciativa, o seguint les instruccions de l'Administració.

En tot cas, en les normes de qualsevol tipus que regulin les relacions entre RENFE i el seu personal, s'ha de preveure la possibilitat de realitzar les actuacions previstes en aquest punt.

3. El control pressupostari i financer de RENFE s'ha de fer de conformitat amb el règim establert a la Llei general pressupostària i a les seves disposicions de desplegament en relació amb les societats estatals.

Article 188

Les disposicions d'aquest capítol són aplicables a les altres empreses públiques explotadores de ferrocarrils amb les adaptacions que si s'escau s'estableixin per via reglamentària, en consideració a la seva naturalesa específica i a les circumstàncies especials dels serveis que exploten.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera

1. En el termini d'un any a partir de la publicació d'aquesta Llei el Govern ha de procedir a la creació de l'«Empresa Nacional de Transportes de Viajeros por Carre-

tera» (ENATCAR), la qual té la forma de societat estatal de les previstes a l'apartat b) del punt 1 de l'article 6è de la Llei general pressupostària.

2. L'Estatut d'ENATCAR l'ha d'aprovar el Govern, i la seva dependència orgànica i control es produeixen en relació amb el Ministeri de Transports, Turisme i Comunicacions a través de la Direcció General de Transports Terrestres.

3. ENATCAR assumeix des de la seva constitució la titularitat de la totalitat de les concessions i autoritzacions de serveis regulars permanents d'ús general o especial o temporals de transport per carretera, de les quals en aquell moment siguin titulars la «Red Nacional de Ferrocarriles Españoles» (RENFE) i els «Ferrocarriles Españoles de Vía Estrecha» (FEVE), així com la totalitat dels mitjans materials propietat de les dites companyies ferroviàries amb què es prestaven els serveis, llevat dels que siguin transferits a les empreses que estaven col·laborant en la seva prestació, de conformitat amb el que preveu la disposició transitòria tercera.

Així mateix, ENATCAR se subroga en tots els contractes de transport subscrits per RENFE o FEVE, que s'hagin de fer a través dels serveis de transport als quals es refereix el paràgraf anterior.

ENATCAR assumeix igualment la titularitat de les participacions que tinguin RENFE o FEVE en altres empreses titulars de concessions o autoritzacions de serveis de transport per carretera, o prestatàries de serveis corresponents a concessions i autoritzacions de les quals siguin titulars RENFE o FEVE, sense que RENFE o FEVE puguin transmetre-les prèviament.

4. Excepte els supòsits específics previstos al punt anterior i els regulats als punts 2 i 3 de l'article 71 d'aquesta Llei, ENATCAR únicament pot accedir a la titularitat de concessions o autoritzacions habilitadores per a la prestació de serveis o realització d'activitats de transport, en concurrència amb la resta d'empreses i en igualtat de condicions amb aquestes, llevat del dret de preferència per prestació anterior que preveu l'article 74.

5. ENATCAR pot fer totes les activitats comercials o industrials que estiguin dirigides a l'exercici adequat de la seva activitat d'empresa de transport, fins i tot mitjançant la participació en altres negocis, societats o empreses.

6. En la gestió dels serveis als quals es refereix el punt 3 anterior, en què les companyies ferroviàries esmentades al dit punt estiguin utilitzant la col·laboració d'empreses privades, quan les corresponents concessions no es transfereixin a aquestes empreses, de conformitat amb el que preveu la disposició transitòria tercera, ENATCAR ha de respectar els drets d'aquestes empreses derivats dels contractes que aquestes han subscrit amb les dites companyies ferroviàries, mentre duri la seva vigència.

Si ENATCAR no continua la prestació del servei utilitzant la col·laboració de la mateixa empresa segons el que preveu el paràgraf anterior, en cas que decideixi que l'explotació es continuï fent amb la col·laboració d'una empresa privada amb la qual ha de formar una societat filial de caràcter mixt, ha de convocar un concurs de selecció, que s'ha de fer sota el control de la Direcció General de Transports Terrestres. En aquest concurs s'han de tenir en compte les circumstàncies que preveu l'article 74 d'aquesta Llei i hi té dret de tempteig l'empresa que anteriorment col·laborava adequadament en la prestació del servei.

Aquest procediment s'ha de fer, sense que es pugui optar, llevat de supòsits excepcionals degudament justificats, per la gestió directa sense col·laboració d'una empresa privada, quan es tracti de serveis en què una empresa privada ha estat col·laborant ininterrompudament en el moment de l'entrada en vigor d'aquesta Llei durant deu o més anys, es tracti del primer venciment del corresponent contracte posterior a aquesta Llei i ENATCAR no decideixi directament que sigui la mateixa empresa la que continuï la col·laboració.

7. Els serveis dels quals sigui titular ENATCAR, que en el moment d'entrada en vigor d'aquesta Llei no es prestin amb la col·laboració d'empreses privades, els ha de fer en tot cas la dita empresa directament ella mateixa.

Segona

1. Per a la matriculació i expedició del corresponent permís de circulació, o canvi de titularitat dels vehicles de transport per carretera que regula aquesta Llei, és necessari, en els supòsits que estableixin per reglament les autoritats competents en matèria de trànsit i circulació viària, la justificació prèvia pel seu propietari de disposar amb el corresponent títol habilitador que permeti dedicar el vehicle a la realització d'algun dels tipus de transport públic o privat, o a l'activitat auxiliar de l'arrendament, que regula aquesta Llei.

2. Per reglament s'han d'establir els dispositius de coordinació de les administracions de transport i de trànsit, que facilitin el compliment del que estableix el punt anterior.

Tercera

1. Els transports realitzats en telefèrics, o altres mitjans en què la tracció es faci per cable, i en què no hi hagi un camí terrestre de rodolament fix, es regeixen per les normes a què es refereix el punt 2 de l'article 1r d'aquesta Llei.

2. No obstant això, quan aquests mitjans de transport siguin complementaris d'estacions d'hivern o esquí, es pot atorgar per adjudicació directa als titulars d'aquestes la corresponent concessió sobre aquests.

Es consideren estacions d'hivern o esquí els centres turístics especialment dedicats a la pràctica d'esports de neu o muntanya, que reuneixin les condicions que es determinin per reglament.

3. La fixació i percepció de les tarifes corresponents a la utilització de cadascun dels mitjans de transport a què es refereix aquesta disposició es pot fer quan ho autoritzi l'Administració, de manera global o conjunta, amb les referents a altres serveis diferents que es posin a disposició dels usuaris.

Quarta

Com a mesura d'harmonització de les condicions de competència dels diferents mitjans de transport i a fi d'aconseguir una igualació en les condicions econòmiques d'aquestes, de conformitat amb els principis d'aquesta Llei, el Govern, en el termini de vint-i-quatre mesos a partir de l'entrada en vigor de la Llei, ha de presentar a les Corts un projecte de llei de creació d'una taxa que han de satisfer les persones a favor de les quals estiguin expedits els títols habilitadors que preveu aquesta Llei per a la realització de transport per carretera. Per a la determinació de la quantia d'aquesta taxa s'han de tenir en compte les característiques dels vehicles que siguin utilitzats a l'empara dels dits títols habilitadors.

Cinquena

1. La Llei de pressupostos de cada exercici pot modificar les tarifes i altres elements de quantificació aplicables a les taxes que regula aquesta Llei.

2. S'autoritza el Govern a actualitzar les quanties pecuniàries que estableix aquesta Llei, a fi d'adequar-les als canvis de valor adquisitiu de la moneda, segons els índexs oficials de l'Institut Nacional d'Estadística.

Sisena

Els transports que es facin íntegrament en recintes tancats, dedicats a activitats diferents del transport terres-

tre, queden en principi exceptuats de l'aplicació d'aquesta Llei, si bé quan puguin incidir en el sistema general de transports es poden establir per reglament de conformitat amb les normes de la Llei preceptes relatius a la seva ordenació.

Setena

S'autoritza el Govern a dictar, a proposta del Ministeri de Transports, Turisme i Comunicacions, les disposicions necessàries per a l'execució i el desplegament del que disposa aquesta Llei.

Vuitena

Per reglament, i amb l'acord previ amb les comunitats autònomes, de les illes Balears i de les illes Canàries, s'ha de fer l'adaptació del règim jurídic dimanant d'aquesta Llei a les característiques especials del transport realitzat en aquestes, fonamentalment a fi d'establir les limitacions en l'àmbit dels transports, que siguin necessàries per mantenir en els dits arxipèlags l'equilibri entre l'oferta i la demanda, i a potenciar la realització de transport entre aquestes comunitats i la península, promovent la coordinació intermodal.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera

1. A les persones físiques que en el moment de l'entrada en vigor d'aquesta Llei siguin titulars de concessions o autoritzacions administratives de transport públic per carretera, incloses a aquests efectes les autoritzacions de la classe TD, atorgades a favor seu amb anterioritat al dia 1 de gener de 1983, se'ls reconeix el requisit de capacitat professional per a l'activitat de transportista interior, de viatgers o de mercaderies segons que correspongui, i se'ls ha d'expedir a favor seu el corresponent certificat. A les persones físiques que des d'abans de l'1 de gener de 1983 i fins a aquest any 1987, inclòs, hagin fet legalment transport internacional de viatgers, o de mercaderies el recorregut del qual excedeixi la zona curta definida als corresponents convenis amb França i Portugal, se'ls ha d'expedir el corresponent certificat per a la modalitat de transport internacional.

2. El mateix certificat al qual correspongui per aplicació de les regles previstes al punt anterior s'ha d'atorgar a les persones que des d'almenys l'1 de gener de 1983, i fins a la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei, estiguin fent funcions de direcció efectiva d'empreses titulars de concessions o autoritzacions de transport.

3. A les persones físiques titulars de concessions o autoritzacions de transport públic per carretera, atorgades entre els dies 1 de gener de 1983 i la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei, no incloses al punt 1 anterior, així com les persones que entre aquestes dates hagin iniciat la direcció efectiva d'una empresa titular de concessions o autoritzacions de transport, se'ls ha d'atorgar el mateix certificat que el previst al dit punt 1, a mesura que es vagin complint tres anys des del moment d'atorgament de la corresponent concessió o autorització, o des de l'inici de l'activitat de direcció, i les corresponents empreses poden continuar si s'escau de manera condicional la seva activitat.

Exceptuant el que disposa el paràgraf anterior, per als titulars d'autoritzacions TD, el termini a què es refereix el paràgraf esmentat és de cinc anys.

4. A les persones físiques que en el moment de l'entrada en vigor d'aquesta Llei siguin titulars d'autoritzacions d'agència de transport de mercaderies, estiguin exercint legalment l'activitat de transitar o de magatzemista distribuïdor, o facin funcions de direcció efectiva d'em-

preses dedicades legalment a les activitats esmentades, els és reconegut el requisit de capacitat professional per a l'activitat que en cada cas es tracti.

5. Als únics efectes que preveu aquesta disposició transitòria:

a) No es consideren incloses dins les autoritzacions de transport públic per carretera a què es fa referència als punts anteriors les autoritzacions corresponents a vehicles de viatgers amb una capacitat inferior a nou places, incloent-hi la del conductor, o de mercaderies la capacitat de càrrega útil autoritzada dels quals no sobrepassi les 3,5 tones, o el pes màxim autoritzat dels quals no excedeixi les 6 tones.

b) S'entén que realitzen la direcció efectiva d'una empresa les persones que tinguin, individualment o conjuntament amb altres, capacitat jurídica per obligar contractualment de manera general aquesta.

Segona

1. Els actuals concessionaris de serveis regulars de transport de viatgers poden optar entre:

a) Mantenir les seves concessions vigents, cas en què a mesura que es vagin complint vint-i-cinc anys des de la data en què es van atorgar, l'Administració ha d'anar procedint al seu rescat segons la legislació vigent, quan es van atorgar sense que aquests concessionaris tinguin cap tipus de preferències en el procediment que si s'escau es porti a terme per seleccionar un nou prestatari.

b) Substituir les seves concessions per les regulades en aquesta Llei d'acord amb el que preveu el punt 3 següent.

Si en el termini de tres mesos a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, no es produeix de manera expressa la dita opció, aquesta es presumeix produïda a favor del sistema de substitució a què es refereix el paràgraf b).

2. Quan els actuals concessionaris optin pel sistema de manteniment de les seves concessions vigents, seguint el règim previst a l'apartat a) del punt anterior, el seu rescat suposa, així mateix, la revocació automàtica de les autoritzacions corresponents a serveis de transport d'escolars o productors que tinguessin l'origen en la coincidència dels serveis esmentats amb l'itinerari de la concessió rescatada.

3. El règim previst als punts anteriors no és aplicable quan es tracti de concessions atorgades amb un termini de durada prefixat, inferior a vint-i-cinc anys; en aquest cas, aquestes mantenen la vigència pel termini establert, amb submissió al règim jurídic previst en aquesta Llei.

4. Quan els concessionaris optin pel sistema de substitució al qual es refereix el punt u, aquest s'ha de portar a terme d'acord amb les condicions següents:

a) L'Administració pot fer les modificacions dels serveis i de les seves condicions de prestació, necessàries per a una més racional configuració i explotació de la xarxa de transports regulars, i ha de mantenir en tot cas l'equilibri econòmic anteriorment existent.

b) Les anteriors concessions són convalidades per concessions per als mateixos serveis amb les modificacions que resultin de l'aplicació del punt anterior, sotmeses íntegrament als preceptes d'aquesta Llei, i amb un termini de durada de vint anys que es comença a computar:

1r En les concessions amb una antiguitat superior a vint-i-cinc anys en el moment de l'entrada en vigor d'aquesta Llei; a partir del dia corresponent a l'any en què es produeixi aquesta entrada en vigor, coincidint amb el dia en què es va inaugurar el servei.

2n En les concessions amb una antiguitat igual o inferior a vint-i-cinc anys en el moment de l'entrada en vigor d'aquesta Llei; a partir del dia corresponent de l'any

següent a aquell en què es produeixi l'entrada en vigor esmentada, coincidint amb el dia en què es va inaugurar el servei.

En les concessions o unificacions d'aquestes, a les quals faltin més de vint anys per assolir una antiguitat de vint-i-cinc anys, des de la data en què es van atorgar, el termini de durada de les noves concessions per les quals siguin canviades és igual al temps que li quedi per assolir els dits vint-i-cinc anys d'antiguitat, i aquest termini es computa de conformitat amb el que preveu el subapartat 2n anterior.

c) Quan es tracti de concessions en què la prestació adequada dels seus serveis no requereixi una dedicació exclusiva dels corresponents vehicles a la seva realització, s'ha d'establir per reglament un sistema específic d'accés dels seus titulars a les noves autoritzacions habilitadores per al transport discrecional de viatgers que regula el títol III que s'hagin d'atorgar.

d) Llevat que s'obtingui, si s'escau, de conformitat, amb el que preveu l'apartat c) anterior la corresponent autorització habilitadora per al transport discrecional, no és necessari que els vehicles actualment adscrits a les concessions a què es refereix aquesta disposició transitòria o els que els substitueixin estiguin emparats per l'autorització habilitadora per al transport discrecional de viatgers que regula el títol III.

e) Quan de conformitat amb el que disposa l'apartat a) anterior, el corresponent servei, perquè es donen les circumstàncies previstes a l'article 87, s'hagi de prestar segons el règim establert al dit article, l'anterior concessió s'ha de substituir per la corresponent autorització especial prevista a l'article 87 esmentat i les autoritzacions VR dels vehicles adscrits a la concessió s'han de substituir per les autoritzacions habilitadores per al transport discrecional de viatgers que regula el títol III que corresponguin.

5. Els actuals concessionaris de serveis públics de transport en troleibusos, de caràcter interurbà, poden optar per mantenir el seu règim actual o substituir les concessions per altres de transport en autobús, sotmeses íntegrament al règim d'ordenació que regula aquesta Llei. El termini d'aquestes concessions és de vint-i-cinc anys, que es computa des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, i l'Administració té les mateixes facultats que les expressades a l'apartat a) del punt 4 anterior.

Tercera

1. Les actuals concessions de transport regular de viatgers per carretera, de què siguin titulars RENFE o FEVE, que estiguin sent explotades amb la col·laboració d'altres empreses, bé a través de la seva participació en societats filials de caràcter mixt, bé a través del corresponent contracte específic de col·laboració, així com aquelles altres concessions que hagin estat explotant efectivament empreses privades segons el que preveu l'apartat a) del punt 3 següent, són objecte de transmissió respectivament a les dites societats de caràcter mixt o a les corresponents empreses, d'acord amb les condicions d'aquesta disposició.

Conjuntament amb les concessions a què es refereix el paràgraf anterior, les autoritzacions corresponents s'han de transferir a serveis de transport d'escolars i de productors, que tinguin l'origen en la coincidència d'aquests serveis amb l'itinerari de la concessió.

2. El règim jurídic aplicable en relació amb les conversions de les concessions a què es refereix el punt anterior, i en general de les que siguin titulars RENFE o FEVE, és el previst a l'apartat b) del punt 1 i al punt 4 de la disposició transitòria segona.

3. La transmissió prevista al punt 1 anterior, única-ment és procedent quan en la corresponent empresa privada que hagi participat en l'empresa mixta o prestat el servei a través del corresponent contracte de col·laboració concorrin conjuntament les circumstàncies següents:

a) Que aquesta empresa estigui col·laborant en la prestació del servei concessional en el moment de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, o bé que exploti en aquest moment el servei com a titular d'aquest, i sigui privada de la titularitat esmentada com a conseqüència del litigi judicial amb la companyia ferroviària, per raó de dret de tempteig.

b) Que l'empresa o aquella de la qual provingui hagi estat l'adjudicatària definitiva de la concessió si RENFE o FEVE no han exercit el dret de tempteig legalment previst, o bé que aquesta empresa hagi estat titular del servei de la classe B atorgat segons els decrets de 22 de febrer i 21 de juny de 1939, del qual l'actual concessió sigui l'origen.

Quan pel fet de no haver conservat el document justificatiu no sigui possible provar la titularitat del servei de la classe B a què es refereix el paràgraf anterior, es presumeix l'existència de la titularitat en les empreses que justifiquin degudament que han estat col·laborant contínuament en la prestació del servei des d'una data anterior a l'1 d'abril de 1939, havent subscrit abans de la data esmentada el corresponent contracte amb alguna de les antigues companyies ferroviàries, posteriorment integrades a RENFE o FEVE, que tingui la titularitat de la concessió.

c) Que l'empresa accepti la transmissió de la totalitat de les concessions en la prestació de les quals estigui col·laborant i en què aquesta resulti procedent segons el que disposa aquesta disposició, i, així mateix, en cas que sigui titular d'alguna concessió de transport regular de viatgers per carretera, opti en relació amb aquesta per la modalitat de substitució, regulada a l'apartat 3 de la disposició transitòria segona.

4. Quan es tracti de concessions configurades mitjançant la unificació d'altres d'anteriors, en què col·laborin conjuntament dues o més empreses que compleixin separatament els requisits del punt anterior, la transmissió s'ha de fer a la societat que formin entre elles, o l'empresa que designin de comú acord.

5. Les empreses adquirents han de satisfer a RENFE o FEVE l'import de la valoració econòmica de les concessions en funció de la seva potencial rendibilitat i tenint en compte les circumstàncies de tot tipus que hi concorrin.

La valoració l'han de fer conjuntament les parts de manera directa o bé designant de mutu acord un auditor que la porti a terme.

Quan en el termini de sis mesos a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei les parts no hagin comunicat a la Direcció General de Transports Terrestres l'acord assolit en relació amb la dita valoració, aquest òrgan administratiu ha de designar un auditor per fer-la, davant l'informe del qual l'Administració ha de determinar amb caràcter vinculant la valoració corresponent.

6. Abans que es produeixi, si s'escau, la seva transmissió a ENATCAR, segons el que disposa la disposició addicional primera, i en el termini d'un any a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, RENFE i FEVE poden transferir les concessions i autoritzacions de serveis regulars de transport de viatgers permanents d'ús general i especials, la titularitat de les quals els correspon i que estiguin sent explotades amb la col·laboració de societats mixtes o empreses en què no es donin les circumstàncies previstes al punt 3 d'aquesta disposició, a les esmentades societats mixtes o empreses.

La corresponent valoració s'ha de fer seguint les mateixes regles que les establertes al punt 5 anterior.

7. Quan les societats mixtes o empreses col·laboradores a què es refereix aquesta disposició no accep-

tin la transmissió de les concessions, que aquesta preveu, RENFE i FEVE poden fer la transmissió a altres societats o empreses.

Quarta

1. En els procediments administratius de tot tipus, regulats per la normativa d'ordenació del transport terrestre, que es trobin en tramitació a l'entrada en vigor d'aquesta Llei, es continua la tramitació esmentada segons el règim jurídic que estableixen aquesta i les normes reglamentàries que de conformitat amb la disposició derogatòria s'han de considerar vigents.

2. No obstant el que disposa el punt anterior, en les peticions i projectes d'establiment de noves línies de serveis regulars de transport de viatgers per carretera que es trobin en tramitació en el moment de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, es continua aquesta, de conformitat amb la normativa d'ordenació i coordinació amb el ferrocarril vigent quan va ser iniciada sempre que s'hagi fet abans la declaració de necessitat d'establiment del servei. La concessió que si s'escau s'atorgui com a conclusió del dit procediment de tramitació, s'entén atorgada de conformitat amb el que preveu aquesta Llei, i està sotmesa a les prescripcions d'aquesta.

Les peticions i projectes respecte als quals no s'hagi produït abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei la declaració de necessitat d'establiment del servei s'han d'arxivar, i els seus promotors poden reiterar-les amb subjecció al que preveu aquesta Llei.

El termini d'aquestes concessions és de vint-i-cinc anys per a les que s'hagin tramitat per iniciativa privada, i el que en cada cas s'estableixi, dins el límit màxim establert en aquesta Llei, per a les que s'hagin tramitat per iniciativa pública.

Cinquena

1. Les actuals autoritzacions de transport públic discrecional de viatgers o mercaderies, excepte aquelles a les quals es refereixen els següents punts d'aquesta disposició, així com les de la classe MR, i les atorgades de conformitat amb l'article 37 del Decret de 9 de desembre de 1949, queden convalidades i tenen els efectes legals de les autoritzacions de transport públic discrecional que regula aquesta Llei, atorgades en la modalitat que preveu l'apartat a) del punt 2 de l'article 92, de la classe i àmbit que en cada cas correspongui perquè els seus titulars puguin continuar fent els transports per als quals estaven anteriorment habilitats.

2. Les autoritzacions de la classe TD es canvien per les autoritzacions per a arrendament de vehicles que regula aquesta Llei, per a l'àmbit de què en cada cas es tracti.

En tot cas, aquestes autoritzacions són habilitadores per a l'arrendament dels vehicles esmentats amb conductor o sense.

3. Les autoritzacions de transport de la classe MD atorgades per a remolcs o semiremolcs es canvien per les autoritzacions de transport públic discrecional que regula aquesta Llei, atorgades en la modalitat que preveu l'apartat a) del punt 2 de l'article 92, però, a excepció del que estableix l'article 54, referides a semiremolcs concrets, i poden fer l'arrossegament d'aquests amb vehicles provinents de les autoritzacions a què es refereix el punt anterior.

Quan la mateixa empresa sigui titular simultàniament d'autoritzacions per a semiremolcs i d'altres de la classe TD per a camions tractor, pot optar per la conversió conjunta, d'una autorització de cada classe de les esmentades, per una autorització de transport discrecional, atorgada en la modalitat que preveu l'apartat a) del punt 2 de l'article 92, sotmesa al règim ordinari que preveu aquesta Llei.

Quan l'empresa opti per la dita conversió conjunta fent-la en relació amb totes les autoritzacions possibles obtingudes amb càrrec a contingent, pot canviar la resta de les autoritzacions MD atorgades per a semiremolcs, que si s'escau posseeixi, per autoritzacions atorgades en la modalitat prevista a l'apartat b) del punt 2 de l'article 92, però a excepció del que preveu l'article 54 referides a semiremolcs, i pot fer l'arrossegament d'aquests amb vehicles proveïts d'autoritzacions a les quals es refereix el punt 2 d'aquesta disposició.

Quan les corresponents autoritzacions de la classe MD estiguin referides a semiremolcs dedicats a transports especials i hagin estat obtingudes fora de contingent, les noves autoritzacions per les quals es canviïn, de conformitat amb el que preveuen els tres paràgrafs anteriors, han d'estar referides a semiremolcs, o en el supòsit de conversió conjunta, a vehicles únicament aptes en els dos casos per a la realització del transport especial de què en cada cas es tracti.

4. Les autoritzacions específiques per a transport d'escolars i productors es canvien per les autoritzacions per a la realització de transport regular d'ús especial, que regula aquesta Llei, que en cada cas corresponguin perquè puguin continuar prestant el servei anteriorment autoritzat en la forma i durant el termini de què en cada cas es tracti.

5. Les autoritzacions habilitadores per realitzar serveis discrecionals amb reiteració d'itinerari atorgades a l'empara de l'article 35 del Decret de 9 de desembre de 1949, que no siguin de transport d'escolars o productors, es canvien per una autorització provisional habilitadora per a la realització durant el termini que en cada cas s'estableixi, que en tot cas ha de ser inferior a dotze mesos excepcionalment prorrogables per altres dotze, dels corresponents serveis en les condicions que regula aquesta Llei. Transcorregut el dit termini, aquests serveis únicament es poden prestar amb el compliment previ dels requisits previstos en aquesta Llei.

6. Les autoritzacions de transport de la classe XR i XDF (fires i mercats) es canvien per les autoritzacions que regula aquesta Llei que habilitin per continuar fent el transport que tenien anteriorment autoritzat, en la forma i durant el termini de què es tracti en cada cas.

7. Als titulars d'autoritzacions de les classes MR, de les atorgades de conformitat amb l'article 37 del Decret de 9 de desembre de 1949, i de les obtingudes a l'empara del Decret 576/1966, de 3 de març, sempre que compleixin els requisits exigibles i ho sol·licitin expressament, se'ls atorga una autorització d'agència de transport de càrrega fraccionada, i se'ls reconeix el requisit de capacitació professional per a l'activitat d'agència de transport.

8. Les actuals autoritzacions habilitadores per a la realització de transports regulars internacionals de viatgers mantenen la seva vigència en els termes en què es van atorgar i la seva utilització queda sotmesa a les disposicions d'aquesta Llei i a les normes internacionals que hi siguin aplicables.

9. Les autoritzacions de les classes EC i DC es canvien per autoritzacions de transport públic discrecional de mercaderies atorgades en la modalitat que preveu l'apartat a) de l'article 92 i amb l'àmbit territorial mínim que sigui suficient perquè els seus titulars puguin continuar prestant els serveis que estaven autoritzats.

Als titulars de contractes de despatxos centrals i estacions centre se'ls reconeix el requisit de capacitació professional per a agència de transport.

Sisena

1. Les actuals autoritzacions per a transport privat per a vehicles rígids queden convalidades i tenen els efectes legals de les autoritzacions de transport privat com-

plementari que preveu aquesta Llei, de la classe i àmbit que en cada cas correspongui.

2. Les autoritzacions de transport privat referides a camions tractor i a semiremolcs es canvien a raó de cadascuna de les classes esmentades, per una autorització de transport privat sotmesa al règim ordinari que preveu la Llei.

Les autoritzacions referides a semiremolcs, que si s'escau quedin, després de fer el canvi previst al paràgraf anterior, mantenen la vigència, si estan referides a un semiremolc concret, que pot ser arrossegat pels titulars d'autoritzacions d'arrendament amb origen en autoritzacions TD a què es refereix el punt 2 de la disposició transitòria cinquena.

Setena.

1. Les autoritzacions d'agència de transports de mercaderies atorgades abans d'aquesta llei han de ser convalidades per les autoritzacions d'agència de transports de mercaderies que regula aquesta Llei, tant de càrrega completa com de càrrega fraccionada, quan compleixin els requisits generals establerts en relació amb aquestes, i tenen els efectes legals i el règim jurídic d'aquestes.

2. Les actuals autoritzacions d'agència de viatges habiliten per a la realització de les activitats que preveu l'article 122.

3. Les actuals autoritzacions d'arrendament de vehicles es convaliden per les autoritzacions d'arrendament de vehicles que regula aquesta Llei, i tenen els efectes legals i el règim jurídic d'aquestes.

4. Les actuals concessions d'estacions es convaliden per les autoritzacions d'estacions que regula aquesta llei, i mantenen la vigència fins a la finalització del termini establert en el seu respectiu atorgament originari. Aquestes concessions tenen els efectes legals i el règim jurídic que preveu aquesta Llei.

Vuitena

1. Les actuals concessions i autoritzacions de transport per ferrocarril de servei públic o privat mantenen la vigència d'acord amb les seves condicions d'atorgament, fins a la finalització del corresponent termini, i queden sotmeses al règim jurídic que estableix aquesta Llei.

2. Mentre no es produeix la determinació expressa per part del Govern dels serveis que componen la Xarxa Nacional Integrada de Transport Ferroviari, es consideren compresos en aquesta la totalitat dels serveis ferroviaris que en el moment de l'entrada en vigor d'aquesta Llei explota RENFE.

Novena

L'actualització de l'inventari a què es refereix l'article 184.4 s'ha de fer en el termini de dos anys a partir de la data de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Desena

L'obligatorietat de disposar de la corresponent autorització per realitzar transport discrecional de viatgers o de mercaderies que preveu aquesta Llei no és exigible per als transports de viatgers en vehicles de més de nou places, o de mercaderies, sigui quina sigui la seva capacitat, que es portin a terme íntegrament en sòl urbà, fins al dia 1 de gener de 1988, llevat que els corresponents ajuntaments estableixin una data anterior. Per reglament es determina el sistema d'atorgament de les autoritzacions necessàries a les persones que justifiquin que en el moment de l'entrada en vigor d'aquesta Llei estaven fent legalment transports urbans dels tipus esmentats.

Onzena

La substitució i canvi d'autoritzacions a què es refereixen les disposicions anteriors s'ha de fer complint els terminis i les condicions de tramitació que estableixi l'Administració.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

1. Es deroguen les lleis d'ordenació dels transports mecànics per carretera i de coordinació d'aquests transports amb els ferroviaris, totes dues de 27 de desembre de 1947; la Llei 38/1984, de 6 de novembre, sobre inspecció, control i règim sancionador dels transports mecànics per carretera, i el Reial decret legislatiu 1304/1986, de 28 de juny, sobre determinades condicions exigibles per a la realització de transport públic per carretera.

2. Així mateix es deroguen: La Llei general de ferrocarrils de 23 de novembre de 1877; la Llei de ferrocarrils secundaris i estratègics de 26 de març de 1908, modificada per la Llei de 23 de febrer de 1912; el Decret llei de 5 de maig de 1926, que va aprovar el Pla preferent de ferrocarrils d'urgent construcció; les bases quarta a divuit de la Llei de bases d'ordenació ferroviària i del transport de 24 de gener de 1941; la Llei de 21 d'abril de 1949, sobre ferrocarrils d'explotació deficitària; la Llei de policia de ferrocarrils de 23 de novembre de 1877; la Llei de creació de les

juntes de detaxes de 18 de juliol de 1932, modificada per la Llei de 24 de juny de 1938; els decrets llei de 23 de juliol de 1964 i 19 de juliol de 1962 sobre organització i funcionament de RENFE; el Decret llei de 29 de desembre de 1972, sobre reorganització dels ferrocarrils de via estreta; l'article 56 de la Llei 33/1971, de 2 de juliol, i totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin al que disposa aquesta Llei.

3. A l'entrada en vigor dels reglaments generals d'execució d'aquesta Llei queden derogades la resta de les normes reguladores dels transports mecànics per carretera i per ferrocarril, excepte els que expressament es declarin vigents.

DISPOSICIÓ FINAL

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Palma de Mallorca, 30 de juliol de 1987.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
FELIPE GONZÁLEZ MÁRQUEZ